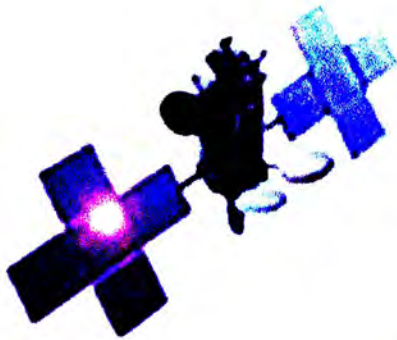

รวมกฎหมายเกี่ยวกับการให้สัมปทาน

วรพจน์ ด้านวิวัฒน์

นิติกร 3 กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
หลักทั่วไปเกี่ยวกับการให้สัมปทาน	2
กฎหมายเกี่ยวกับการให้สัมปทาน	
▪ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 : บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการให้สัมปทาน	8
▪ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515	11
▪ พระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน พ.ศ. 2473	18
▪ พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2542	36
▪ พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535	46
กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจของตนเอง	
<i>การปิโตรเลียม</i>	
▪ พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521	55
▪ พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537	81
▪ พระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลาขกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544	87
<i>การไฟฟ้าฝ่ายผลิต</i>	
▪ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511	89
▪ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521	116
▪ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2527	120
▪ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530	122
▪ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535	125
<i>การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน</i>	
▪ พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543	132

การสื่อสารแห่งประเทศไทย

- พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519 156

กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 182
- พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 192
- พระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. 2514 213
- พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการ โทรคมนาคม พ.ศ. 2543 275

บรรณานุกรม

บทนำ

ปัจจุบันด้วยกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก บวกกับวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี และความคิดที่ให้มีการเปิดเสรีในกิจการที่ใช้ทรัพยากรบางประเภท ทำให้รัฐมีภาระหน้าที่ในการให้บริการประชาชนเพิ่มขึ้น กิจการบางอย่างจึงควรให้เอกชนดำเนินการแทน โดยอาจใช้สัญญาสัมปทานเป็นวิธีการหนึ่ง ซึ่งส่วนหนึ่งกระทำได้โดยมีกฎหมายให้อำนาจไว้ให้สิทธิเอกชนในการดำเนินการต่างๆ ที่เป็นสิทธิของรัฐได้ ในส่วนของประเทศไทยส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ของรัฐได้มีการบัญญัติกฎหมาย และทำสัญญาที่เกี่ยวกับการให้สัมปทานเพิ่มขึ้นมากมาย เช่น มีการตราพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543 ตามวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เพื่อให้มีการเปิดเสรีทางคลื่นความถี่ และกิจการดังกล่าวขึ้น

ด้วยเหตุที่สัญญาสัมปทานมีหลักเกณฑ์ และวิธีการในการทำสัญญาที่แตกต่างจากสัญญาระหว่างเอกชนที่เป็นสัญญาทางแพ่งทั่วไป นอกจากนั้นยังมีกฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องหลายฉบับ ผู้จัดทำจึงได้ค้นคว้าและรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องพร้อมคำอธิบายสรุปประกอบ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการศึกษา ค้นคว้า และการปฏิบัติงานแก่ผู้ที่สนใจในเรื่องดังกล่าวไว้ในเบื้องต้น แต่เนื่องจากในส่วนของกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจของตนเองและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ มีมากมาย ไม่อาจนำมารวมไว้ในเอกสารฉบับนี้ได้หมด จึงขอรวบรวมไว้เฉพาะกฎหมายหลักที่สำคัญเท่านั้น

ผู้จัดทำขอขอบคุณผู้ร่วมงานทุกท่าน สำหรับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และในการช่วยตรวจทานข้อมูล เพื่อจัดทำเอกสารฉบับนี้ขึ้น

ผู้จัดทำหวังว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจบ้างไม่มากนักน้อย หากมีข้อบกพร่องประการใด ต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย โดยผู้จัดทำขอน้อมรับคำชี้แนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

วรพนธ์ ดำนวิวัฒน์

ผู้จัดทำ

พฤษภาคม 2549

หลักทั่วไปเกี่ยวกับการให้สัมปทาน

สัญญาสัมปทานถือเป็นสัญญาของรัฐประเภทหนึ่ง ซึ่งสัญญาของรัฐนั้นคือสัญญาที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจทำกับภาคเอกชน คู่สัญญาฝ่ายรัฐและคู่สัญญาฝ่ายเอกชนจะมีฐานะเท่าเทียมกัน โดยอาจฟ้องและถูกฟ้องในศาลได้เช่นกัน แต่ถ้าเป็นสัญญาทางปกครอง หรือสัญญาสัมปทาน รัฐจะอยู่ในฐานะเหนือกว่าเอกชนเล็กน้อย ตามหลักของกฎหมายปกครองที่ถือประโยชน์ของรัฐเหนือสิ่งอื่นใด แต่ต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้ให้ทำได้เพื่อประโยชน์สาธารณะตามทฤษฎีของกฎหมายมหาชน

สัญญาสัมปทาน

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้นิยามของคำว่าสัมปทานไว้ว่า การที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการสาธารณะหรือจัดทำประโยชน์เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ ภายในระยะเวลาและตามเงื่อนไขที่รัฐกำหนด เช่น สัมปทานการเดินรถประจำทาง สัมปทานทำไม้ในป่าสัมปทาน

สัมปทานที่พบในกฎหมายไทยเป็นสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชน เป็นสัญญาประเภทที่เอาสิทธิของรัฐที่มีอยู่ไปให้ภาคเอกชนทำ สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สัมปทานให้แสวงหาประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรบางอย่างรัฐจะหวงแหนไว้เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐห้ามมิให้ผู้ใดทำประโยชน์หรือกระทำการใดๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐ ทรัพยากรเหล่านี้ได้แก่ ป่าไม้ เหมืองแร่ ปิโตรเลียม เป็นต้น รัฐจะให้สัมปทานโดยการแบ่งพื้นที่เพื่อที่จะได้ไม่ทับซ้อนกัน โดยจะมีพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 และ พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514 บัญญัติข้อห้ามไว้ สัญญาประเภทนี้ผู้ได้รับสัมปทานสามารถนำทรัพยากรเหล่านี้ไปแสวงหาประโยชน์ส่วนตัวโดยให้ค่าตอบแทนแก่รัฐในรูปของภาคหลวง ภาษีอากรและผลประโยชน์พิเศษอย่างอื่น

2. สัมปทานเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ (public service) มาจากความคิดที่ว่ากิจการบางอย่างเป็นกิจการที่จำเป็นและมีความสำคัญ กระทบต่อความเป็นอยู่และความผาสุกของประชาชน เป็นหน้าที่ของรัฐแต่ผู้เดียวที่จะเป็นผู้ทำ รัฐจึงเข้ามาเป็นผู้ให้บริการเสียเอง หากเอกชนประสงค์จะทำจะต้องได้รับอนุญาต เช่น กิจการรถเมล์ รถไฟ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ทางด่วน คิวเทียม รถไฟฟ้า เป็นต้น สัมปทานประเภทนี้ ผู้ให้บริการจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ใช้บริการ อาจจะเป็นต่อครั้งหรือต่อระยะทาง โดยรัฐจะเป็นผู้กำหนดเพื่อไม่ให้เป็นการเอาเปรียบประชาชน และนำรายได้นั้นมาแบ่งกันระหว่างรัฐและผู้ได้รับสัมปทาน

การให้สัมปทานตามกฎหมายไทย อาจแบ่งได้เป็นสัมปทานประเภทที่กำหนดขึ้น โดยกฎหมาย เช่น สัมปทานแร่ ตามพระราชบัญญัติแร่ 2510 และสัมปทานประเภทที่เกิดจากการเจรจาตกลงระหว่างฝ่ายรัฐและเอกชน เช่น สัญญาสัมปทานทางควน ซึ่งสัญญาทั้งสองประเภทจะเป็นทั้งสัญญาตามกฎหมายเอกชน และเป็นใบอนุญาตให้ประกอบกิจการตามกฎหมายมหาชน ส่งผลให้ในสัญญาสัมปทานฉบับหนึ่งระหว่างรัฐและเอกชน จะเกิดนิติสัมพันธ์ในทางกฎหมาย เอกชน (สัญญาทางธุรกิจ) และมหาชน (สัญญาสัมปทาน) ไปในเวลาเดียวกัน การพิจารณาสัญญา จะต้องคำนึงถึงหลักกฎหมายทั้งสองประเภทด้วย เพื่อให้เกิดความสมดุลกันระหว่างประโยชน์ สาธารณะของประชาชนและเสรีภาพในการทำสัญญาของเอกชน และต้องไม่มีการเอาเปรียบเอกชน มากเกินไป แต่รัฐยังคงมีสิทธิที่จะดำเนินการใดๆ หรือเลิกสัญญาแต่ฝ่ายเดียวได้ หากเห็นว่าเป็นไปเพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชน หรือเพื่อไม่ให้ประชาชนได้รับความเสียหาย เพราะรัฐจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ของสาธารณชนเป็นหลัก

สัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 149 ได้บัญญัติว่า “นิติกรรม หมายความว่า การใดๆ อันทำลงโดยชอบด้วยกฎหมายและด้วยใจสมัคร มุ่งโดยตรงต่อการผูกนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคล เพื่อจะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน หรือระงับซึ่งสิทธิ”

จะเห็นได้ว่านิติกรรมนั้น เกิดจากการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายโดยสมัครใจอัน จะก่อให้เกิดผลทางกฎหมายผูกพันระหว่างบุคคลในความเคลื่อนไหวแห่งสิทธิ

สัญญา หมายถึง นิติกรรมสองฝ่ายที่เกิดจากการแสดงเจตนาเสนอสนองต้อง ตรงกันที่มุ่งจะก่อให้เกิดเปลี่ยนแปลงหรือระงับนิติสัมพันธ์ ซึ่งสัญญานั้นถือเป็นนิติกรรมประเภท หนึ่งเช่นเดียวกัน โดยจะยึดถือหลักอิสระในทางแพ่งและหลักเสรีภาพในการทำสัญญาควบคู่กันไป คู่สัญญาสามารถทำนิติกรรมสัญญาใดก็ได้ตามแต่ใจสมัคร แต่จะต้องอยู่ภายในกรอบของกฎหมาย ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน โดยคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีสถานะเท่าเทียมกัน สำหรับในส่วนของกฎหมายมหาชนที่ใช้บังคับโดยทั่วไปซึ่งไม่เกี่ยวแก่คู่กรณีโดยเฉพาะแล้ว จะนับ อยู่ในพวกที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนด้วย เพราะเป็นกฎหมายที่กำหนด ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับรัฐ หรือรัฐกับเอกชนในฐานะที่รัฐมีอำนาจเหนือกว่า ในลักษณะที่รัฐใช้อำนาจเพื่อปกครองหรือบริหารบ้านเมืองเป็นไปโดยเรียบร้อย

จากหลักข้างต้นจะเห็นได้ว่า สัญญาสัมปทานแม้ว่าจะมีพื้นฐานมาจากสัญญาตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ก็มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างออกไป ซึ่งเมื่อส่วนราชการจะทำ สัญญาต่างๆ ซึ่งรวมทั้งสัญญาสัมปทานด้วย เพื่อสัญญาให้เป็นไปอย่างถูกต้อง ก่อนทำสัญญาจะต้อง พิจารณาถึงหลักการของกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งประเภทได้ดังต่อไปนี้

หน่วยงานทางปกครอง หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทางปกครองหรือให้ดำเนินกิจการทางปกครอง

ในการที่ส่วนราชการจะทำสัญญาต่างๆ จะต้องดูวัตถุประสงค์ของส่วนราชการนั้นๆ ก่อนว่ามีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือไม่ ซึ่งวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่จะเป็นไปตามกฎหมายที่กำหนดไว้ เช่น ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 และนอกจากจะดูวัตถุประสงค์แล้ว ยังจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี หรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง ข้อบังคับ นโยบายของรัฐบาล และมติของคณะรัฐมนตรีที่ใช้ในเรื่องนั้นๆ ด้วย ซึ่งหากประสงค์จะไม่ปฏิบัติตามในเรื่องใดก็จะต้องขอยกเว้นผ่อนผันจากคณะรัฐมนตรีเป็นพิเศษเฉพาะเรื่องไป

สัญญาทางปกครอง ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ได้ให้ความหมายของสัญญาทางปกครองว่า สัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเป็นบุคคลซึ่งกระทำการแทนรัฐ และมีลักษณะเป็นสัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ หรือจัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค หรือแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ

ดังนั้นสัญญาทางปกครอง จึงอาจแบ่งได้เป็น สัญญาสัมปทาน สัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ จัดให้มีสิ่งสาธารณูปโภค แสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งหากเป็นการกระทำทางปกครองที่รัฐมีอำนาจเหนือเอกชนแล้ว กรณีที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นอำนาจในการพิจารณาคดีจะเป็นของศาลปกครอง ดังนั้นสัญญาทางปกครองจึงเป็นสัญญาของรัฐประเภทหนึ่งทางมหาชน ซึ่งมีลักษณะต่างจากสัญญาทางแพ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เช่นเดียวกับสัญญาสัมปทาน ที่แม้จะเป็นสัญญาที่เกิดขึ้นด้วยความตกลงใจโดยอิสระของคู่สัญญาเอง และคู่สัญญามีฐานะเท่าเทียมกันก็ตาม แต่จะมีลักษณะทางมหาชนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย เนื่องจากเพื่อต้องการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชน จึงอาจถือได้ว่าสัญญาสัมปทานเป็นสัญญาที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนประเภทหนึ่ง ซึ่งคู่สัญญาฝ่ายรัฐมีฐานะเหนือกว่าเอกชนเล็กน้อย

มติคณะรัฐมนตรี เป็นเครื่องมือในการใช้อำนาจบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหาร โดยมีลักษณะเป็นคำสั่ง นโยบาย แนวทางปฏิบัติ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในราชการเป็นไปตามเนื้อหาสาระของแต่ละมติ แต่มิได้มีสถานะเป็นกฎหมายเพราะไม่ได้มีแหล่งอำนาจที่มา ดังนั้นมติคณะรัฐมนตรีจึงไม่อาจขัดหรือแย้งกับกฎหมายได้ และไม่สามารถยกเว้นกฎหมายได้เว้นแต่จะมี

บทบัญญัติของกฎหมายให้อำนาจยกเว้นไว้ชัดเจน มติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดแนวทางในเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตามโดยไม่ต้องมีคำสั่งของผู้บังคับบัญชาอีกครั้ง หากเจ้าหน้าที่ของรัฐทราบแล้วจงใจฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติ หรือละเว้น ไม่ปฏิบัติตาม ก็จะมีผลความผิดทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภะนั้นๆ อาจกล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่ามติคณะรัฐมนตรีเปรียบเสมือนกฎหมายภายในของฝ่ายบริหาร โดยที่ในการบริหารราชการแผ่นดินหากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีปัญหาสงสัยในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี การปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องนอกเหนือไปจากมติคณะรัฐมนตรี หรือจะขอยกเว้น ไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ก็จะต้องหารือ หรือขออนุญาตกระทำการ หรือยกเว้นการกระทำต่างๆ เป็นหนังสือต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เช่น การขออนุญาตยกเว้น ไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ เป็นต้น เพื่อที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาตอบหรือมีมติเพื่อจะดำเนินการต่อไปได้

ดังที่กล่าวมาข้างต้น มติคณะรัฐมนตรีจึงถือเป็นสิ่งที่จำเป็นในการพิจารณาก่อนที่จะมีการทำสัญญาสัมปทาน หรือสัญญาใดๆ กับองค์กรของรัฐ

กฎหมายเกี่ยวกับการให้สัมปทาน

การที่รัฐและเอกชนจะทำสัญญาสัมปทานให้สิทธิในกรณีใดๆ นั้น จะมีกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้อง 4 ฉบับ คือ

1. พระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน พ.ศ.2473 (ต่อมาได้มีการยกเลิก และมีพระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2542 ใช้บังคับแทน)
2. ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515
3. พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535
4. กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจของตนเอง

ในส่วนของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535 มีที่มาจากโครงการโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์ ที่อาจก่อให้เกิดการพิจารณาที่ไม่ยุติธรรมแก่ประชาชนได้ เพราะไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน ในการพิจารณาให้เอกชนเข้าดำเนินงานร่วมกับรัฐ จึงมีการตรากฎหมายฉบับนี้ขึ้นเพื่อวางระเบียบวิธีการสัมปทาน โดยมีหลักเกณฑ์คือ กิจการนั้นต้องเป็นกิจการของรัฐหรือใช้ทรัพย์สินของรัฐ และเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในโครงการหรือกิจการของรัฐนั้น ไม่ว่าโดยวิธีใด หรืออาจจะมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว และการลงทุนนั้นมีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป เป็นการเขียนกฎหมายให้ครอบคลุมทุกลักษณะกิจการที่เอกชนเข้าร่วมดำเนินการ หากเข้าองค์ประกอบดังกล่าวแล้ว จะต้องใช้กฎเกณฑ์ตามกฎหมายนี้บังคับ โดยหน่วยงานเจ้าของโครงการ ต้องทำโครงการและเสนอ

ต่อสภาพพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในกรณีที่เป็น โครงการใหม่แต่มีทรัพย์สินอยู่แล้วเป็น
ของราชการ ให้เสนอไปที่กระทรวงการคลัง หลังจากนั้นจะส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความ
เห็นชอบ จึงจะสามารถดำเนินงานได้

สำหรับพระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน พ.ศ. 2473 นั้น จะเป็นกฎหมาย
ที่เกี่ยวกับเรื่องของการสัมปทานทางหลวง ซึ่งต่อมาได้มีการยกเลิกและมีพระราชบัญญัติทางหลวง
สัมปทาน พ.ศ. 2542 ใช้บังคับแทน ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 เป็นเรื่องของการควบคุม
การค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน และในส่วนของกฎหมาย
จัดตั้งรัฐวิสาหกิจของตนเอง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ กฎหมายที่อำนาจรัฐวิสาหกิจในการทำสัญญา
สัมปทาน การที่จะสามารถให้สัมปทานได้นั้น จะต้องมีการกำหนดอำนาจในการให้เอกชนเข้า
ร่วมงานได้ในตัวพระราชบัญญัติจัดตั้งของตนเอง ได้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจบางแห่งเป็นรูปแบบ
บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542
แต่ยังคงมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหนึ่ง และยังคงมีอำนาจหน้าที่เช่นเดิม ทำให้ยังคงมีสิทธิ
ตามสัมปทานของรัฐอยู่ โดยการกระทำดังกล่าวจะต้องตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดเงื่อนไข
เวลาขุบเลิกรัฐวิสาหกิจ และมีมติคณะรัฐมนตรีให้ขุบเลิกตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนดนั้น

การพิจารณาสัญญาทั่วไปนั้นจะอาศัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ถ้าเป็น
สัญญาสัมปทานจะอาศัยบทบัญญัติของกฎหมาย ต้องมีกฎหมายให้อำนาจเพราะเป็นเรื่องของรัฐ
หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ สัญญาสัมปทานจะต้องมีกฎหมายให้สิทธิอำนาจนั่นเอง

กฎหมายเกี่ยวกับการให้สัมปทาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 : บทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการให้สัมปทาน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการสัมปทาน ดังต่อไปนี้

มาตรา 26 การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา 27 สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐ โดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา 29 การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้นและจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมีได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา 40 คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนินการตามวรรคสองต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 48 สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครอง ขอบเขตแห่งสิทธิ และการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบทอดย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบทอดย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 49 การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตรหรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่น และต้องชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับ ความเสียหายในการเวนคืนนั้น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การกำหนดค่าทดแทนตามวรรคหนึ่ง ต้องกำหนดให้อย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงราคาซื้อขายกันตามปกติการได้มา สภาพและที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์และความเสียหายของผู้ถูกเวนคืน

กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์แห่งการเวนคืนและกำหนดระยะเวลาการเข้าใช้อสังหาริมทรัพย์ไว้ให้ชัดเจน ถ้ามิได้ใช้เพื่อการนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว ต้องคืนให้เจ้าของเดิมหรือทายาท

การคืนอสังหาริมทรัพย์ให้เจ้าของเดิมหรือทายาทตามวรรคสาม และการเรียกคืนค่าทดแทนที่ชดใช้ไปให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 50 บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณูปโภค การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

มาตรา 56 สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการบำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่องในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

การดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบอย่างรุนแรงต่อ
คุณภาพสิ่งแวดล้อม จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพ
สิ่งแวดล้อม รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและ
ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความเห็นประกอบก่อนมีการดำเนินการ
ดังกล่าว ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วน
ท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายตามวรรคหนึ่งและ
วรรคสอง ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา 59 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล จากหน่วยราชการ
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาต หรือการดำเนิน โครงการ
หรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนได้
เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตน หรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตน ในเรื่อง
ดังกล่าว ทั้งนี้ ตามกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 60 บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของ
รัฐ ในการปฏิบัติราชการทางปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน ทั้งนี้
ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๕๘

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า การควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดกระทรวง เจ้าหน้าที่รักษาการตามกฎหมายดังกล่าวสมควรปรับปรุงรวมเป็นกฎหมายฉบับเดียวกันเพื่อความสะดวกในการปฏิบัติ อนึ่งปรากฏว่าในขณะนี้ได้มีผู้ประกอบการรับรองหรือรับซื้อตั๋วเงินกิจการจัดหาเงินทุนเพื่อบุคคลอื่น และกิจการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ รวมทั้งการเป็นตัวแทนหรือนายหน้าของกิจการดังกล่าวมาชงขึ้น และกิจการเหล่านี้มีลักษณะเป็นกิจการค้าขายซึ่งกระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชนได้ แต่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน และกฎหมายว่าด้วยการกำหนดกระทรวง เจ้าหน้าที่รักษาการตามกฎหมายดังกล่าวที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ยังไม่มีบทบัญญัติควบคุมการประกอบกิจการดังกล่าวข้างต้น สมควรกำหนดการควบคุมกิจการนั้นไว้ในกฎหมายที่ปรับปรุงใหม่เสียด้วยในคราวเดียวกัน หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พุทธศักราช ๒๔๗๑

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕

(๓) พระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๘

(๔) พระราชบัญญัติกำหนดกระทรวงเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๔๗๑ พุทธศักราช ๒๔๗๖

(๕) พระราชบัญญัติกำหนดกระทรวงเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๔๗๑ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔

(๖) พระราชบัญญัติกำหนดกระทรวงเจ้าหน้าที่รักษาการตามพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พ.ศ. ๒๔๗๑ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๕

บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือขัดหรือแย้งกับประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แทน

ข้อ ๒ ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีหรือผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงของกระทรวงที่มีอำนาจและหน้าที่ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๓ กิจการดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค

- (๑) การรถไฟ
- (๒) การรถราง
- (๓) การชุดคลอง
- (๔) การเดินอากาศ
- (๕) การประปา
- (๖) การชลประทาน

- (๗) การไฟฟ้า
 (๘) การผลิตเพื่อจำหน่ายหรือจำหน่ายก๊าซ โดยระบบเส้นท่อไปยังอาคารต่าง ๆ
 (๙) บรรดากิจการอันอันกระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยหรือผาสุกของประชาชนตามที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกา

การตราพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว (๙) ให้กำหนดกระทรวงผู้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการนั้นด้วย

ข้อ ๔ ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค เว้นแต่จะได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานจากรัฐมนตรี

ข้อ ๕ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดดังระบุไว้ต่อไปน หรือกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกัน ให้เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการนั้น เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

- (๑) การประกันภัย
 (๒) การคลังสินค้า
 (๓) การธนาคาร
 (๔) การออมสิน
 (๕) เครดิตฟองซิเอร์
 (๖) การรับรองหรือรับซื้อตั๋วเงิน
 (๗) การจัดหามาซึ่งเงินทุนแล้วให้ผู้กู้เงินนั้น หรือเอาเงินนั้นซื้อหรือซอลดซึ่งตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมือหรือตราสารการเครดิต

(๘) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิในหนี้หรือทรัพย์สิน เช่น พันธบัตร หุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารพาณิชย์ หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทนนายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารดังกล่าว หรือการจัดให้มีตลาดหรือสถานที่อันเป็นศูนย์กลางการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารดังกล่าว

การประกาศตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดประเภทหรือลักษณะของ
กิจการด้วยก็ได้

ข้อ ๖ ในกรณีที่กฎหมายเฉพาะว่าด้วยกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓ หรือ
ข้อ ๕ การประกอบกิจการดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยกิจการนั้น

ข้อ ๗ ในการอนุญาตหรือให้สัมปทานตามข้อ ๔ และข้อ ๕ รัฐมนตรี
จะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็น เพื่อความปลอดภัยหรือผาสุกของประ
ชาชนไว้ด้วยก็ได้

เงื่อนไขที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือ
เพิ่มเติมก็ได้ แต่ต้องกำหนดระยะเวลาการใช้บังคับเงื่อนไขที่แก้ไข เปลี่ยนแปลง
หรือเพิ่มเติมตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

ข้อ ๘ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการดังต่อไปนี้
หรือกิจการที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน

- (๑) การธนาคาร
- (๒) การออมสิน
- (๓) เครดิตฟองซ์เอร์
- (๔) การรับรองหรือรับซื้อตั๋วเงิน
- (๕) การจัดหาเงินลงทุนแล้วให้ผู้อื่นกู้เงินนั้น หรือเอาเงินนั้นซื้อหรือ
ซอสลดซึ่งตั๋วเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่น หรือตราสารการเครดิต
- (๖) การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิในหุ้นหรือทรัพย์สิน
เช่น พันธบัตร หุ้น หุ้นกู้ หรือตราสารพาณิชย์ หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทน
นายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารดังกล่าว หรือ
การจัดให้มีตลาดหรือสถานทอนเป็นศูนย์กลางการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสาร
ดังกล่าว

ข้อ ๙ ให้กระทรวงคมนาคมมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการรถไฟและ
การเดินอากาศ

ข้อ ๑๐ ให้กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการ
การชลประทาน และการขุดคลอง

ข้อ ๑๑ ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการการรราง
การประปา การไฟฟ้า และการผลิตเพื่อจำหน่ายหรือจำหน่ายก๊าซโดยระบบเส้นท่อ
ไปยังอาคารต่าง ๆ

ข้อ ๑๒ ให้กระทรวงเศรษฐการมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการประกันภัย
และการคลังสินค้า หรือกิจการที่มีสภาพคล้ายคลึงกัน

ข้อ ๑๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติกิจการที่อยู่
ในอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงตามที่กำหนดไว้ในประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้
หรือพระราชกฤษฎีกา แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาจมอบหมายให้ธนาคารแห่งประ-
เทศไทยเป็นผู้ดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังมีอำนาจและหน้าที่ตามประกาศของ
คณะปฏิวัติฉบับนี้ได้

เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย
เป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจแต่งตั้ง
พนักงานธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติกิจการตามที่
ธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับมอบหมาย

ข้อ ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถาน
ประกอบกิจการตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓ หรือข้อ ๕ ในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจ
สอบให้การเป็นไปตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ หรือในกรณีที่มีเหตุอันควร
สงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจยึดหรืออายัดเอกสาร หรือสิ่งของที่เกี่ยว ข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว
เพื่อประโยชน์ในกรดำเนินการคดีได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประกอบการและผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร

ข้อ ๑๖ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๔ หรือข้อ ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งปรับทั้งจำ

ข้อ ๑๗ ผู้ได้รับอนุญาตหรือได้รับสัมปทานตามข้อ ๔ หรือผู้ได้รับอนุญาตตามข้อ ๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามข้อ ๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และในกรณีที่เป็นความผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพันบาทตลอดเวลาที่ยังทำการฝ่าฝืนอยู่

ข้อ ๑๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งปรับทั้งจำ

ข้อ ๑๙ บรรดาเงื่อนไขที่รัฐบาลได้กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือสุขภาพแห่งสาธารณชน และใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไป

ข้อ ๒๐ ใบอนุญาตหรือสัมปทานให้ประกอบกิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือสุขภาพแห่งสาธารณชน ซึ่งได้ออกให้ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

ข้อ ๒๑ ให้ถือว่ากิจการการประกันภัย การคลังสินค้า การอมสิน เครดิท ฟองซิเออร์ เป็นกิจการที่รัฐมนตรีได้ประกาศตามข้อ ๕ แล้ว

ให้ใบอนุญาตประกอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ซึ่งได้ออกให้ก่อนวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ

ข้อ ๒๒ เมื่อรัฐมนตรีได้ประกาศให้กิจการตามข้อ ๕ เป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตเพิ่มขึ้นจากที่ได้ประกาศไว้แล้ว ผู้ซึ่งประกอบกิจการอยู่ในวันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ถ้าประสงค์จะประกอบกิจการต่อไป ให้ยื่นคำขอรับอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ภายในหกสัปดาห์ นับแต่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เมื่อได้ยื่นคำขอรับอนุญาตตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้แล้ว ให้ดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าผู้อนุญาตได้แจ้งให้ทราบถึงการไม่อนุญาต

ข้อ ๒๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการ รักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๒๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(๘๙ ร.จ. ๓ ตอนที่ ๑๕ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๕)

พระราชบัญญัติทางหลวงที่ ได้รับสัมประทาน
พุทธศักราช ๒๕๖๓

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระปกเกล้า
เจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรอนุญาตให้เอกชนสร้าง
และบำรุงรักษาทางหลวง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น
ไว้โดยบทมาตราต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติ
ทางหลวงที่ ได้รับสัมประทาน พุทธศักราช ๒๕๖๓

เล่ม ๔๗ หน้า ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๗๓

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ นอกจากทางหลวงและทางราษฎร ดังระบุไว้ในมาตรา ๑๔๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟและทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๖๔ นั้น ท่านว่าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ให้เอกชนสร้างและบำรุงรักษาทางหลวงภายในบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

สัมประทาน

มาตรา ๔ ห้ามมิให้เอกชนสร้างและบำรุงรักษาทางหลวงในพระราชอาณาจักรเว้นแต่โดยอาศัยอำนาจแห่งสัมประทานที่ได้รับจากรัฐบาล

มาตรา ๕ ผู้ใดมีความประสงค์จะขอรับสัมประทานสร้างและบำรุงรักษาทางหลวง ให้ยื่นเรื่องราวต่อเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม

ในเรื่องรายนั้นให้มีรายการละเอียดในเรื่องทางหลวงที่ขอสร้างและฐานสินทรัพย์ของผู้ยื่นเรื่องราว กับให้ส่งแผนผังและงบประมาณการสร้างและแผนที่บอกเขตต์ที่ดินที่ต้องการมาพร้อมกับเรื่องรายนั้นด้วย

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๗ หน้า ๑๐๓

เสนาบดีจะให้กรมทางเรียกให้ผู้ขอรับสัมประทานยื่นรายละเอียดเพิ่มเติมอีกก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๖ ในเวลาที่ยื่นเรื่องราวขอรับสัมประทานนั้น ผู้ยื่นเรื่องราวต้องลงแจ้งความในหนังสือพิมพ์รายวันว่าได้ยื่นเรื่องราวไว้ และปิดประกาศแจ้งความอย่างเดียวกันตามแนวทางที่ขอสร้างทางหลวงนั้นด้วย กับให้มอบแผนผังการสร้าง แผนที่บอกเขตที่ดินโดยชัดเจนและแสดงความสำคัญและสภาพแห่งการที่จะทำไว้ ณ ที่ว่าการฝ่ายปกครองในท้องที่นั้น ๆ ซึ่งจะสร้างทาง

ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับตั้งแต่วันที่ได้มอบหมายแผนผัง การสร้าง แผนที่ และสรรพหนังสือไว้ต่อเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองดังกล่าวนั้น ผู้มีส่วนได้เสียจะขอตรวจและคัดสำเนาหนังสือสำคัญเหล่านั้น และทำเรื่องราวขัดข้องยื่นต่อกรมทางก็ได้

ให้กรมทางสืบสวนตรวจดูรายการสร้างที่ส่งมาพร้อมกับเรื่องราวนั้นตามแต่จะเห็นสมควร และพิจารณาข้อขัดข้องที่ผู้ยื่นขอมานั้นด้วย

มาตรา ๗ ให้เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมรายงานความเห็นในเรื่องราวขอรับสัมประทาน และถ้ามีผู้ยื่นคำขัดข้อง ก็ให้รายงานความเห็นในข้อขัดข้องนั้นด้วย

เดิม ๔๗ หน้า ๑๐๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๓

เมื่อเสนอเรื่องราวขอสัมประทานนั้นขึ้นไปยังรัฐบาล ให้
เสนอรายงานความเห็นที่กล่าวแล้วกับทั้งคำชี้แจงที่มีผู้น
นั้นด้วย

มาตรา ๘ ถ้าผู้รับสัมประทาน

(๑) ตกเป็นคนล้มละลาย หรือ

(๒) ไม่บำรุงรักษาทาง หรือไม่ปฏิบัติตามความข้อใด
ที่กำหนดไว้ในสัมประทาน หรือที่จำต้องปฏิบัติเพื่อความ
ปลอดภัยของประชาชนก็ดี หรือ

(๓) ไม่ปฏิบัติตามพระราชกำหนดกฎหมายอันเกี่ยวแก่
รัฐประศาสน์ โนบาย หรือการรักษาความสงบเรียบร้อยของ
ประชาชนก็ดี

เมื่อเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมเสนอขอให้
เพิกถอนสัมประทาน รัฐบาลจะเพิกถอนสัมประทานเสีย
ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ท่านว่าทางหลวงและอุปกรณ์ทั้งปวง
ให้ตกเป็นของรัฐบาล

มาตรา ๙ ถ้ารัฐบาลมีความประสงค์จะเข้ายึดถือครอบ
ครองทางหลวงสายใดก่อนสัมประทานสิ้นอายุ รัฐบาลย่อม
มีอำนาจทำได้ ในเวลาและตามข้อความที่กำหนดไว้ใน
สัมประทานนั้น ถ้าและในสัมประทานมิได้กล่าวความข้อนี้ไว้

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๗๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๗ หน้า ๑๐๕

รัฐบาลมีอำนาจเข้ายึดถือครอบครองทางหลวงได้ ในเวลาใด
เวลาหนึ่งภายหลังยี่สิบปีนับตั้งแต่วันที่ให้สัมประทาน

มาตรา ๑๐ ในเมื่อรัฐบาลเข้ายึดถือครอบครองทางหลวง
ก่อนสัมประทานสิ้นอายุ หรือเมื่อสัมประทานสิ้นอายุแล้ว
ก็ดี รัฐบาลต้องเข้ายึดถือครอบครองบรรดาสสิ่งปลูกสร้าง
และของใช้ในการสร้างหรือการบำรุงรักษาทางนั้นด้วย

มาตรา ๑๑ ถ้ารัฐบาลเข้ายึดถือครอบครองทางหลวงก่อน
สัมประทานสิ้นอายุ นอกจากในกรณีที่เกิดเป็นของรัฐบาล
ตามมาตรา ๘ แล้ว รัฐบาลต้องให้ค่าสินไหมทดแทนให้
แก่ผู้รับสัมประทาน แต่ในส่วนที่ดินนั้นให้คิดค่าสินไหม
ทดแทนให้ไม่เกินจำนวนเงินที่ผู้รับสัมประทานได้ซื้อที่ดินนั้น
ไว้ ถ้าไม่ตกลงกันในจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทน และผู้
รับสัมประทานไม่ยอมรับเงิน ตามจำนวนที่กรมทางมีหนังสือ
บอกไปเป็นเด็ดขาดครั้งที่สุดท้ายในกำหนดสิบวันนับตั้งแต่
วันที่ได้รับหนังสือนั้นแล้ว ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิเลือกตั้งอนุญาโต
ตุลาการฝ่ายละคน ถ้าและอนุญาโตตุลาการทั้งสองไม่ตกลงกัน
ก็ให้อนุญาโตตุลาการเลือกตั้งผู้ชี้ขาดคนหนึ่ง ถ้าหากฝ่ายใด
ฝ่ายหนึ่งไม่ตั้งอนุญาโตตุลาการหรืออนุญาโตตุลาการไม่ตกลง
กันตั้งผู้ชี้ขาด กรมทางและผู้รับสัมประทานจะร้องขอต่อศาล

เล่ม ๔๗ หน้า ๑๐๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๗๓

ให้เลิกตั้ง อนุญาตตุลาการ หรือผู้ซ้ชาติก็ได้ หรือจะทำ
หนังสือมอบอำนาจให้อนุญาตตุลาการเป็นผู้ร้องขอต่อศาลให้
ตั้งผู้ซ้ชาติก็ได้

มาตรา ๑๒ ทางอันกล่าวต่อไปนี้ ไม่ต้องมีสัมประทาน
และบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่บังคับถึง คือ

(๑) ทางที่เอกชนสร้างและบำรุงรักษาในที่ของตนและ
มิได้เปิดให้ประชาชนใช้เพื่อเก็บเงิน

(๒) ทางเกวียน ทางจูงสัตว์และทางเดินเท้า

แต่เมื่อเปิดทางนั้น ๆ ให้ประชาชนใช้ แม้จะมีได้เก็บ
เงินก็ตาม ท่านให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๗ (๕) และ ๑๘
ว่าด้วยการตรวจตรา และมาตรา ๓๑, ๓๔, ๓๕, ๓๖ ว่าด้วย
ความปลอดภัยของประชาชนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

การบังคับซื้อที่ดิน

มาตรา ๑๓ เมื่อผู้ขอสร้างทางหลวง ได้รับสัมประทาน
แล้ว จะจัดหาที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นอันจำเป็น
แก่การสร้างทางนั้นก็ได้ ภายในบังคับดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นเป็นของเอกชน
ให้บังคับซื้อได้ โดยกรมทางเป็นผู้จัด

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๗ หน้า ๑๐๗

(๒) ถ้าที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นเป็นรัฐสมบัติ ให้ถือว่าผู้รับสัมประทานเป็นผู้เช่าจากรัฐบาลระหว่างอายุของสัมประทาน และต้องเสียดำเช่าตามที่กำหนดไว้ในสัมประทาน มาตรา ๑๔ เมื่อกรมทางเป็นผู้จัดบังคับซื้อที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นแทนผู้รับสัมประทาน ให้กรมทางอนุโลมใช้บทบัญญัติว่าด้วยการบังคับซื้อที่ดินในภาค ๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟและทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๖๔

แต่ในเรื่องเช่นนั้น

(๑) ผู้รับสัมประทานต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการบังคับซื้อหรือขังเกี่ยวแก่ค่าทำขวัญ หรือดอกเบี้ย รวมทั้งเงินที่จะต้องวางไว้เป็นเงินประกันด้วย

(๒) กรรมสิทธิ์ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นซึ่งบังคับซื้อนั้นจะตกมาเป็นของผู้รับสัมประทานต่อเมื่อได้รับโอนกรรมสิทธิ์ถูกต้องตามกฎหมายแล้ว

มาตรา ๑๕ เมื่อผู้รับสัมประทานซื้อหรือเช่าที่ดิน ท่านว่าผู้รับสัมประทานไม่มีสิทธิ์ในทางเหมืองแร่ หรือแร่ต่างๆ ในที่ดิน หรือภายใต้พื้นดินนั้น หรือในผลประโยชน์แห่งป่าไม้หรือสัตว์น้ำ

การกำกับตรวจตราของรัฐบาล

มาตรา ๑๖ บรรดาทางหลวงที่ผู้รับสัมประทานสร้างและบำรุงรักษานั้น ให้อยู่ในความตรวจตราดูแลของกรมทางตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ และตามข้อความในสัมประทาน

มาตรา ๕๗ ให้กรมทางมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ออกความเห็นในเมื่อมีผู้ยื่นเรื่องราวขอรับสัมประทานทางหลวง

(๒) พิจารณาร่างสัมประทานและแนะนำข้อแก้ไขหรือเพิ่มเติมตามแต่จะเห็นสมควร

(๓) ตรวจตราดูแลการสร้างทางหลวง และถ้าผู้รับสัมประทานกระทำผิดข้อความในสัมประทาน ก็ให้แจ้งให้ทราบ

(๔) เมื่อผู้รับสัมประทานแจ้งว่าได้สร้างทางหลวงสำเร็จบริบูรณ์แล้ว ออกความเห็นในเรื่องปลอดภัยของประชาชนก่อนเปิดทางนั้น

(๕) ตรวจทางหลวงในเวลาใด ๆ เพื่อทราบว่าผู้รับสัมประทาน ได้ปฏิบัติตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ และตามข้อความในสัมประทานนั้นหรือไม่ และเพื่อมั่นใจในความปลอดภัยของประชาชน

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๗ หน้า ๑๐๕

(๖) สืบสวนในเรื่องอุบัติเหตุใดๆ อันเกิดขึ้นเพื่อทราบ
ว่าผู้รับสัมประทานมีส่วนรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้หรือ
ตามข้อความในสัมประทานหรือไม่

(๗) แจ้งไปยังผู้รับสัมประทานให้ปิดหรือซ่อมแซมทาง
หลวง หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของทางนั้น

(๘) พิจารณาแผนผัง รายการหรือรูปการซ่อมแซม
ทางหลวงซึ่งผู้รับสัมประทานยื่นขึ้นมาขอทำ แล้วอนุญาต
หรือไม่อนุญาต

มาตรา ๑๔ โดยอนุมัติของเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์
และคมนาคม กรมทางมีอำนาจออกกฎข้อบังคับที่เห็นว่า
จำเป็นเพื่อป้องกันอันตราย หรือเพื่อผ่อนข้อกักอันตราย
ให้น้อยลงในเรื่อง เช่นทางหลวงผ่านทางรถไฟ หรือทาง
อื่นๆ หรือเรื่องโคมโไฟสถานที่ตั้งสำนักงาน ฯลฯ

กฎข้อบังคับนี้เมื่อได้แจ้งไปให้ผู้รับสัมประทานแล้ว ให้
ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๕ พนักงานกรมทางซึ่งได้รับตั้งเป็นผู้ตรวจทาง
หลวงนั้น มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อใดผู้รับสัมประทาน หรือผู้แทนหรือลูกจ้าง
ของผู้รับสัมประทานกระทำผิด หรือทำให้เกิดความเสียหาย

เล่ม ๔๗ หน้า ๑๑๐ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๗๓

โดยละเมิดต่อพระราชบัญญัตินี้ หรือสัมประทาน ผู้ตรวจ
ต้องสืบให้ทราบและจดรายงานไว้

(๒) รายงานเหตุการณ์นั้น ๆ ต่อกรมทาง* และแจ้งให้
อัยการเจ้าหน้าที่ทราบ เมื่อเห็นว่าจำเป็นตั้งห้องร้องต่อศาล

(๓) จับผู้กระทำผิดกรณีนี้ เมื่อเห็นว่าจำเป็นและส่งตัว
ไปยังเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจไต่สวนชั้นต้น

(๔) รายงาน การเสียหายต่อกรมทาง และจัดการแทน
กรมทาง ขึ้นห้องต่อศาลซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีนั้น เรียกค่า
เสียหายทดแทน

เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจและหน้าที่ดังกล่าวนี้
ผู้ตรวจทางหลวงอาจทำได้ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจทางหลวง และเข้าไปในโรงเรียนของ
ผู้รับสัมประทานซึ่งใช้ในการบำรุงรักษาทางหลวง

(๒) เรียกผู้ทำการสร้างหรือผู้ทำการบำรุงรักษาทางหลวง
มาสอบสวน

(๓) เรียกให้ผู้รับสัมประทานนำสมุดหนังสือและเอกสาร
สำคัญมาให้ตรวจดูตามซึ่งเห็นว่าจำเป็น

การสร้างและบำรุงรักษา

มาตรา ๒๐ งานมิให้ลงมือทำการสร้างทางหลวงก่อนที่ได้
รับสัมประทาน

มาตรา ๒๑ ทางหลวง หรือส่วนแห่งทางหลวงนั้น ท่านว่าเมื่อทำสำเร็จแล้ว ก่อนจะเปิดให้ประชาชนใช้ ผู้รับสัมประทานต้องมีหนังสือแจ้งไปยังเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม เมื่อได้ออนุมัติจากเสนาบดีแล้วจึงจะเปิดได้ ท่านว่าเสนาบดีต้องมีหนังสือบอกให้ผู้รับสัมประทานทราบภายในสามเดือน นับแต่วันซึ่งได้รับหนังสือของผู้รับสัมประทานว่าอนุมัติหรือไม่

มาตรา ๒๒ ในขณะที่สร้างทางหลวงนั้น ถ้าผู้รับสัมประทานมีประสงค์จะแก้ไขทางเทคนิค แห่งการบางอย่างให้แปลกไปจากที่ได้กำหนดไว้ในแผนผังซึ่งได้ส่งมอบไว้ เป็นต้นว่า เปลี่ยนโค้ง หรือระดับไม่เกินเขตอันกำหนดไว้ในสัมประทาน หรือเปลี่ยนใช้การก่อสร้างอย่างอื่นแทนคูลา ชุมโค้ง ivoa ตัดค้เป็นต้นไซร์ ให้ผู้รับสัมประทานทำแผนผังและรายละเอียดที่จะขอเปลี่ยนนั้นยื่นต่อกรมทาง ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากกรมทางแล้ว จึงจะกระทำการเปลี่ยนไปจากรูปการซึ่งได้ยื่นไว้เดิมได้

มาตรา ๒๓ ในการสร้างทางหลวง ผู้รับสัมประทานจะเปลี่ยนร่องน้ำ ท่อน้ำหรือย้ายสายไฟฟ้าและจะรื้อถอนสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งกีดขวางการสร้างนั้นก็ไต่ แต่การเปลี่ยนแปลง

หรือรื้อถอนนั้น ต้องจัดทำไปในทางที่จะทำให้เกิดความเสียหายและทำความไม่สะดวกน้อยที่สุดตามแต่จะเป็นไปได้โดยพฤติการณ์ ทั้งต้องกระทำการอยู่ในความกำกับตรวจตราของผู้จำหน่ายน้ำหรือไฟฟ้า หรือผู้ควบคุมกิจการอื่นจะต้องเปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนนั้น และเมื่อได้แจ้งความให้บุคคลนั้น ๆ ทราบแล้ว จึงจะลงมือทำการได้ ถ้ามีการเสียหายเกิดขึ้นเพราะเหตุนี้ ผู้รับสัมประทานต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายนั้น

มาตรา ๒๔ ถ้าทางหลวงใหม่ตัดผ่านทางรถไฟ หรือทางน้ำอันมีอยู่แล้ว โดยทำสะพานข้าม สะพานนั้นต้องสูงกว่าทางรถไฟไม่น้อยกว่า ๓.๕๐ เมตร หรือถ้าข้ามทางน้ำต้องสูงกว่าระดับน้ำขึ้นสูงสุดในเวลาปกติไม่น้อยกว่าสองเมตร

มาตรา ๒๕ ถ้าทางหลวงใหม่จะต้องตัดผ่านทางรถไฟ ทางหลวงทางรางหรือทางน้ำที่มีอยู่แต่เดิม ผู้รับสัมประทานต้องจัดการอย่างดีที่สุดให้ทางชั่วคราวขึ้น เพื่อให้ใช้ไปมาได้ในเวลาที่กำลังก่อสร้างอยู่นั้น

มาตรา ๒๖ ถ้าผู้รับสัมประทานมีความประสงค์ จะทำการซ่อมแซมอย่างใหญ่หรือทำการเปลี่ยนแปลงอันเป็นการสำคัญอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ยื่นรายงานการนั้น ๆ กับแผนผังและงบประมาณไปขออนุมัติยังกรมทาง

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๗๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๗ หน้า ๑๑๓

มาตรา ๒๗ เมื่อได้เปิดทางหลวงทั้งสายหรือแต่ส่วนใด ส่วนหนึ่งให้ประชาชนใช้แล้ว ห้ามมิให้ปิดทางหลวงและ สิ่งปลูกสร้าง หรือวัตถุอย่างอื่นซึ่งใช้สำหรับบำรุงรักษาทาง นั้น แต่เจ้าหน้าที่จะร้องขอให้ตั้งเจ้าพนักงานรักษาทรัพย์ได้

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้ผู้รับสัมประทานโอนหรือให้เช่า หรือก่อให้เกิดภาวะ ขึ้น บนทางหลวง ทั้งสาย หรือแต่ ส่วนใด ส่วนหนึ่ง ให้แก่บุคคลภายนอก โดยมีได้รับอนุญาตจาก เสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม

มาตรา ๒๙ ถ้าทางหลวงหรือทางราษฎร์สายอื่นจะขอทำ ติดต่อกับทางหลวงของผู้รับสัมประทาน และกรมทางเห็น ชอบด้วยแล้วไซ้ ท่านว่าผู้รับสัมประทานจำต้องให้ความ สะดวกเพื่อการติดต่อนั้นตามสมควร

มาตรา ๓๐ ทางหลวงนั้นผู้รับสัมประทานจะต้องยอมให้ คนเดินเสมอไปโดยไม่เก็บเงิน และจะยอมให้ยาน พาหนะและสัตว์พาหนะเดินได้ เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็น อย่างอื่นในสัมประทาน

ความปลอดภัยแห่งประชาชน

มาตรา ๓๑ ท่านว่ากรมทางอาจสั่งให้ผู้รับสัมประทาน ปฏิบัติการใดๆ อันเกี่ยวกับความปลอดภัยแห่งประชาชนได้ เมื่อได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้าแล้วตามสมควร

เล่ม ๔๗ หน้า ๑๑๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๔๗๓

มาตรา ๓๒ กฎข้อบังคับซึ่งกรมทางออกตามความใน
มาตรา ๑๖๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดวาง การรถไฟและทาง
หลวง พุทธศักราช ๒๔๖๔ นั้น ท่านให้ใช้บังคับถึงทางหลวง
ซึ่งผู้รับสัมประทานสร้างและบำรุงรักษาด้วย

มาตรา ๓๓ ท่านว่าผู้รับสัมประทานอาจบอกเจ้าของที่ดิน
หรืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่นริมทางหลวงว่า

(๑) มิให้ชุดหรือถอมร่อง กู บ่อน้ำ สระ หรือหลุม
ใด ๆ ภายในระยะหกเมตรจากเชิง หรือขอบเขตต์ทางหลวง

(๒) ให้ตัดรานกิ่งหรือตัดโคนต้นไม้ หรือรั้วต้นไม้
เป็นครั้งคราวเพื่อมิให้กีดการไปมา หรือเป็นอันตรายต่อ
ทางหลวง

ถ้าเจ้าของที่ดินไม่ปฏิบัติตาม ผู้รับสัมประทานจะรายงาน
ไปยังกรมทางก็ได้ เมื่อกรมทางได้ไต่สวนแล้ว กรมทางมี
อำนาจอนุญาตให้ผู้รับสัมประทานจัดทำเองตามที่กรมทางเห็น
ว่าจำเป็น

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดสร้างทางหลวงโดยไม่มีสัมประทาน ซึ่ง
ตามพระราชบัญญัตินี้บังคับว่าต้องมีไซร์ ท่านว่ามีความผิด
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท การใดได้สร้างขึ้นแล้ว

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๑๑๕

ท่านว่าตกเป็นของรัฐบาล ส่วนเครื่องใช้ซึ่งนำมาแล้วเพื่อใช้ในการสร้างนั้น เมื่อกรมทางได้บอกล่วงหน้าตามสมควรแล้ว ผู้กระทำผิดต้องขนไปจนสิ้น ถ้าผู้กระทำผิดไม่ขนไป กรมทางอาจจัดให้ขนเอง โดยผู้กระทำผิดเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย

ผู้ใดเดือดร้อนรับจ้างบรรทุกคนโดยสาร หรือสินค้าบนทางหลวง ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัตินี้ โดยมีได้รับใบอนุญาตจากเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคม ท่านว่าผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๓๕ ถ้าผู้รับสัมประทานไม่กระทำกิจการใดๆ ซึ่งกรมทางสั่งให้ทำตามพระราชบัญญัตินี้ กรมทางจะจัดให้การนั้นได้กระทำไปโดยให้ผู้รับสัมประทานออกค่าใช้จ่ายก็ได้

มาตรา ๓๖ ถ้าผู้รับสัมประทานไม่ปฏิบัติตามคำแจ้งความหรือคำสั่งของกรมทางอันชอบด้วยกฎหมาย และเสนาบดีกระทรวงพาณิชย์และคมนาคมเป็นโจทก์ฟ้องต่อศาล ท่านว่าผู้รับสัมประทานต้องระวางโทษปรับเป็นพินัยไม่เกินกว่าวันละหนึ่งร้อยบาท ตลอดเวลาที่ฝ่าฝืนปฏิบัติตามคำแจ้งความหรือคำสั่งนั้น

มาตรา ๓๗ การกระทำดังต่อไปนี้ ท่านว่าต้องระวางความผิดฐานลหุโทษ ต่างหาก จากโทษฐานอื่น อันอาจมีตามกฎหมายลักษณะอาชญา คือ

(๑) ผู้ใดจงใจขัดขวางเจ้าพนักงานกรมทางในการปฏิบัติหน้าที่ก็ดี หรือขัดขวางบุคคลผู้กระทำตามอำนาจอันชอบด้วยกฎหมายในการรังวัด การสร้าง หรือบำรุงรักษาทางหลวงก็ดี หรือบึงอาจถอนิ หรือพาไปเสี้ยซึ่งหลักหรือหมุดที่ปักไว้เพื่อการรังวัดสร้าง หรือบำรุงรักษาทางหลวงก็ดี หรือบึงอาจลบ หรือทำลายเครื่องหมายอันมีไว้เพื่อการรังวัดสร้าง หรือบำรุงรักษาทางหลวงก็ดี ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานลหุโทษ ต้องระวางโทษชั้น ๒

(๒) ผู้ใดมิได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย บึงอาจขุด ขนดิน ทร่าย หิน หน้ำ ต้นไม้ หรือสิ่งอื่นไปจากมูลดิน คู สะพาน เขื่อนสะพาน ทางระบายน้ำ หรือกำแพงเขื่อน หรือทำความเสียหายอย่างอื่นแก่ทางหลวง ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานลหุโทษ ต้องระวางโทษชั้น ๓

(๓) ผู้ใดมิได้รับอนุญาตอันชอบด้วยกฎหมาย จงใจเปลี่ยนทางน้ำ หรือรางน้ำ หรือทำทำนบขวางคู หรือไต่สะพาน หรือกั้นทางน้ำอันมีมาเดิม โดยวิธีอันน่าจะเกิดเสียหายแก่

วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๗ หน้า ๑๑๗

ทางหลวงได้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานลหุโทษ ต้องระวางโทษชั้น ๓

(๔) ผู้ใดลากไสซึ่งไถคราดหรือเครื่องมืออย่างอื่นไปตามหรือผ่านทางหลวงโดยวิธีอันควร เห็นว่าคงจะขัดหรือขูดถนนและไม่ระมัดระวังตามที่ผู้รับสัมประทานหรือกรมทางกำหนดไว้ ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานลหุโทษ ต้องระวางโทษชั้น ๑

(๕) ผู้ใดรื้อถอนทำลาย เสา หรือป้ายบอกทาง เครื่องหมายชี้หนทางหรือบอกระยะทาง ท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานลหุโทษ ต้องระวางโทษชั้น ๒

(๖) ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของกรมทางว่าด้วยหน้าที่แห่งเจ้า ของที่ดิน หรือ อสังหาริมทรัพย์ อย่าง อันริมทางหลวง หรือระเบียบว่าด้วยการใช้ทางหลวงท่านว่าผู้นั้นมีความผิดฐานลหุโทษ ต้องระวางโทษชั้น ๒

มาตรา ๓๘ ถ้ามีผู้กระทำความผิดมิโทษเพียงแต่ปรับเป็นพินัยสถานเดียว ท่านว่าเจ้าพนักงานซึ่งกรมทางได้ตั้งแต่งตั้งให้เป็นผู้ฟ้องร้องคดี จะยอมรับเบี่ยงปรับตามอัตราอย่างสูงที่กฎหมายบัญญัติไว้ แล้วออกใบเสร็จให้เป็นสำคัญก็ได้ ส่วนเงินพินัยที่เก็บได้นั้น ให้กรมทางทำบัญชีส่งไปยังกระทรวงยุติธรรม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๕ ก่อนวันใช้หรือในวันใช้พระราชบัญญัตินี้ ถ้าบุคคลใดได้สร้างหรือกำลังสร้างทางหลวงซึ่งต้องมีสัมประทาน ท่านว่าภายในปีหนึ่งนับแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ผู้นั้นต้องยื่นเรื่องราวขอรับสัมประทานหรือมิฉะนั้นต้องปิดทางหลวงนั้น ระยะเวลาปีหนึ่งนั้น เมื่อรัฐบาลได้แจ้งให้บุคคลนั้นทราบแล้ว รัฐบาลจะเข้ายึดถือครอบครองทางหลวงก็ได้ โดยปฏิบัติตามกฎข้อบังคับว่าด้วยการบังคับซื้อที่ดินในภาค ๑ ลักษณะ ๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดวางการรถไฟและทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๖๔

อนึ่ง ในเวลาปีหนึ่งนี้ ท่านให้ออนุโลมใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ว่าด้วยการกำกับตรวจตราของรัฐบาล การสร้างและบำรุงรักษาทางหลวง ความปลอดภัยแห่งประชาชน และบทลงโทษ

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๗๓ เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระราชบัญญัติ

ทางหลวงสัมปทาน

พ.ศ. ๒๕๕๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๒

เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๕๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน พุทธศักราช ๒๔๗๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ทางหลวงสัมปทาน” หมายความว่า ทางที่รัฐให้สัมปทานแก่บุคคลใดๆ ในการสร้างหรือบำรุงรักษา โดยเก็บค่าใช้ทาง ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ได้หรือเหนือพื้นดินหรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น และให้หมายความรวมถึงอุโมงค์ สะพาน เรือหรือพาหนะสำหรับขนส่งข้ามฟาก และท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ ที่จัดไว้เพื่อประโยชน์แก่ทางหลวงสัมปทานด้วย

“สร้าง” หมายความว่า การก่อสร้าง ขยาย หรือบูรณะ

“บำรุงรักษา” หมายความว่า การดูแลรักษาหรือซ่อมแซมทางหลวงสัมปทานและอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานเพื่อให้คงสภาพใช้งานได้ดีตามปกติ รวมทั้งการเสริมความแข็งแรง การยืดอายุการใช้งานของทางหลวงสัมปทานและอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทาน การติดตั้งและเสริมแต่งอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานหรือสิ่งที่ไม่ได้ก่อสร้างหรือติดตั้งไว้ เพื่อให้ทางหลวงสัมปทานมีสภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้นหรือมีความสะดวกและปลอดภัยแก่ผู้ใช้ แต่ไม่หมายความรวมถึงการบูรณะ

“อุปกรณ์ทางหลวงสัมปทาน” หมายความว่า อาคาร สิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งอื่นที่ต้องมีเพื่อการบำรุงรักษาและการประกอบกิจการทางหลวงสัมปทาน รวมทั้งเครื่องมือเครื่องใช้ในระบบควบคุมการเก็บเงินค่าใช้ทาง ระบบการสื่อสาร และระบบการควบคุมการจราจรของทางหลวงสัมปทาน เพื่อประโยชน์ในการบริหารทางหลวงสัมปทานและเพื่ออำนวยความสะดวกแก่การจราจร

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทางหลวง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้มีอำนาจและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ การให้สัมปทานรายใดถ้าอยู่ในหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นด้วย

ให้นำกฎหมายว่าด้วยทางหลวงมาใช้บังคับกับทางหลวงสัมปทานโดยอนุโลม เว้นแต่ที่ได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สัมปทาน

มาตรา ๗ ในกรณีที่รัฐประสงค์จะให้สัมปทานในการสร้างหรือบำรุงรักษาทางสายใด ให้อธิบดีออกประกาศเชิญชวนให้มีการยื่นข้อเสนอตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนด

การให้สัมปทานในการสร้างหรือบำรุงรักษาทางที่มีขนาดเล็กหรือเป็นการต่อเติมโครงการเดิม ตามลักษณะที่กำหนดในกฎกระทรวงจะดำเนินการโดยไม่ต้องออกประกาศเชิญชวนตามวรรคหนึ่งก็ได้ การยื่นคำขอรับสัมปทานและการให้สัมปทาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ยื่นคำขอรับสัมปทานต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่าผู้ยื่นคำขอรับสัมปทานรายใดสมควรได้รับสัมปทาน ให้รัฐมนตรีรายงานความเห็นในเรื่องการขอรับสัมปทานไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

มาตรา ๙ ผู้รับสัมปทานจะโอนสัมปทานได้ต่อเมื่อมีเหตุอันสมควรและรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่าผู้รับโอนมีคุณสมบัติตามมาตรา ๗ วรรคสี่ และอนุญาตให้โอนสัมปทานได้

ผู้รับโอนสัมปทานตามวรรคหนึ่งต้องรับไปซึ่งสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบทั้งหมดของผู้รับสัมปทานรายเดิม

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานสิ้นสภาพนิติบุคคลหรือตกเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี เป็นผู้มียุติแสดงเจตนาในการโอนสัมปทานตามมาตรา ๙

การแสดงเจตนาในการโอนสัมปทานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๑ การโอนสัมปทานตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ได้รับอนุญาตให้โอนสัมปทานให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบพร้อมทั้งเหตุผล ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่ง

หมวด ๒

การสร้างหรือบำรุงรักษา

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือบำรุงรักษาทางหลวงสัมปทานให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของผู้รับสัมปทานซึ่งผู้รับสัมปทานแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของอธิบดี มีอำนาจเข้าไปใช้สอยหรือครอบครองอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมิใช่ที่อยู่อาศัยของบุคคลใดเป็นการชั่วคราวได้ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สายหรือครอบครองนั้นให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นสำหรับการสำรวจเพื่อสร้างทางหลวงสัมปทาน หรือเท่าที่จำเป็นสำหรับการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ทางหลวงสัมปทาน

(๒) ผู้รับสัมปทานได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ได้ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขตหรืออำเภอที่ทำการกั้น และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่การปฏิบัติตามมาตรานี้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ หรือผู้ทรงสิทธิอื่น บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจากผู้รับสัมปทานได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย

มาตรา ๑๔ ในระหว่างการสร้างทางหลวงสัมปทานถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงแบบรูปและรายการละเอียดทางเทคนิคในการก่อสร้างให้แตกต่างไปจากที่กำหนดไว้ในสัมปทาน แต่ยังคงอยู่ในขอบเขตการดำเนินการตามสัมปทานและไม่เป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายตามสัมปทาน ให้ผู้รับสัมปทานยื่นคำขอต่ออธิบดี ในกรณีเช่นนี้ให้เป็นอำนาจของอธิบดีที่จะอนุมัติได้เมื่อปรากฏว่าการแก้ไขเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นความจำเป็นโดยไม่ทำให้ทางราชการต้องเสียประโยชน์หรือเป็นการแก้ไขเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ

มาตรา ๑๕ ในการสร้างทางหลวงสัมปทานผู้รับสัมปทานจะเปลี่ยนแปลงร่องน้ำ ท่อน้ำ ข่ายสายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ หรือรื้อถอนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่กีดขวางการสร้างนั้นก็ได้ แต่การเปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบก่อนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น และต้องจัดทำไปในทางที่จะทำให้เกิดความเสียหายและทำความไม่สะดวกน้อยที่สุด ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นผู้รับสัมปทานต้องชดเชยค่าเสียหายนั้น

ถ้าสิ่งที่กีดขวางตามวรรคหนึ่งเป็นของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่น การเปลี่ยนแปลงหรือรื้อถอนนั้นจะต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแลของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

มาตรา ๑๖ ถ้าทางหลวงสัมปทานจะต้องตัดผ่านทางรถไฟ ทางหลวงประเภทอื่น ทางส่วนบุคคลหรือทางน้ำที่มีอยู่เดิม ผู้รับสัมปทานจะต้องจัดให้มีทางชั่วคราวตามสภาพไม่น้อยกว่าที่เป็นอยู่เดิมเพื่อให้ใช้ได้ระหว่างการสร้าง ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นผู้รับสัมปทานต้องชดเชยค่าเสียหายนั้น และเมื่อหมดความจำเป็นในการสร้างแล้วให้จัดทำทางดังกล่าวให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็วซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่เมื่อหมดความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแนวของทางดังกล่าวให้ต่างไปจากเดิมผู้รับสัมปทานต้องจัดให้มีทางขึ้นใหม่ตามสภาพไม่น้อยกว่าที่เป็นอยู่เดิมเพื่อให้ไปมาได้ทดแทนทางเดิมด้วย

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ถ้ามีเหตุอันสมควร อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะดำเนินการดังกล่าวแทน โดยผู้รับสัมปทานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด ที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงเพื่อการนั้นพร้อมเงินเพิ่มอัตร้อยละยี่สิบของเงินจำนวนดังกล่าวด้วยก็ได้

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทางหรือสิ่งอื่นใดเพื่อเป็นทางเข้าออก เชื่อม หรือผ่านทางหลวงสัมปทาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี ในกรณีเช่นนี้ ให้อธิบดีอนุญาตได้เมื่อได้รับฟังความเห็นของผู้รับสัมปทานเพื่อประกอบการพิจารณาแล้วปรากฏว่าการกระทำดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบจนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายกับผู้ใช้งาน ในการอนุญาตอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อประโยชน์ในการจราจร การป้องกันอุบัติเหตุ และการรักษาสิ่งแวดล้อม และเมื่ออธิบดีมีหนังสืออนุญาตแล้ว ผู้รับสัมปทานต้องให้ความสะดวกเพื่อการนั้นตามสมควร

ถ้าผู้ได้รับอนุญาตกระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต หรือมีเหตุอื่นที่จำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางหรือประโยชน์ของรัฐ อธิบดีจะเพิกถอนการอนุญาตนั้นเสียก็ได้

มาตรา ๑๘ ทางหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือที่อธิบดีได้มีคำสั่งให้เพิกถอนการอนุญาต ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวรื้อถอนหรือทำลายภายในกำหนดเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายรื้อถอนหรือทำลาย โดยผู้นั้นจะเรียกค่าเสียหายมิได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้นด้วย ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๑๖ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ผู้ยื่นคำขอหรือผู้รับสัมปทานที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๑๗ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๐ เมื่อสร้างทางหลวงสัมปทานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของทางหลวงสัมปทานเสร็จแล้วผู้รับสัมปทานจะเปิดการจราจรได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

ให้ผู้รับสัมปทานซึ่งประสงค์จะเปิดการจราจรตามวรรคหนึ่งยื่นคำขอต่อรัฐมนตรี และให้รัฐมนตรีมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้รับสัมปทานทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ

มาตรา ๒๑ ทางหลวงสัมปทานและอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานใดจะตกเป็นของรัฐเมื่อใดให้เป็นไปตามที่กำหนดในสัมปทาน

มาตรา ๒๒ ในกรณีมีเหตุจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ รัฐมีอำนาจเข้ายึดถือครอบครองทางหลวงสัมปทานก่อนสัมปทานสิ้นอายุได้ และในกรณีเช่นนี้รัฐมีอำนาจเข้ายึดถือครอบครองบรรดาอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานทั้งหมดได้ด้วย

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๓ ในการยึดถือครอบครองทางหลวงสัมปทานและอุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานตามมาตรา ๒๒ รัฐจะต้องใช้ค่าทดแทนให้แก่ผู้รับสัมปทานตามที่กำหนดในสัมปทาน ในกรณีที่สัมปทานมิได้กำหนดเรื่องค่าทดแทนไว้ ให้ใช้ค่าทดแทนโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ผู้รับสัมปทานควรได้รับตามความเป็นธรรม

ให้อธิบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับสัมปทานมารับเงินค่าทดแทนภายในเวลาที่กำหนด ถ้าผู้รับสัมปทานไม่มารับเงินภายในกำหนดเวลาที่ได้รับแจ้ง ให้อธิบดีนำเงินค่าทดแทนไปฝากไว้กับธนาคารออมสินในชื่อของผู้รับสัมปทาน

มาตรา ๒๔ ในทางหลวงสัมปทานที่เปิดการจราจรแล้ว ถ้าผู้รับสัมปทานประสงค์จะซ่อมแซมอย่างใหญ่ ซึ่งไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงอันเป็นการสำคัญ และไม่ทำให้เสื่อมประโยชน์ของรัฐและประชาชนให้ยื่นรายงานการนั้นๆ พร้อมแบบรูปและรายการละเอียด และประมาณการค่าใช้จ่ายต่ออธิบดี เมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีแล้วผู้รับสัมปทานจึงจะกระทำการนั้นได้ ในการอนุญาตอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

การดำเนินการใดเป็นการซ่อมแซมอย่างใหญ่ ซึ่งไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงอันเป็นการสำคัญให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนด และแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบแล้ว

หมวด ๓

การกำกับ ตรวจสอบ และควบคุม

มาตรา ๒๕ นอกจากที่กำหนดไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบดูแลการสร้างทางหลวงสัมปทาน และถ้าผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกระทำผิดข้อกำหนดในสัมปทานก็ให้แจ้งผู้รับสัมปทานดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

(๒) พิจารณาและเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเกี่ยวกับทางหลวงสัมปทานที่ผู้รับสัมปทานแจ้งว่าได้สร้างเสร็จบริบูรณ์แล้ว

(๓) ตรวจสอบการประกอบกิจการทางหลวงสัมปทาน และถ้าผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือกระทำผิดข้อกำหนดในสัมปทานก็ให้แจ้งผู้รับสัมปทานดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

(๔) สืบสวนในเรื่องอุบัติเหตุใดๆ ที่เกิดขึ้นในกรณีที่ต้องการทราบว่าผู้รับสัมปทานมีส่วนรับผิดชอบตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามข้อกำหนดในสัมปทานหรือไม่

(๕) แจ้งให้ผู้รับสัมปทานซ่อมแซมทางหลวงสัมปทานหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของทางนั้น

(๖) แจ้งให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติการใดๆ อันเกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของประชาชนได้ โดยกำหนดให้ผู้รับสัมปทานมีเวลาปฏิบัติการเกี่ยวกับความปลอดภัยดังกล่าว

มาตรา ๒๖ อธิบดีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงสภาพที่ดินริมเขตทางหลวงสัมปทานทั้งสายหรือบางส่วนในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงสัมปทาน เช่น มิให้ขุดหรือถมร่อง คู บ่อน้ำ สระ หรือหลุมใดๆ ภายในระยะอันสมควรจากเขตทางหลวงสัมปทาน เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย และในการอนุญาตอธิบดีจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

ผู้ยื่นคำขอซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของอธิบดีตามวรรคหนึ่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๗ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจทางหลวงสัมปทานและเข้าไปในโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้รับสัมปทานที่ใช้ในการดำเนินการทางหลวงสัมปทานนั้น

(๒) เรียกให้ผู้รับสัมปทานส่งเอกสารตลอดจนอุปกรณ์อื่นใดที่ใช้บันทึกข้อมูลต่างๆ ให้ตรวจสอบความจำเป็น

(๓) เรียกผู้รับสัมปทานหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้รับสัมปทานมาสอบถามและให้ข้อเท็จจริง

(๔) ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วรายงานต่ออธิบดีในกรณีที่ผู้รับสัมปทาน ผู้แทนหรือถูกจ้างของผู้รับสัมปทานกระทำผิดหรือทำให้เกิดความเสียหายเพราะเหตุที่ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามข้อกำหนดในสัมปทาน

มาตรา ๒๔ ถ้าผู้รับสัมปทานไม่กระทำการใดๆ ตามที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายได้สั่งให้ทำตามมาตรา ๒๕ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเข้ากระทำการโดยผู้รับสัมปทานเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงเพื่อการนั้น พร้อมเงินเพิ่มอีกร้อยละสิบของเงินจำนวนดังกล่าวด้วย

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดในสัมปทาน ไม่บำรุงรักษาทางหลวงสัมปทานจนอาจเป็นเหตุให้เกิดภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอันเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ หรือการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้อธิบดีมีหนังสือเตือนให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ได้มีหนังสือเตือนตามวรรคหนึ่งแล้ว แต่ผู้รับสัมปทานยังคงฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม ให้รัฐมนตรีเพิกถอนสัมปทานดังกล่าว

เมื่อได้เพิกถอนสัมปทานแล้วให้อุปกรณ์ทางหลวงสัมปทานทั้งหมดตกเป็นของรัฐ

หมวด ๕

การจัดหาอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ใด เพื่อสร้างทางหลวงสัมปทานตามที่กำหนดไว้ในสัมปทาน และผู้รับสัมปทานไม่สามารถดำเนินการให้ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อการนั้นโดยวิธีอื่นได้ ให้กรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์โดยผู้รับสัมปทานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและค่าทดแทน เว้นแต่ในสัมปทานจะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ หรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน พุทธศักราช ๒๔๗๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติบางมาตราไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เอกชน จะเข้ามาลงทุนในกิจการอันเป็นสาธารณูปโภค และบทกำหนดโทษไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน ประกอบกับ บทบัญญัติของกฎหมายอื่นที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ให้นำมาใช้บังคับได้ถูกยกเลิกไปแล้ว สมควรปรับปรุงให้เหมาะสม กับภาวะทางเศรษฐกิจและสภาพสังคมปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หน้าวาง

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕

เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งอื่นใดในส่วนที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ เว้นแต่การให้สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมและการให้ประทานบัตรตามกฎหมายว่าด้วยแร่

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“หน่วยงานเจ้าของโครงการ” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม หรือเทียบเท่า รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของโครงการ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

“กระทรวงเจ้าสังกัดของส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวงหรือทบวงซึ่งมีส่วนราชการในสังกัดตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม

“กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ”

(๑) กรณีบริษัทจำกัด หมายความว่า กระทรวงการคลังหรือกระทรวงหรือทบวงที่ได้รับมอบอำนาจให้ใช้สิทธิเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัดแทนกระทรวงการคลัง

(๒) กรณีไม่ใช่บริษัทจำกัด หมายความว่า กระทรวงหรือทบวง ซึ่งรัฐมนตรีว่าการเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้น หรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบในงานของรัฐวิสาหกิจนั้น

“กระทรวงเจ้าสังกัดของราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า กระทรวงมหาดไทย

“กิจการของรัฐ” หมายความว่า กิจการที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ต้องทำตามกฎหมายหรือกิจการที่จะต้องใช้ทรัพยากรธรรมชาติ หรือทรัพย์สินของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือราชการส่วนท้องถิ่นหน่วยใดหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยรวมกัน

“โครงการ” หมายความว่า การลงทุนในกิจการของรัฐ และการลงทุนนั้นมีวงเงินหรือทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไปหรือตามวงเงินหรือทรัพย์สินที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยพระราชกฤษฎีกา

“ร่วมงานหรือดำเนินการ” หมายความว่า ร่วมลงทุนกับเอกชนไม่ว่าโดยวิธีใด หรือมอบให้เอกชนลงทุนแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีการอนุญาต หรือให้สัมปทาน หรือให้สิทธิไม่ว่าในลักษณะใด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกเอกชนร่วม งานหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๓

หมวด ๒

การเสนอโครงการ

มาตรา ๖ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการที่ประสงค์จะให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ในโครงการใด เสนอผลการศึกษาและวิเคราะห์โครงการโดยละเอียดตามประเด็นหัวข้อที่สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดต่อกระทรวงเจ้าสังกัด

มาตรา ๗ ถ้าโครงการตามมาตรา ๖ มีวงเงินหรือมีทรัพย์สินเกินห้าพันล้านบาทหน่วยงาน เจ้าของโครงการต้องว่าจ้างที่ปรึกษามาให้คำปรึกษา และที่ปรึกษาต้องจัดทำรายงานเป็นเอกเทศตาม รายละเอียดที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดไว้ในมาตรา ๖ และสาระสำคัญอื่น ๆ ที่ที่ปรึกษาเห็นสมควร และให้หน่วยงานเจ้าของโครงการส่งรายงานของที่ปรึกษา ไปเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๘ ด้วย

ที่ปรึกษาดาวรรกหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดย ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดของหน่วยงานเจ้าของโครงการพิจารณาเสนอผลการศึกษา และวิเคราะห์โครงการต่อส่วนราชการดังนี้

(๑) โครงการใหม่ ให้เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติพิจารณา

(๒) โครงการที่มีทรัพย์สินอยู่แล้ว ให้เสนอต่อกระทรวงการคลังพิจารณา

มาตรา ๙ ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือกระทรวง การคลังดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับโครงการใหม่

(ก) หากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นด้วยกับโครงการ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการ

(ข) ถ้าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่เห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการ

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตาม (ข) ให้เสนอความเห็นหรือคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตัดสินโดยต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖ และข้อมูลอื่นตามที่หน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควร

(๒) สำหรับโครงการที่มีทรัพย์สินอยู่แล้ว

(ก) ในกรณีที่กระทรวงการคลังเห็นด้วยกับโครงการ ให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบในหลักการของโครงการ

(ข) ในกรณีที่กระทรวงการคลังไม่เห็นด้วยกับโครงการ ให้แจ้งหน่วยงานเจ้าของโครงการ

ในกรณีที่หน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของกระทรวงการคลังตาม (ข) ให้เสนอความเห็นหรือคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาตัดสินโดยต้องแจ้งข้อมูลต่าง ๆ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖ และข้อมูลอื่นตามที่หน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควร

ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลังพิจารณาโครงการตามมาตรานี้ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับโครงการ หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลังเห็นด้วยกับโครงการ

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐหรือราชการส่วนท้องถิ่นใดจะกระทำกิจการของรัฐ และคณะรัฐมนตรีมีมติให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ให้หน่วยงานดังกล่าวดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑ โครงการใดมีวงเงินไม่ถึงหนึ่งพันล้านบาท หรือน้อยกว่าวงเงินที่กำหนดเพิ่มขึ้นตามพระราชกฤษฎีกา คณะรัฐมนตรีอาจกำหนดให้ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

หมวด ๓
การดำเนินโครงการ

มาตรา ๑๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบในโครงการใดแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการร่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการร่างขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญที่จะต้องมีในสัญญาร่วมงานหรือดำเนินการ

มาตรา ๑๓ ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดซึ่งเป็นข้าราชการประจำ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานหน่วยงานอื่นของรัฐหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี เป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนกระทรวงอื่นอีกสองกระทรวง กระทรวงละหนึ่งคน ผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ และให้มีผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคนเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๑๓ มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างประกาศเชิญชวนเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ร่างขอบเขตของโครงการและเงื่อนไขสำคัญที่จะต้องมีในสัญญาร่วมงานหรือดำเนินการ
- (๒) กำหนดหลักประกันของและหลักประกันสัญญา
- (๓) พิจารณาคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ
- (๔) พิจารณาดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๕ การประกาศเชิญชวน เอกสารข้อเสนอการร่วมงานหรือดำเนินการ วิธีการประกาศเชิญชวน วิธีการคัดเลือกของคณะกรรมการซึ่งจะต้องใช้วิธีประมุข การกำหนดหลักประกันของและหลักประกันสัญญา ต้องมีรายละเอียดอย่างน้อยตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๖ ในการคัดเลือกให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ หากคณะกรรมการมีความเห็นว่า ไม่ควรใช้วิธีการคัดเลือกโดยวิธีประมุขและหน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นชอบด้วย ให้รายงานสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลัง หากสองหน่วยงานเห็นห้องด้วยให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ

ถ้าหน่วยงานเจ้าของโครงการไม่เห็นด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ทำบันทึกความเห็นเสนอสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงการคลังเพื่อประกอบการพิจารณา หากสองหน่วยงานเห็นห้องด้วยหรือถ้าหน่วยงานหนึ่งหน่วยงานใดมีความเห็นไม่ตรงกัน ให้ใช้วิธีคัดเลือกโดยวิธีประมุข

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบโครงการตามมาตรา ๑๖ ที่มีวงเงินหรือทรัพย์สินเกินห้าพันล้านบาท หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องให้ที่ปรึกษาซึ่งมีคุณสมบัติตามประกาศตามมาตรา ๗ ร่างขอบเขตของโครงการและให้จัดทำความเห็นประเมินการคัดเลือกให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการตามโครงการนั้น

มาตรา ๑๙ การประกาศเชิญชวนให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการครั้งใด ถ้าไม่มีผู้เสนอเข้าร่วมงานหรือดำเนินการ ให้ยกเลิกการประกาศเชิญชวนเพื่อดำเนินการใหม่ ถ้ามีผู้เสนอเพียงรายเดียวหรือหลายราย แต่เสนอถูกต้องตามรายการในเอกสารข้อเสนอการร่วมงานหรือดำเนินการตามมาตรา ๑๕ เพียงรายเดียว หากเห็นว่ารัฐจะได้ประโยชน์ก็ให้ดำเนินการต่อไปได้

มาตรา ๑๙ การประชุมพิจารณาของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มติที่ประชุมเกี่ยวกับการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอและเจรจาต่อรอง ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่มาประชุม

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๐ ให้สำนักงานอัยการสูงสุดตรวจพิจารณาร่างสัญญาร่วมงานหรือดำเนินการก่อนลงนาม

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการนำผลการคัดเลือกพร้อมเหตุผล ประเด็นที่เจรจาต่อรองเรื่องผลประโยชน์ของรัฐ ร่างสัญญา และเอกสารทั้งหมดเสนอต่อรัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัด เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในเก้าสิบวันนับจากวันที่คณะกรรมการตัดสินใจ

หากคณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วยให้ส่งเรื่องคืนคณะกรรมการ เพื่อพิจารณาทบทวนความเห็นแล้วนำผลการพิจารณาเสนอให้คณะรัฐมนตรีตัดสินใจชี้ขาด

หมวด ๔

การกำกับดูแลและติดตามผล

มาตรา ๒๒ เมื่อได้มีการลงนามในสัญญาแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าของโครงการจัดตั้งคณะกรรมการ

การประสานงานขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานเจ้าของโครงการเป็นประธาน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติหนึ่งคน และผู้แทนจากหน่วยงานอื่นซึ่งมิใช่หน่วยงานเจ้าของโครงการหนึ่งคน ผู้แทนฝ่ายเอกชนที่เข้าร่วมงานหรือดำเนินการหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดหนึ่งคน และผู้แทนอื่นซึ่งหน่วยงานเจ้าของโครงการเห็นสมควรแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคน และรวมกันไม่เกินเก้าคน เป็นกรรมการ

การประชุมของคณะกรรมการประสานงานตามวรรคหนึ่ง และองค์ประชุมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประสานงานกำหนด

มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการประสานงานตามมาตรา ๒๒ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ติดตามกำกับดูแลให้มีการดำเนินงานตามที่กำหนดในสัญญา

(๒) รายงานผลการดำเนินงาน ความคืบหน้า ปัญหา และแนวทางแก้ไขต่อ

รัฐมนตรีกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อทราบ

ระยะเวลาที่จะต้องรายงานตาม (๒) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประสานงานกำหนด แต่ต้องไม่เกินหกเดือนต่อหนึ่งครั้ง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานเจ้าของโครงการละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขข้อผูกพันของสัญญาที่ลงนามไปแล้ว ให้ผู้แทนกระทรวงการคลังในคณะกรรมการประสานงานทำรายงานเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

หมวด ๕

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๕ โครงการใดที่ให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการซึ่งได้กระทำไปแล้วในชั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้แต่การดำเนินการในชั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการให้สัมปทานหรือให้สิทธิแก่เอกชน หรือการร่วมทุนระหว่างรัฐกับเอกชนในปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะกำหนดให้เป็นอำนาจการพิจารณาของบุคคลผู้เดียวหรือหน่วยงานเดียว และในเรื่องสำคัญจะกำหนดให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี ทำให้การพิจารณาอาจเป็นไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้สัมปทานตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ส่วนใหญ่กฎหมายไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ ดังนั้น เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติและใช้บังคับแก่การให้สัมปทานหรือการร่วมทุนหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ โดยเฉพาะโครงการที่มีการลงทุนหรือมีทรัพย์สินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจของตนเอง

พระราชบัญญัติ
การบัตริเลียมแห่งประเทศไทย
พ.ศ. ๒๕๖๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑
เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรม
ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งการบัตริเลียมแห่งประเทศไทย
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการบัตริ-
เลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติ^๕

“บีโตร์เลียม” หมายความว่า บีโตร์เลียมตามกฎหมายว่าด้วย บีโตร์เลียมและให้หมายความรวมถึงน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วย น้ำมันเชื้อเพลิงด้วย

“ธุรกิจบีโตร์เลียม” หมายความว่า การสำรวจ พัฒนา ผลิต จัดหา กลั่น สะสม สำรอง เก็บรักษา นำเข้า ส่งออก ขนส่ง ซ่อ ซาย และ จำหน่ายบีโตร์เลียม ตลอดจนประกอบอุตสาหกรรมเคมีบีโตร์เลียม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการบีโตร์เลียม แห่งประเทศไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการการบีโตร์ เลียมแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการบีโตร์เลียมแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของการบีโตร์เลียม แห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้ว่าการ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของการบีโตร์เลียมแห่งประเทศไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราช บัญญัติ^๕

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัติ^๕นี้เป็นเวลาสองปีนับแต่ วันที่พระราชบัญญัติ^๕ใช้บังคับ หลังจากนั้นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัติ^๕

หมวด ๑

การจัดตั้ง ทูต และทูตสำรอง

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งการปีโตรเลียมขึ้นเรียกว่า “การปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “ปตท.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการประกอบและส่งเสริมธุรกิจปีโตรเลียม รวมถึงการดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับการประกอบธุรกิจปีโตรเลียมเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดแก่เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา ๖ ปตท. มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทน ณ ที่อื่นใดในและนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขานอกราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน

มาตรา ๗ ให้ ปตท. มีอำนาจกระทำการต่างๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ หรือมีสิทธิครอบครองหรือมีทรัพย์สินต่างๆ สร้าง ซื้อ จัดหา ขาย จำหน่าย เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม รับจำนำ รับจำนอง แลกเปลี่ยน โอน รับโอน หรือดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ทั้งในและนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับทรัพย์สินจากผูุ้ทิศให้

(๒) จัดหา สํารวจ พัฒนา และผลิตปีโตรเลียม

(๓) สำรวจ วางแผน ออกแบบ และสร้างท่าเรือเพื่อธุรกิจ
บีโตร์เลียม คลังบีโตร์เลียม ระบบการขนส่งบีโตร์เลียม โรงกลั่นบีโตร์เลียม
และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

(๔) ดำเนินการขนส่งบีโตร์เลียมและผลิตภัณฑ์บีโตร์เลียมภายใน
ประเทศและระหว่างประเทศ

(๕) จัดสร้างคลังสำหรับการสะสมและสำรองบีโตร์เลียม

(๖) กำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการขนส่งและใช้
บีโตร์เลียม

(๗) กำหนดมาตรการป้องกันแก้ไขสภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ
เนื่องจากบีโตร์เลียมภายในกิจการของ ปตท.

(๘) กู้หรือยืมเงินภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๙) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน
เพื่อประโยชน์แก่กิจการของ ปตท.

(๑๐) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๑๑) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจ
บีโตร์เลียม

(๑๒) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือ
บริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ ปตท.

(๑๓) ว่าจ้างหรือรับจ้างประกอบธุรกิจบีโตร์เลียม

(๑๔) ตั้งหรือรับเป็นตัวแทน ตัวแทนค้าต่าง และนายหน้าใน
กิจการตามวัตถุประสงค์ของ ปตท.

(๑๕) ทำการค้าและให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์และเครื่องใช้เกี่ยวกับธุรกิจปิโตรเลียม

(๑๖) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ ปตท.

มาตรา ๘ ปตท. มีอำนาจสำรวจ พัฒนา และผลิตปิโตรเลียมตามที่ได้รับอนุมัติหรือมอบหมายจากคณะรัฐมนตรี ให้ดำเนินการในเขตพื้นที่และระยะเวลาที่กำหนด ในการนี้ให้ ปตท. มีสิทธิ ประโยชน์ และหน้าที่เสมือนเป็นผู้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

การอนุมัติหรือมอบหมายให้ ปตท. ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่เป็นการกระทบกระเทือนสัมปทานปิโตรเลียมที่ได้ออกให้แก่บุคคลใดไปก่อนแล้ว

มาตรา ๙ ทุนของ ปตท. ประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาตามมาตรา ๕๘ มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๒ เมื่อได้หักหนี้สินออกแล้ว

(๒) เงินที่รัฐบาลจัดสรรเพิ่มเติมให้เป็นคราว ๆ เพื่อดำเนินงานหรือขยายกิจการ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่ผู้ถือหุ้นให้

มาตรา ๑๐ เงินสำรองของ ปตท. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งคงไว้เผื่อขาด เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ เงินสำรองเพื่อการไถ่ถอนหนี้ และเงินสำรองอื่น ๆ ตามความประสงค์แต่ละอย่างโดยเฉพาะตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

เงินสำรองจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ ทรัพย์สินของ ปตท. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๒

คณะกรรมการและผู้ว่าการ

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย" ประกอบด้วยประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงกลาโหมหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์หนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหนึ่งคน กรรมการอื่นไม่เกินห้าคน และผู้ว่าการเป็นกรรมการ

ให้ผู้ว่าการเป็นเลขาธิการคณะกรรมการ

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่น

มาตรา ๑๓ เพื่อประโยชน์แห่งกิจการของ ปตท. ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดของ ปตท. แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ต้อง

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปี

- (๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) ไม่เป็นข้าราชการการเมืองหรือดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๖) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ
- (๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๘) ไม่มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับ ปตท. หรือในกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับกิจการของ ปตท. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้น อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงาน

ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับ
หน้าที่

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจ
ได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕
ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง
เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการเกินสามครั้งติดต่อกันโดย
ไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตาม
มาตรา ๑๔

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและ
ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการของ ปตท. อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้
รวมถึง

- (๑) ออกข้อบังคับหรือระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม
มาตรา ๕ และมาตรา ๗
- (๒) ออกข้อบังคับว่าด้วยการประชุม และการดำเนินกิจการของ
คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดแบ่งส่วนงานของ ปตท. และออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานต่าง ๆ ของ ปตท.

(๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของผู้ว่าการ และการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนผู้ว่าการ

(๕) กำหนดจำนวนตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ของพนักงานและลูกจ้าง

(๖) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน หรือค่าจ้าง การถอดถอน ระเบียบวินัย การลงโทษ และการอุทธรณ์การลงโทษพนักงานและลูกจ้าง

(๗) ออกระเบียบว่าด้วยการร้องทุกข์ของพนักงานและลูกจ้าง

(๘) ออกข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๙) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าทำงานล่วงเวลา เบี้ยประชุม และการจ่ายเงินอื่น ๆ

(๑๐) ออกระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง

(๑๑) กำหนดราคาขายปิโตรเลียมและอัตราค่าบริการ ตลอดจนวิธีการชำระราคาและค่าบริการ

(๑๒) ออกระเบียบว่าด้วยความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ ปตท.

(๑๓) ออกระเบียบว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการดำเนินการป้องกันแก้ไขสภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษเนื่องจากปิโตรเลียม

มาตรา ๑๘ ในข้อบังคับหรือระเบียบตามมาตรา ๑๗ ถ้ามีข้อความ
จำกัดอำนาจของผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรี
ประกาศข้อความเช่นนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งและกำหนดอัตรา
เงินเดือนของผู้ว่าการด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

ผู้ว่าการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้ง
อีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๐ ผู้ว่าการต้อง

- (๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปี
- (๒) มีความรู้ความสามารถเจนจัดในการบริหารธุรกิจ
- (๓) สามารถทำงานให้แก่ ปคท. ได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ รวมทั้ง
ข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวงทบวงกรม พนักงานหรือลูกจ้าง
ส่วนท้องถิ่น รวมทั้งกรุงเทพมหานคร หรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง
รวมทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น
- (๕) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๑)
(๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๙ วรรค
สอง ผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่หรือมีความประพฤติก่อความเสียหายหรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการเกินสองครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๐

มติของคณะกรรมการให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสอง ในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง นอกจากผู้ว่าการ และต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา ๒๒ ผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการของ ปตท. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ของ ปตท. และตามนโยบาย ข้อบังคับ และระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด กับมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของ ปตท.

มาตรา ๒๓ ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับหรือระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างขงสหประชาชาติ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่าย หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(๒) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้าง และออกระเบียบว่าด้วยการปฏิบัติงานของ ปตท. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับหรือระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๔ ในกิจการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ว่าการเป็นผู้แทนของ ปตท. และเพื่อการนี้ ผู้ว่าการจะมอบอำนาจให้บุคคลใด ๆ ปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่ผู้ว่าการกระทำโดยผ่านข้อบังคับหรือระเบียบตามมาตรา ๑๘ ข้อมไม่ผูกพัน ปตท. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๕ ในกรณีผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งผู้ว่าการว่างลงและยังมิได้แต่งตั้งผู้ว่าการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนผู้ว่าการ

ให้ผู้รักษาการแทนผู้ว่าการมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกันกับผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการในฐานะกรรมการ

มาตรา ๒๖ ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ พนักงาน และลูกจ้างอาจได้รับเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ และพนักงานเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

การสร้าง และบำรุงรักษาคลังปิโตรเลียมและระบบการขนส่งปิโตรเลียม

ทางท่อ

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ ให้พนักงานและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองสิ่งหามทรัพย์ ซึ่งมีใช้ที่อยู่อาศัยของบุคคลใด ๆ เป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจเพื่อสร้างหรือบำรุงรักษาระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ หรือเป็นการจำเป็นสำหรับการ ป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ

(๒) ปตท. ได้นอกกล่าวให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งหามทรัพย์ทราบล่วงหน้าแล้ว โดยแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งหามทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามวัน ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งหามทรัพย์ได้ให้ประกาศให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองสิ่งหามทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือก็ได้ ๗ ทั้ง

อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขตหรืออำเภอ ที่ทำการ
กำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ หงน ให้แจ้ง
กำหนดวันเวลาและการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย

ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ พนักงานต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อ
บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับ

ในกรณีการปฏิบัติของพนักงานหรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงาน
ตามมาตรานี้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหา
ริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก ปตท. ได้
และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทนให้มอบข้อพิพาทให้อนุ
ญาโตตุลาการวินิจฉัย และให้นำกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ในการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ ให้ ปตท. มีอำนาจ

(๑) กำหนดเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อตามความจำเป็น
โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

(๒) วางระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อไปได้ เหนือ ตาม หรือ
ข้ามที่ดินของบุคคลใดๆ

(๓) รื้อถอนอาคาร โรงเรือนหรือทำลายสิ่งอื่นที่สร้างหรือทำขึ้น
หรือทำลาย หรือตัดฟันต้นไม้ หรือรากของต้นไม้ หรือพืชผลในเขต
ระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ

ในการดำเนินการตาม (๑) ให้รัฐมนตรีประกาศเขตระบบการ
ขนส่งปิโตรเลียมทางท่อและเครื่องหมายแสดงเขตในราชกิจจานุเบกษา

และให้ ปตท. บิดประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อไว้ ณ ที่
ทำการเขตหรืออำเภอแห่งท้องถิ่น กับให้จัดทำเครื่องหมายแสดงไว้ใน
บริเวณดังกล่าวตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ก่อนที่จะดำเนินการตาม (๒) หรือ (๓) ให้ ปตท. แจ้งเป็นหนังสือ
ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องทราบ และให้นำมาตรา ๒๕
วรรคหนึ่ง (๒) มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง
ทรัพย์สินนั้นอาจยื่นคำร้องแสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้นไปยังคณะ
กรรมการเพื่อวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง
คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่ยุติ

มาตรา ๓๑ ให้ ปตท. จ่ายค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่
เจ้าของหรือผู้ทรงสิทธิในที่ดิน อาคาร โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง ในกรณี
ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้ที่ดินที่ประกาศกำหนดเป็นเขตระบบการขนส่งปิโตร-
เลียมทางท่อตามมาตรา ๓๐ (๑)

(๒) การใช้ที่ดินวางระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อตามมาตรา
๓๐ (๒)

(๓) การกระทำตามมาตรา ๓๐ (๓)

ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ ในจำนวนค่าทดแทน ให้นำ
มาตรา ๒๕ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ทรงสิทธิในที่ดิน อาคาร โรงเรือนหรือ
สิ่งปลูกสร้างได้รับค่าทดแทนหรือได้แจ้งเป็นหนังสือไม่รับค่าทดแทน

ดังกล่าวแล้ว คือไปภายหน้าจะเรียกร้องค่าทดแทนเนื่องจากเหตุนี้ไม่ได้

มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอาจเป็นอันตรายต่อหลุมสำรวจหรือหลุมผลิตปิโตรเลียม แทนผลิตปิโตรเลียม โรงกลั่นปิโตรเลียม คลังปิโตรเลียมหรือระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ รวมทั้งอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าวนี้

มาตรา ๓๓ ในเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ ไม่ว่าจะบนบก หรือในน้ำ หรือใต้พื้นท้องน้ำหรือพื้นท้องทะเล ห้ามมิให้ผู้ใดปลูกสร้าง อาคาร โรงเรือน ต้นไม้ หรือสิ่งอันใด คัดตั้งสิ่งใด เจาะหรือขุดพื้นดิน ถมดิน ทิ้งสิ่งของ หรือกระทำการใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตราย หรือเป็นอุปสรรคแก่ระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ เว้นแต่จะได้รับ อนุญาตเป็นหนังสือจาก ปตท. และในการอนุญาตนั้น ปตท. จะกำหนด เงื่อนไขอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ถ้ามีการฝ่าฝืนให้ ปตท. มีอำนาจสั่งให้ ผู้ฝ่าฝืนรอก่อน ขนย้าย ตัดฟัน ทำลาย หรือกระทำการใด ๆ ได้ภายใน ระยะเวลาที่กำหนด ถ้าผู้นั้นไม่ปฏิบัติตาม หรือในกรณีที่หาตัวผู้ฝ่าฝืน ไม่ได้ เมื่อได้ประกาศคำสั่งไว้ ณ บริเวณนั้น และ ณ ที่ทำการเขตหรือ อำเภอ ที่ทำการกำนันและทำการผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่นั้นเป็นเวลา อันสมควรแล้ว และไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้ ปตท. มีอำนาจ รอก่อน ขนย้าย ตัดฟัน ทำลาย หรือกระทำการใด ๆ ได้ตามควรแก่กรณี โดยผู้ใดจะเรียกร้องค่าเสียหายมิได้และผู้ฝ่าฝืนต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ในการนั้นด้วย

มาตรา ๓๔ ในกรณีการประกาศกำหนดเขตระบบการขนส่ง
ปีโตรเลียมทางท่อของ ปตท. ในแม่น้ำ ลำคลอง ทะเล หรือทางสัญจร
ทางน้ำแห่งใด ไม่ว่าจะอยู่ในราชอาณาจักรหรือไม่ ห้ามมิให้ผู้ใดทอดสมอ
เรือหรือเกาสมอ หรือลากแห อวน หรือเครื่องจับสัตว์น้ำอย่างใด ๆ ใน
เขตเหล่านั้น

เมื่อเรือใดแล่นข้ามเขตระบบการขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ ถ้ามิได้
ชักสมอขึ้นพ้นจากน้ำจนแลเห็นได้ ให้ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการ
เกาสมอแล้ว

มาตรา ๓๕ เพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัย ให้ ปตท. มีอำนาจ
ทำลายหรือตัดฟันต้นไม้ รากของต้นไม้ หรือสิ่งอื่นใดที่อยู่ใกล้เขตระบบ
การขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองต้นไม้หรือสิ่งนั้นทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร ถ้า
ไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองได้ ให้ ปตท. มีอำนาจดำเนินการ
ตัดตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ต้นไม้หรือสิ่งอื่นใดนั้นมอยู่ก่อนการสร้างระบบการขนส่ง
ปีโตรเลียมทางท่อ ให้ ปตท. จ่ายค่าทดแทนอันเป็นธรรมให้แก่เจ้าของ
หรือผู้ครอบครองต้นไม้หรือสิ่งนั้น ตามสมควรแก่กรณี

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่จำเป็นและเร่งด่วน พนักงานหรือผู้ซึ่งปฏิบัติ
งานร่วมกับพนักงานมีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสถานที่ของบุคคลใดใน
เวลาใดเพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขระบบการขนส่งปีโตรเลียมทางท่อ
ได้ แต่ถ้าเจ้าของหรือผู้ครอบครองอยู่ ณ ที่นั้นด้วย ก็ให้พนักงานแจ้งให้
เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบก่อน

มาตรา ๓๗ ในการกระทำกิจการตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ พนักงานหรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานต้องพยายามมิให้เกิดความเสียหาย แต่ถ้าเกิดความเสียหายขึ้น ปตท. ต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายนั้นและให้นำมาตรา ๒๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ เมื่อ ปตท. มีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อให้ได้มาซึ่งแหล่งปิโตรเลียม เพื่อจัดสร้างคลังปิโตรเลียมหรือเพื่อใช้ในการวางระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

หมวด ๔

การร้องทุกข์ และการสงเคราะห์

มาตรา ๓๙ พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิร้องทุกข์ได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๐ ให้ ปตท. จัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัว ในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย ตาย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นตามวรรคหนึ่ง การออกเงินสมทบเข้ากองทุนสงเคราะห์ การกำหนดประเภทของผู้ซึ่งพึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ การจ่ายเงินสงเคราะห์ และการจัดการกองทุนสงเคราะห์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๕

การเงิน การบัญชี และการตรวจสอบ

มาตรา ๔๑ ปตท. ต้องทำงบประมาณประจำปี โดยให้แยกเป็นงบลงทุน และงบทำการ สำหรับงบลงทุนนั้น ให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการนั้นให้นำเสนอคณะกรรมการเพื่อทราบ

มาตรา ๔๒ รายได้ที ปตท. ได้รับจากการดำเนินงานในบิ่กหนึ่ง ๆ ให้ตกเป็นของ ปตท. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน ค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา เงินสำรอง ตามมาตรา ๑๐ และเงินสมทบกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นตามมาตรา ๔๐ และเงินลงทุนตามที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ถ้ารายได้มีไม่เพียงพอสำหรับรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง นอกจากเงินสำรองตามมาตรา ๑๐ และ ปตท. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐบาลพึงจ่ายเงินให้แก่ ปตท. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๔๓ ปตท. ต้องเปิดเผยบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารอื่นตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๔๔ ปตท. ต้องวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญมีสมุดบัญชีลงรายการรับและจ่ายเงิน สิทธิพียงและหนี้สินที่แสดงกิจการที่แท้จริงอยู่ตามความจริงและ

ตามที่ควร ตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๔๕ ปตท. ต้องจัดทำบิลด์ บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน ส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นบัญชี

มาตรา ๔๖ ทุกรัฐบาลให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีทำการ ตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของ ปตท.

มาตรา ๔๗ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุด บัญชี และเอกสารหลักฐานของ ปตท. เพื่อการนให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการผู้ว่าการ พนักงานและลูกจ้างของ ปตท.

มาตรา ๔๘ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการสอบบัญชี และการเงินเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยหกสิบวันนับแต่วันสิ้นบัญชี เพื่อคณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรี

มาตรา ๔๙ ทุกรัฐบาลให้ ปตท. จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อรัฐมนตรี โดยแสดงงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้อง พร้อมกับรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งแสดงผลงานของ ปตท. ในปีที่ล่วงมาด้วย

หมวด ๖

การกำกับและควบคุม

มาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ ปตท. เพื่อการจะสั่งให้ ปตท. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำของ ปตท. ที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาล

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๕๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๑

หรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลและมติของคณะรัฐมนตรี และส่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการได้

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ ปตท. จะต้องเสนอเรื่องใด ๆ ไปยังคณะรัฐมนตรี ให้ ปตท. นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๕๒ ปตท. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินการดังต่อไปนี้ได้

(๑) ลงทุนเพื่อขยายโครงการเดิมหรือริเริ่มโครงการใหม่ซึ่งมีวงเงินเกินห้าสิบล้านบาท

(๒) การกักเงินหรือให้กักเงินมีจำนวนเกินคราวละยี่สิบล้านบาท

(๓) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน

(๔) จำหน่ายสิ่งหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินหนึ่งล้านบาท

(๕) จำหน่ายทรัพย์สินมีราคาเกินหนึ่งล้านบาทจากบัญชีเบ็ดเสร็จ

(๖) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

(๗) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่นหรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของ ปตท. หรือพนักงานหรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานซึ่งกระทำการตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐

มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หลุมสำรวจหรือหลุมผลิตปิโตรเลียม แทนผลิตปิโตรเลียม โรงกลั่นปิโตรเลียม คลังปิโตรเลียม ระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ หรืออุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าวถูกทำลาย เสียหาย เสื่อมค่า หรือไร้ประโยชน์ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อถูก ทำลาย เสียหาย เสื่อมค่า หรือไร้ประโยชน์ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในระหว่างการพิจารณาคดีการกระทำผิดตามมาตรานี้ ให้ศาล มีอำนาจกักเรือไว้ได้จนกว่าจะมีการชำระค่าปรับตามคำพิพากษาของศาล

มาตรา ๕๑ ผู้ใดทำให้เครื่องหมายแสดงเขตระบบการขนส่ง
ปีโตรเลียมทางท่อที่ ปตท. จัดทำไว้เคลื่อนที่หรือทำให้เสียหายโดย
ประการใด ๆ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามหมื่น
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕
มาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ เป็นเหตุให้ประชาชนขาดความสะดวกหรือ
น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ประชาชนผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวาง
โทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงหนึ่งแสน
บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษ
จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่น
บาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๕ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ตลอดจน
งบประมาณของกระทรวงกลาโหมที่เกี่ยวกับกรมการพลังงานทหารตามที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนด และที่เกี่ยวกับโรงกลั่นน้ำมันไป
เป็นของ ปตท. ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุ
เบกษา แต่ต้องไม่เกินสองนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

สิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงสิทธิในการใช้ทรัพย์สิน
ของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงกลาโหม ด้วย ทั้งนี้ เฉพาะในส่วน
ที่เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินที่โอนไป

มาตรา ๖๐ ให้โอนบรรดาข้าราชการและลูกจ้างของกระทรวง
กลาโหมที่อยู่สังกัดกรมการพลเรือนทหารและเรือกลปืนน้ำนั้น ตามที่
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกำหนด ไปเป็นของ ปตท. ทั้งนี้ ตั้งแต่วัน
ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา แต่ต้องไม่เกินสองปี
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ข้าราชการ
และลูกจ้างซึ่ง โอน ไปตามวรรคหนึ่งมีฐานะเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของ
ปตท. แล้วแต่กรณี ตั้งแต่วันที่กำหนดในประกาศนั้น โดยให้ได้รับเงิน
เดือนหรือค่าจ้างรวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิม
จนกว่าผู้ว่าการจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

การโอนข้าราชการตามวรรคหนึ่งให้ถือว่าเป็นการให้ออกจาก
ประจำการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ

การโอนลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากงาน
เพราะทางราชการยุบตำแหน่งหรือทางราชการเลิกจ้าง โดยไม่มีความผิด
และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

มาตรา ๖๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ รวมทั้ง พนักงานและลูกจ้างขององค์การเชื้อเพลิงไปเป็นของ ปตท. ในวันที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา แต่ต้องไม่เกินสองนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้บังคับ

เมื่อได้มีประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ จัดตั้งองค์การเชื้อเพลิงเป็นอันยกเลิก และให้นำความในมาตรา ๖๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าพนักงานและลูกจ้าง ซึ่งโอนไปนั้นมีเวลาการทำงานติดต่อกัน

มาตรา ๖๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ รวมทั้ง พนักงานและลูกจ้างขององค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทยไปเป็น ของ ปตท. ในวันที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา แต่ต้องไม่เกินห้า นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ บังคับ

เมื่อได้มีประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการ จัดตั้งองค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทยเป็นอันยกเลิก และให้ นำความในมาตรา ๖๐ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือว่า พนักงานและลูกจ้างซึ่งโอนไปนั้นมีเวลาการทำงานติดต่อกัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเป็นกิจการอุตสาหกรรมด้านสาธารณูปโภคประเภท หนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ แต่หน่วยปฏิบัติ งานเกี่ยวกับการสำรวจ ผลิต ขนส่ง และจำหน่ายบัตรเครดิตของทางราชการ ยังมีขนาดไม่เหมาะสม โดยการจัดกระจายขึ้นอยู่กับส่วนราชการและองค์การ ของรัฐหลายแห่ง เป็นเหตุให้การประกอบธุรกิจบัตรเครดิตเป็นไปอย่างไม่มี ประสิทธิภาพสมควรรวมหน่วยปฏิบัติงานดังกล่าวบางหน่วย และจัดตั้งเป็น รัฐวิสาหกิจขึ้นเพื่อดำเนินธุรกิจบัตรเครดิต ตั้งแต่การสำรวจหาบัตรเครดิตไปจนถึง การจำหน่ายแผ่นเช็คเพลิงและผลิตภัณฑ์บัตรเครดิตที่ได้จากการกดเบ็ดบัตรเครดิต ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนและความมั่นคงของประเทศ จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๓๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗
เป็นปีที่ ๔๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ฉบับ
ที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียม
แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้จัดตั้งการปิโตรเลียมขึ้นเรียกว่า “การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า
“ปตท.” และให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “PETROLEUM AUTHORITY OF THAILAND” เรียก
โดยย่อว่า “PTT”

ให้ ปตท. เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ในการประกอบและส่งเสริมธุรกิจปิโตรเลียม รวมถึงการดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับหรือสนับสนุนการประกอบธุรกิจปิโตรเลียม เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุดแก่เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและประชาชน

ให้ ปตท. มีตราเครื่องหมายของ ปตท. รูปลักษณะของตราเครื่องหมายให้เป็นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๖ ปตท. มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่นตามความเหมาะสมและจะตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนชั้น ๓ ที่อื่นใดในและนอกราชอาณาจักรก็ได้ แต่การตั้งสำนักงานสาขานอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๕) และ (๑๐) ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) ให้กู้หรือให้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แก่กิจการของ ปตท.

การให้กู้เงินแก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ ปตท. ถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุนและมีอำนาจควบคุมกำกับกับการดำเนินงานของบริษัทนั้น จะให้กู้โดยไม่มีหลักประกันได้เฉพาะเมื่อเป็นการให้กู้ระยะสั้นภายในวงเงินคราวละไม่เกินห้าร้อยล้านบาท และเพื่อประโยชน์ในการบริหารสภาพคล่องทางการเงินของ ปตท. เท่านั้น

ภายใต้บังคับวรรคสอง หากเป็นการให้กู้แก่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ ปตท. ถือหุ้นหรือร่วมทุนอยู่ไม่ถึงร้อยละยี่สิบห้า และ ปตท. ไม่มีอำนาจควบคุมกำกับกับการดำเนินงานของบริษัทนั้นจะให้กู้โดยไม่มีหลักประกันได้ไม่เกินสัดส่วนที่ ปตท. ถือหุ้นในบริษัทนั้น และผู้ถือหุ้นทุกรายได้ยินยอมให้เงินกู้แก่บริษัทนั้นโดยไม่มีหลักประกันเช่นกัน

(๑๐) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนหรือประโยชน์แก่กิจการของ ปตท.”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหนึ่งคน กรรมการอื่นอีกไม่เกินเก้าคน และผู้ว่าการเป็นกรรมการ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งต้องมีความรู้ความสามารถจัดเจนเกี่ยวกับธุรกิจปิโตรเลียม วิทยาศาสตร์ การบริหารธุรกิจ การบริหารรัฐกิจ วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การบัญชี การตลาด การเงิน การคลัง หรือกฎหมาย และต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปี

(๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๕) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง

(๖) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ

(๗) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๘) ไม่มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับ ปตท. หรือในกิจการที่มีลักษณะเป็นการแข่งขันกับกิจการของ ปตท. ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่กระทำกิจการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น ก่อนวันที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการ หรือเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ ปตท. เป็นผู้ถือหุ้นโดยการมอบหมายของคณะกรรมการ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๘) ของมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๘) ออกข้อบังคับว่าด้วยกองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างและครอบครัวโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) มีความรู้ความสามารถจัดเจนในธุรกิจปิโตรเลียมหรือการบริหารธุรกิจ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๑) (๓) (๔) (๗) และ (๘)”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๗ ประธานกรรมการและกรรมการอาจได้รับเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ผู้ว่าการ พนักงาน และลูกจ้าง อาจได้รับเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๓

การสร้างและบำรุงรักษาโรงกลั่นปิโตรเลียม โรงแยกก๊าซ ท่าเรือ
คลังปิโตรเลียม และระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันอาจเป็นอันตรายต่อหลุมสำรวจหรือหลุมผลิตปิโตรเลียม แท่นสำรวจหรือแท่นผลิตปิโตรเลียม โรงกลั่นปิโตรเลียม โรงแยกก๊าซ ท่าเรือคลังปิโตรเลียม ระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นที่ใช้ในการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมของ ปตท. ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าวนี้ หรืออุปกรณ์ของ ปตท. ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาที่ประกอบอยู่กับสิ่งดังกล่าวซึ่งเป็นของบุคคลอื่นด้วย”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๘ เมื่อ ปตท. มีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เพื่อให้ได้มาซึ่งแหล่งปิโตรเลียม เพื่อจัดสร้างโรงกลั่นปิโตรเลียม โรงแยกก๊าซ ท่าเรือ คลังปิโตรเลียม หรือเพื่อใช้ในการวางระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นอันจำเป็นและเกี่ยวเนื่องกับกิจการดังกล่าว ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ ปตท. ต้องเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย หรือธนาคารหรือสถาบันการเงินอื่นตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้าการกระทำนั้นเป็นเหตุให้หลุมสำรวจหรือหลุมผลิตปิโตรเลียม แท่นสำรวจหรือแท่นผลิตปิโตรเลียม โรงกลั่นปิโตรเลียม โรงแยกก๊าซ ท่าเรือ คลังปิโตรเลียม ระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ สิ่งปลูกสร้างอื่นที่ใช้ในการประกอบธุรกิจปิโตรเลียมของ ปตท. ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา รวมทั้งอุปกรณ์ของสิ่งดังกล่าวนั้น หรืออุปกรณ์ของ ปตท. ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ที่ประกอบอยู่กับสิ่งดังกล่าวซึ่งเป็นของบุคคลอื่นถูกทำลาย เสียหาย เสื่อมค่าหรือไร้ประโยชน์ ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๗ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการอื่น ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการต่อไปจนกว่าจะได้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นใหม่

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมเพียงพอที่จะใช้ในการบริหารกิจการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าและมีความคล่องตัว สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย องค์ประกอบและจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ว่าการ และการให้ความคุ้มครองแก่ทรัพย์สินของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกฤษฎีกา

กำหนดเงื่อนไขเวลาขกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๔๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๔

เป็นปีที่ ๕๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดเงื่อนไขเวลาขกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลาขกเลิกกฎหมายว่าด้วยการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๔๔”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้พระราชบัญญัติและพระราชกำหนดดังต่อไปนี้เป็นอันยกเลิกตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

(๑) พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๑

(๒) พระราชกำหนดการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๓

(๓) พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๗

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่องจากได้มีการจัดตั้งบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยเปลี่ยนทุนของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเป็นหุ้นสามัญหมายความว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ และให้อิทธิพลของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยไปให้แก่บริษัทดังกล่าวทั้งหมด ซึ่งกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจกำหนดว่า ในกรณีดังกล่าวให้ตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดเงื่อนไขเวลาขุบเลิกรัฐวิสาหกิจ และเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีขุบเลิกรัฐวิสาหกิจใดแล้ว ให้ถือว่ากฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจดังกล่าวเป็นอันยกเลิกตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นเพื่อการนั้น ดังนั้น จึงสมควรกำหนดเงื่อนไขเวลาไว้เพื่อให้ทราบว่าการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยเป็นอันยกเลิกเมื่อใด จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๑๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑
เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด หนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันธ พ.ศ. ๒๕๐๐

(๒) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันธ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๒

(๓) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าอันธ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๖

(๔) พระราชบัญญัติการลิกไนท์ พ.ศ. ๒๕๐๓

(๕) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. ๒๕๐๕

(๖) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๗

(๓) พระราชบัญญัติการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ระบบไฟฟ้า” หมายความว่า สายส่งไฟฟ้า สายจำหน่าย
ไฟฟ้า สถานีไฟฟ้าย่อย หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์แก่การส่ง
หรือการจำหน่ายไฟฟ้า

“เขตเดินสายไฟฟ้า” หมายความว่า บริเวณที่ที่จะเดินสาย
ส่งไฟฟ้า โดยมีความกว้างจากแนวศูนย์กลางของเสาสายส่ง
ไฟฟ้านั้นละไม่เกินสามสิบเมตร

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิต
แห่งประเทศไทย รวมทั้งผู้ว่าการ

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง
ประเทศไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระ
ราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

การจัดตั้ง ทุนและเงินสำรอง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งการไฟฟ้าขึ้น เรียกว่า “การไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กฟผ.” และให้
เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งหรือจำหน่ายซึ่งพลังงาน
ไฟฟ้าให้แก่

(ก) การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
หรือการไฟฟ้าอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

(ข) ผู้ใช้พลังงานไฟฟ้าตามที่กำหนดในพระ
ราชกฤษฎีกา

(ค) ประเทศใกล้เคียง

(๒) ดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า แหล่ง
พลังงานอันได้มาจากธรรมชาติ เช่น น้ำ ลม ความร้อนธรรมชาติ
แสงแดด แร่ธาตุ หรือเชื้อเพลิงเป็นต้นว่า น้ำมัน ถ่านหิน หรือ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

ก๊าซ รวมทั้งพลังงานปรมาณู เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า และงานอื่นที่ส่งเสริมกิจการของ กฟผ.

(๓) ผลิตและขายลิกไนท์ หรือวัตถุเคมีจากลิกไนท์ หรือโดยอาศัยลิกไนท์หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๗ ให้โอนทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ ความรับผิดชอบ ตลอดจนธุรกิจของการไฟฟ้าอันซี การลิกไนท์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือให้แก่ กฟผ. ทรัพย์สินดังกล่าวเมื่อได้หักหนี้สินออกแล้วให้อีกเป็นทุนของ กฟผ.

มาตรา ๘ ให้ กฟผ. ตั้งสำนักงานใหญ่ในจังหวัดพระนครหรือจังหวัดใกล้เคียงและจะตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๙ ให้ กฟผ. มีอำนาจกระทำกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) สร้าง ซ่อม จัดหา รับโอน จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม และดำเนินงานเกี่ยวกับเครื่องใช้ บริการ และตั้งอำนวยความสะดวกต่างๆ ของ กฟผ.

(๒) ซ่อม จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยน ตั๋วกรรมสิทธิ์ครอบครองหรือดำเนินงานเกี่ยวกับทรัพย์สินใดๆ

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

(๓) ดำรวจ วางแผน ออกแบบ จัดซื้อ สร้าง และติดตั้ง อันเกี่ยวกับกิจการของ กฟผ.

(๔) สร้างเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้น เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือเพื่อการพัฒนาการไฟฟ้าพลังน้ำ หรือเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการไฟฟ้า สร้างโรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้าพลังปรมาณู หรือโรงไฟฟ้าพลังอื่น รวมทั้งลานไกไฟฟ้าและสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้านั้น ๆ หรือสร้างระบบไฟฟ้า

(๕) กำหนดประเภท ขนาด และมาตรฐานของโรงไฟฟ้า ลานไกไฟฟ้าและสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของโรงไฟฟ้านั้น ๆ ตาม (๔) หรือ โรงผลิตวัตถุดิบจากลิกไนท์ ระบบไฟฟ้า และ อุปกรณ์อื่น ๆ ตลอดจนเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตพลังงานไฟฟ้า ของ กฟผ. รวมทั้งวางนโยบายและควบคุมการผลิต การตั้ง การจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า การผลิตลิกไนท์ และวัตถุดิบจากลิกไนท์ของ กฟผ.

(๖) กู้ยืมเงิน หรือลงทุน

(๗) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
มาตรา ๑๐ ทุนของ กฟผ. ประกอบด้วย

ฉบับพิเศษ หน้า ๗

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

- (๑) ทรัพย์สินตามมาตรา ๗
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากรัฐบาลหรือบุคคลอื่น

มาตรา ๑๑ เงินสำรองของ กฟผ. ให้ประกอบด้วยเงินสำรองเพื่อขาด และเงินสำรองอื่น ตามที่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ทรัพย์สินของ กฟผ. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๒

คณะกรรมการและผู้ว่าการ

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วยประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบคนรวมทั้งผู้ว่าการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งมิใช่กรรมการโดยตำแหน่ง

มาตรา ๑๔ ผู้ซึ่งจะดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ กรรมการและผู้ว่าการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย และมีความรู้

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

ความชัดเจนเพียงพอเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ วิทยาศาสตร์
วิศวกรรมศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การคลัง หรือกฎหมาย

มาตรา ๑๕ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ห้าม
แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือใน
กิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่
เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริต ในบริษัท
จำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น

(๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งการเมือง

(๓) เป็นพนักงาน เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ

มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะ
รัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่สำหรับกรรมการ
นั้นในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสองปี ให้กรรมการดังกล่าว
ออกจากตำแหน่งกึ่งหนึ่งโดยวิธีจับสลาก ถ้าไม่อาจหาจำนวน
กึ่งหนึ่งได้ก็ให้กรรมการซึ่งจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปมีจำนวน
มากกว่า

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้
รับการแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตาม
มาตรา ๑๖ ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรี
แต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมี
ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕

เมื่อประธานกรรมการหรือกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อน
วาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นประธานกรรมการหรือ
กรรมการแทนได้

ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งตาม
วรรคสองอยู่ในตำแหน่งตามวาระของประธานกรรมการหรือ
กรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบาย
และควบคุมดูแลทั่วไปซึ่งกิจการของ กฟผ. อำนาจหน้าที่เช่น
ว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไป
ตามวัตถุประสงค์

- (๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการประชุม
- (๓) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ
- (๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการจัดแบ่งส่วนงานและวิธีปฏิบัติงาน
- (๕) กำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างของพนักงานหรือลูกจ้าง
- (๖) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง การออกจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษพนักงานและลูกจ้าง
- (๗) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการจ่ายค่าพาหนะและเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าล่วงเวลา และการจ่ายเงินอื่น
- (๘) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง
- (๙) กำหนดราคาขายพลังงานไฟฟ้า ลิกไนท์ วัตถุเคมี จากลิกไนท์และวัสดุอุปกรณ์ และกำหนดค่าบริการ และออกระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระราคาขายหรือค่าบริการ
- (๑๐) ออกระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ กฟผ.

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

ระเบียบหรือข้อบังคับวิธีปฏิบัติงานตาม (๔) ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจของผู้ว่าการในการทำนิติกรรม ไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ราชการตาม (๕) ให้กำหนดในอัตราอันสมควร เพื่อให้มีรายได้เพียงพอ

(ก) สำหรับรายจ่ายที่จำเป็นในการดำเนินกิจการ รวมทั้งดอกเบี้ยค่าเสื่อมราคา บำเหน็จบำนาญ กองทุนสงเคราะห์ หรือการสงเคราะห์อื่นเพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงานและครอบครัว และโบนัส

(ข) สำหรับชำระหนี้สินเท่าที่จำนวนเงินเพื่อการชำระนั้นเกินกว่าจำนวนที่จัดสรรไว้เป็นค่าเสื่อมราคา และสำหรับค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการจัดหาทรัพย์สินใหม่แทนทรัพย์สินเดิม

(ค) ที่จะจัดให้มีเงินสำรองและเป็นค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ อันจำเป็นในการขยายกิจการและลงทุน

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ

ให้ผู้ว่าการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด และพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติตาม

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

มาตรา ๑๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ หรือคณะกรรมการให้ออก

มติให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่งต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด นอกจากผู้ว่าการ

การแต่งตั้ง การกำหนดอัตราเงินเดือน หรือการให้ออกจากตำแหน่งตามมาตรานี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ห้ามแต่งตั้งเป็นผู้ว่าการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเท่านั้น

(๒) เป็นข้าราชการประจำ

(๓) เป็นผู้มีตำแหน่งการเมือง

(๔) เป็นผู้ไม่อาจทำงานได้เต็มเวลาให้แก่ กฟผ.

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

มาตรา ๒๑ ผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการให้เป็นไปตามอำนาจของ กฟผ. ตามนโยบาย ระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง

ในการบริหารกิจการ ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๒ ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตกอลจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการ แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างชั้นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๒) กำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้าง และออกระเบียบวิธีปฏิบัติงานของ กฟผ. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ผู้ว่าการเป็นผู้กระทำในนามของ กฟผ. และเป็นผู้กระทำแทน กฟผ. เพื่อการนี้ผู้ว่าการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำ

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

กิจการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือ
ข้อบังคับของคณะกรรมการ

นิติกรรมที่ผู้ว่าการทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับตาม
มาตรา ๑๘ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน กฟผ. เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๒๔ เมื่อผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อ
ตำแหน่งผู้ว่าการว่างลง ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งผู้ว่าการ
ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงานคนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนผู้
ว่าการ หรือรักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการ แล้วแต่กรณี และให้
นำมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้ทำการแทนผู้ว่าการหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้ว่าการ
มีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของ
ผู้ว่าการในฐานะกรรมการ

มาตรา ๒๕ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับ
ประโยชน์ตอบแทนตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ ประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและ
ลูกจ้างอาจได้รับโบนัสตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ และพนักงาน
เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

การสร้าง และการบำรุงรักษา

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษา ระบบไฟฟ้า ให้พนักงานหรือลูกจ้างมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือ เข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคล ใด ๆ ซึ่งมีใช้เคหสถานเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็น สำหรับการสำรวจระบบไฟฟ้าและการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า

(๒) ได้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร

ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ ให้พนักงานหรือลูกจ้างแสดง บัตรประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

ถ้ามีความเสียหายเกิดแก่เจ้าของ ผู้ครอบครองอสังหาริม ทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานหรือ ลูกจ้าง บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก กฟผ. ได้ และ ถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาท

ให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย และให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
ว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ในการส่งและการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้า ให้
กฟผ. มีอำนาจ

(๑) เดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้าไปได้ เหมือน
ตามหรือข้ามพื้นดินของบุคคลใด บึงหรือต่งเสา สถานีไฟฟ้า
ย่อยหรืออุปกรณ์อื่น ลงในหรือบนพื้นดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่
เป็นที่ตั้งโรงเรือน

(๒) ประกาศกำหนดเขตเดินสายไฟฟ้าเพื่อประโยชน์
แห่งความปลอดภัยในการส่งพลังงานไฟฟ้า โดยประกาศไว้
ก่อนที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ และจัดทำเครื่องหมาย
แสดงไว้ในที่ที่ประกาศกำหนดเขตนั้นตามสมควร

(๓) รื้อถอนโรงเรือนหรือทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำ
ขึ้น หรือทำลาย หรือตัดฟัน ตัดต้น กิ่ง หรือรากของต้นไม้หรือ
พืชผลในเขตเดินสายไฟฟ้า

ก่อนที่จะดำเนินการตาม (๑) หรือ (๓) ให้กฟผ. แจ้ง
เป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง
ทราบ เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นอาจยื่นคำร้อง
แสดงเหตุที่ไม่สมควรทำเช่นนั้น ไปยังคณะกรรมการเพื่อวินิจฉัย

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

ภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง คำวินิจฉัย
ของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๐ ให้ กฟผ. จ่ายค่าทดแทนตามความเป็นธรรม
แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การใช้ที่ดินบักหรือตั้งเสาเพื่อเดินสายส่งไฟฟ้าหรือ
สายจำหน่ายไฟฟ้า

(๒) การใช้ที่ดินบักหรือตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์
อื่น

(๓) การใช้ที่ดินที่ประกาศกำหนดเป็นเขตเดินสายไฟฟ้า

(๔) การกระทำตามมาตรา ๒๘ (๓)

ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันได้ในจำนวนค่าทดแทน ให้
นำมาตรา ๒๘ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองได้รับค่าทดแทนแล้ว
หรือได้แจ้งเป็นหนังสือไม่รับค่าทดแทนดังกล่าว ต่อไปภายหน้า
ผู้ใดจะเรียกร้องค่าทดแทนอีกมิได้

มาตรา ๓๑ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอัน
อาจเป็นอันตรายแก่ระบบไฟฟ้าในเขตเดินสายไฟฟ้า

มาตรา ๓๒ ในเขตเดินสายไฟฟ้า ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างโรง
เรือนหรือสิ่งอื่นปลูกต้นไม้หรือพืชผล เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็น

หนังสือจาก กฟผ. การอนุญาตนั้นให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ กฟผ. กำหนด

โรงเรือนหรือสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้น ต้นไม้หรือพืชผล ที่ปลูกขึ้น โดยไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือไม่ได้รับอนุญาตจาก กฟผ. ให้ กฟผ. มีอำนาจหรือถอน ทำลายหรือตัดฟันตามควร แก่กรณีโดยไม่ต้องจ่ายค่าทดแทน

มาตรา ๓๓ เพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยให้ กฟผ. มีอำนาจทำลายหรือตัดฟัน ตัดต้น กิ่ง หรือรากของต้นไม้ ที่ อยู่ใกล้ระบบไฟฟ้า แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ ครอบครองต้นไม้ทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร

ในกรณีที่ต้นไม้ล้มมีอยู่ก่อนการสร้างระบบไฟฟ้า ให้ กฟผ. จ่ายค่าทดแทนให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองต้นไม้เท่าที่ควร เสียหายเพราะการกระทำนั้น

มาตรา ๓๔ ในกรณีจำเป็นเพื่อตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไข ระบบไฟฟ้า พนักงานหรือลูกจ้างอาจเข้าไปในสถานที่ของบุคคล ใดในเวลาใดก็ได้ เมื่อได้แจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบ แล้ว และให้นำมาตรา ๒๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๕ ในการกระทำกิจการตามมาตรา ๓๓ หรือ มาตรา ๓๔ พนักงานหรือลูกจ้างจะต้องพยายามมิให้เกิดความ

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

เสียหาย แต่ได้เกิดความเสียหายขึ้น กฟผ. จะต้องรับผิดชอบเพื่อ
ความเสียหายนั้น

มาตรา ๓๖ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริม
ทรัพย์เพื่อได้มาซึ่งแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อ
ใช้ตามมาตรา ๕ (๔) ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วย
การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในการนี้ จะออกพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินใน
บริเวณที่กีดกันจะเวนคืนไว้ก่อนก็ได้ และให้นำบทบัญญัติแห่ง
กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

มาตรา ๓๗ เพื่อประโยชน์ในการที่จะให้การผลิตพลังงาน
ไฟฟ้าเป็นไปตามมาตรฐานที่สมควร ผู้ใดประสงค์จะสร้างโรง
ไฟฟ้าซึ่งมีกำลังผลิตสูงกว่าห้าร้อยกิโลวัตต์หรือขยายโรงไฟฟ้า
ซึ่งมีหรือเพื่อให้มีกำลังผลิตสูงกว่าห้าร้อยกิโลวัตต์รวมทั้งกำลัง
ผลิตที่มีอยู่แล้ว เพื่อขายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชน จะต้อง
ได้รับความเห็นชอบจาก กฟผ. การให้ความเห็นชอบนั้นอาจมี
เงื่อนไขอย่างใดก็ได้

มาตรา ๓๘ ให้ กฟผ. รับผิดชอบในการดำเนินกิจการ
และการบำรุงรักษาเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อนกักเก็บน้ำ

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

อ่างเก็บน้ำ และสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรืออ่างนั้น ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ รวมทั้งการควบคุม ปริมาณน้ำที่กักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ โดยให้คำนึงถึง ประโยชน์มากที่สุดจากการควบคุมลุ่มแม่น้ำที่มีการสร้างเขื่อน ดังกล่าวนั้น และแคว ลำน้ำ ทางน้ำ คลอง หรือคลองส่งน้ำ ที่มีต่อเนื่องกับลุ่มแม่น้ำนั้นให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ให้ กฟผ. และกรมชลประทานร่วมกันออกข้อบังคับเพื่อ กำหนดปริมาณน้ำที่จะกักเก็บหรือระบายจากอ่างเก็บน้ำ

ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้เกี่ยวกับการออกข้อบังคับ หรือ การปฏิบัติตามข้อบังคับให้รายงานต่อรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา วินิจฉัย ถ้าวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

หมวด ๔

การกำกับและการควบคุม

มาตรา ๓๕ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับ โดยทั่วไป ช่งกิจการของ กฟผ. เพื่อการนี้จะสั่งให้ กฟผ. ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงาน หรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อ นโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจ ที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะ

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

รัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนิน
กิจการได้

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ กฟผ. จะต้องเสนอเรื่องไปยังคณะ
รัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนำเรื่องเสนอ
รัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๑ ในการดำเนินกิจการของ กฟผ. ให้คำนึงถึง
ประโยชน์ของรัฐและประชาชน

มาตรา ๔๒ ให้ กฟผ. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคาร
ตามระเบียบของคณะกรรมการซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะ
รัฐมนตรี

มาตรา ๔๓ กฟผ. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะ
รัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) ลงทุนเพื่อขยายโครงการเดิมหรือริเริ่มโครงการใหม่
- (๒) เพิ่มทุนโดยตีราคาทรัพย์สินใหม่
- (๓) ลดทุน
- (๔) กู้ยืมเงินเกินสิบล้านบาท
- (๕) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (๖) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินห้าแสนบาท
- (๗) จำหน่ายทรัพย์สินเกินหนึ่งล้านบาทจากบัญชีเป็นสูญ

มาตรา ๔๔ ให้ กฟผ. จัดทำงบประมาณประจำปีโดยแยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๔๕ รายได้ที่ กฟผ. ได้รับจากการดำเนินกิจการให้ตกเป็นของ กฟผ. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๑๘

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่ง ๆ เมื่อได้หักรายจ่ายแล้วเหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

แต่ถ้ารายได้มีไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย นอกจากเงินสำรองตามมาตรา ๑๘ และ กฟผ. ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่น รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่ กฟผ. เท่าจำนวนที่ขาด

มาตรา ๔๖ ให้ กฟผ. ทำรายงานปีละครั้งเสนอรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานในปีที่ล่วงแล้วของ กฟผ. และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

มาตรา ๔๗ ให้ กฟผ. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการสาธารณูปโภค แยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มี การลงรายการรับและจ่ายเงินสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามจริงและตามสมควรตามประเภทงาน

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของราชการดังกล่าว และให้มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๔๘ ให้ กฟผ. จัดทำงบดุล บัญชีทำการและบัญชีกำไรขาดทุนภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๔๙ ทุกปี ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อสอบและรับรองบัญชีของ กฟผ. เป็นปีๆ ไป

ห้ามมิให้แต่งตั้งประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของ กฟผ. หรือผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่ กฟผ. จัดทำเป็นผู้สอบบัญชี

มาตรา ๕๐ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของ กฟผ. เพื่อการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้อื่นซึ่งเป็นผู้แทนของ กฟผ.

มาตรา ๕๑ ผู้สอบบัญชีจะต้องทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อเสนอต่อไปยังคณะรัฐมนตรี และให้ กฟผ. โฆษณารายงานประจำปีของปีที่ล่วงแล้วแสดงงบดุล บัญชีทำการ และ

บัญชีกำไรขาดทุน ที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้วภายใน
หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

หมวด ๕

การร้องทุกข์และการสงเคราะห์

มาตรา ๕๒ ให้พนักงานมีสิทธิร้องทุกข์เกี่ยวกับการลงโทษ
ได้ตามข้อบังคับของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๓ ให้ กฟผ. จัดให้มีบำเหน็จบำนาญหรือกองทุน
สงเคราะห์หรือการสงเคราะห์อื่น เพื่อสวัสดิการของผู้ปฏิบัติ
งานใน กฟผ. และครอบครัวในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ประสบ
อุบัติเหตุเจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีบำเหน็จบำนาญหรือกองทุนสงเคราะห์ตามวรรค
หนึ่ง หลักเกณฑ์การจ่ายบำเหน็จบำนาญ การออกเงินสมทบ
ในกองทุนสงเคราะห์ การกำหนดประเภทของผู้ที่พึงได้รับการ
สงเคราะห์จากกองทุนสงเคราะห์ และหลักเกณฑ์การสงเคราะห์
ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุนให้เป็นไปตามข้อบังคับของ
คณะกรรมการ

ข้อบังคับตามวรรคสอง ให้ใช้บังคับได้เมื่อได้รับความเห็น
ชอบจากคณะรัฐมนตรี

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๔ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของ กฟผ. หรือพนักงานซึ่งกระทำการตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๒ วรรกสอง มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรกหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๕๗ ผู้ใดสร้างโรงไฟฟ้าซึ่งมีกำลังผลิตสูงกว่าห้าร้อยกิโลวัตต์ หรือขยายโรงไฟฟ้าซึ่งมีหรือเพื่อให้มีกำลังผลิตสูงกว่าห้าร้อยกิโลวัตต์รวมทั้งกำลังผลิตที่มีอยู่แล้ว เพื่อขายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชนโดยไม่ได้รับความเห็นชอบจาก กฟผ. ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งเขื่อนกั้นน้ำ เขื่อนระบายน้ำ เขื่อน

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๖

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

กักเก็บน้ำ อ่างเก็บน้ำ หรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์ของเขื่อนหรือ
อ่างนั้น โรงไฟฟ้าพลังความร้อน โรงไฟฟ้าพลังน้ำ โรงไฟฟ้า
พลังปรมาณู หรือโรงไฟฟ้าพลังอื่น และสถานใดไฟฟ้าของโรง
ไฟฟ้านั้น หรือระบบไฟฟ้า บรรดาที่ กฟผ. สร้างขึ้น หรือเป็น
ทรัพย์สินของ กฟผ. ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับ
ไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๘ ให้พนักงานและลูกจ้างของการไฟฟ้าอันมี การ
เลิกในที และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพนักงานหรือ
ลูกจ้างของ กฟผ. โดยให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างเท่าที่ได้รับ
อยู่เดิมไปพลางก่อน และให้ กฟผ. กำหนด อัตราเงินเดือน
หรือค่าจ้างของบุคคลดังกล่าวใหม่ โดยให้ได้รับไม่น้อยกว่าเดิม
ทั้งนี้ ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราช
บัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๘

เล่ม ๘๕ ตอนที่ ๑๐๒ ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๑

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้
จะให้การดำเนินงานกิจการผลิตไฟฟ้าได้มีประสิทธิภาพ มีกระบวนการ
และระเบียบโดยประหยัด ทั้งในด้านเป้าหมาย นโยบาย และในด้าน
ปฏิบัติการ จึงสมควรรวมกิจการของการไฟฟ้าอันดี การลิกไนท์ และ
การไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ ให้เข้าอยู่ในกิจการของการไฟฟ้าฝ่าย
ผลิตแห่งประเทศไทย

พระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๒๑

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑
เป็นปีที่ ๓๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราช
โองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างและบำรุงรักษาระบบ
ไฟฟ้า ให้พนักงานหรือลูกจ้างมีอำนาจที่จะใช้สายหรือเข้าครอบครอง
อสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใด ๆ ซึ่งมีใช้เคหสถาน
เป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สายหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการ
สำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตรายหรือความเสียหายที่จะเกิด
แก่ระบบไฟฟ้า

(๒) ใต้แจ้งหรือประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหา
ริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าดังต่อไปนี้

(ก) ในการสำรวจระบบไฟฟ้าหรือในการป้องกันอันตรายหรือความ
เสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า ให้แจ้งบนหนังสือให้เจ้าของหรือผู้
ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าเป็นการเฉพาะรายภายในเวลา
อันสมควร แต่ไม่น้อยกว่าสามวัน หรือ

(ข) ในกรณีสำรวจทั่วไปเพื่อเลือกแนวหรือติดตั้งระบบไฟฟ้าที่
เหมาะสม ให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและที่ท่า

การตำบล หรือที่ว่าการเขต ซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และใน
ราชกิจจานุเบกษา ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน หรือ

(ค) ในกรณีสำรวจเฉพาะแห่งภายหลังที่เลือกแนวหรือที่ตั้งระบบ
ไฟฟ้าที่เหมาะสมได้แล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์
นั้นมีได้อาศัยอยู่ในเขตตำบลที่กำลังสำรวจอยู่ และเป็นกรณีที่จะต้อง
สำรวจโดยเร่งด่วน ให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ
ที่ทำการตำบลและที่บ้านผู้ใหญบ้าน หรือที่ว่าการเขต ซึ่งอสังหาริมทรัพย์
นั้นตั้งอยู่ ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในการปฏิบัติตามมาตรา นี้ ให้พนักงานหรือลูกจ้างแสดงบัตร
ประจำตัวเมื่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับร้องขอ

ถ้าความเสียหายเกิดแก่เจ้าของ ผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือ
ผู้ทรงสิทธิอื่น เนื่องจากการกระทำของพนักงานหรือลูกจ้าง บุคคลนั้นย่อม
เรียกค่าทดแทนจาก กฟผ. ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่า
ทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย และให้นำบท
บัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับโดย
อนุโลม”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก กฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้กำหนดไว้ว่า หากมีความ จำเป็นสำหรับการสำรวจระบบไฟฟ้าหรือการบ่งชี้อันตรายหรือความเสียหาย ที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า ให้พนักงานหรือลูกจ้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่ง ประเทศไทยมีอำนาจเข้าใช้สายหรือเข้าครอบครองสิ่งหรือทรัพย์สินซึ่งมิใช่ เกษตถสถานของบุคคลอื่นเป็นการชั่วคราวได้ แต่ต้องแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง สิ่งหรือทรัพย์สินนั้นทราบล่วงหน้าภายในเวลาอันสมควร แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่า บางกรณีเช่น ในการสำรวจทั่วไปซึ่งเป็นการสำรวจชนิดเพื่อเลือกแนวหรือ ทดลองระบบไฟฟ้า ก่อนจะดำเนินการสำรวจยอมเป็นการยากที่จะทราบว่าสิ่งหรือ ทรัพย์สินที่จะเข้าใช้สายหรือครอบครองชั่วคราวนั้น เป็นของบุคคลใดและเจ้าของ หรือผู้ครอบครองอยู่ที่ใด จึงไม่อาจแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทราบล่วงหน้า เป็นรายบุคคลตามกฎหมายบังคับไว้ ซึ่งถ้าจะต้องปฏิบัติเช่นนั้นแล้วก็จะยอมจะทำ ให้การดำเนินการสำรวจชะงักหรือล่าช้าเกินควร จึงควรเปลี่ยนวิธีการแจ้งให้เจ้า ของหรือผู้ครอบครองสิ่งหรือทรัพย์สินนั้นทราบเสียใหม่ จากการแจ้งเฉพาะรายมา เป็นการแจ้งรวมโดยประกาศเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสิ่งหรือทรัพย์สิน นั้น ตั้งอยู่ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ นี้ขึ้น

พระราชบัญญัติ

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๒๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๗

เป็นปีที่ ๓๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๗”

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๑๐๑ ตอนที่ ๑๐๘ ราชกิจจานุเบกษา ๑๖ สิงหาคม ๒๕๒๗

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติ^{๕๓} ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกคำนิยามคำว่า “เขตเดินสายไฟฟ้า” ใน
มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ.
๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไป^{๕๔}แทน

““เขตเดินสายไฟฟ้า” หมายความว่า บริเวณ^{๕๕}ที่จะเดินสายส่ง
ไฟฟ้า โดยมีความกว้างจากแนวศูนย์กลางของเสาสายส่งไฟฟ้าด้านละ
ไม่เกินสี่สิบเมตร”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. ตีนสุตานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: - เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้นำระบบไฟฟ้า^{๕๖}ที่มีแรงดันไฟฟ้าขนาด ๕๐๐ กิโลโวลต์
เข้ามาใช้ในกิจการ ซึ่งจะทำให้ระบบไฟฟ้าและการผลิตไฟฟ้าเป็นไปอย่าง
มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าที่เพิ่มสูงขึ้น ฉะนั้น เพื่อ
ความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินในบริเวณรอบ ๆ แนวสายส่งไฟฟ้า สมควร
กำหนดแนวเขตเดินสายส่งไฟฟ้าให้กว้างขึ้น โดยให้มีความกว้างจากแนวศูนย์กลาง
ของเสาสายส่งไฟฟ้าด้านละไม่เกินสี่สิบเมตร จึงจำเป็นต้องตราพระราช
บัญญัติ^{๕๗}

พระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔)

พ.ศ. ๒๕๓๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๐

เป็นปีที่ ๔๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรม
ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่าย
ผลิตแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๒๘ แห่ง
พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่ง
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหา
ริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานหรือลูกจ้าง
บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก กฟผ. ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกัน
ในจำนวนค่าทดแทน ให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย โดย
ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. คณิตสูสานนท์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ มีบทบัญญัติให้มอบข้อพิพาทให้อนุญาโตตุลาการวินิจฉัย และให้นำกฎหมายว่าด้วยค่าธรรมเนียมยื่นคำขอรับสิทธิมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวได้ยกเลิกบทบัญญัติว่าด้วยอนุญาโตตุลาการไปแล้ว สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๓๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๕
เป็นปีที่ ๔๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ขึ้นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒ ทวิ) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้า
ฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

“(๒ ทวิ) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อ
เนื่องกับกิจการของ กฟผ. หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการดังกล่าว”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๘) (๙) และ (๑๐) ของมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

“(๘) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจอื่นที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของ กฟผ.

(๙) เข้าร่วมกิจการกับหน่วยงานอื่นไม่ว่าจะเป็นของเอกชนหรือของรัฐทั้งในประเทศและนอกประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศ หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ กฟผ.

(๑๐) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ กฟผ.”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น หรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ กฟผ. เป็นผู้ถือหุ้น ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ กฟผ. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ กฟผ. ไม่ว่าโดยตรงหรืออ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น หรือเป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการ กรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ กฟผ. เป็นผู้ถือหุ้น ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) หรือเพื่อสร้างและบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้พนักงานหรือลูกจ้างมีอำนาจที่จะใช้สอยหรือเข้าครอบครองอสังหาริมทรัพย์ในความครอบครองของบุคคลใดๆ ซึ่งมีใช้เกหาสถานเป็นการชั่วคราวภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การใช้สอยหรือเข้าครอบครองนั้นเป็นการจำเป็นสำหรับการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า การสำรวจเพื่อหาแหล่งพลังงาน

ตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า (๒) ได้แจ้งหรือประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้า ดังต่อไปนี้

(ก) ในการสำรวจระบบไฟฟ้า หรือการป้องกันอันตราย หรือความเสียหายที่จะเกิดแก่ระบบไฟฟ้า หรือการบำรุงรักษาระบบไฟฟ้า ให้แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบล่วงหน้าเป็นการเฉพาะรายภายในเวลาอันสมควรแต่ไม่น้อยกว่าสามวัน

(ข) ในการสำรวจทั่วไปเพื่อเลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้าหรือเพื่อหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือเพื่อหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) ที่เหมาะสม ให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต และที่ทำการตำบลหรือแขวงซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และในราชกิจจานุเบกษาก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(ค) ในการสำรวจเฉพาะแห่งภายหลังที่เลือกแนวหรือที่ตั้งระบบไฟฟ้า หรือหาแหล่งพลังงานตามมาตรา ๖ (๒) หรือหาสถานที่สำหรับใช้ในกิจการตามมาตรา ๕ (๔) ที่เหมาะสมได้แล้ว หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นมิได้อาศัยอยู่ในเขตตำบลหรือแขวงที่กำลังสำรวจอยู่ และเป็นกรณีที่จะต้องสำรวจโดยเร่งด่วนให้ประกาศกำหนดเขตสำรวจไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอหรือสำนักงานเขต ที่ทำการตำบลหรือแขวง และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ก่อนวันสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ให้พนักงานหรือลูกจ้างแสดงบัตรประจำตัวเมื่อบุคคลผู้เกี่ยวข้องร้องขอ

ถ้ามีความเสียหายเกิดขึ้นแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่นเนื่องจากการกระทำของพนักงานหรือลูกจ้าง บุคคลนั้นย่อมเรียกค่าทดแทนจาก กฟผ. ได้ และถ้าไม่สามารถตกลงกันในจำนวนค่าทดแทนให้นำมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๐ ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๓๐ ให้ กฟผ. จ่ายเงินค่าทดแทนตามความเป็นธรรมแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การใช้ที่ดินปักหรือตั้งเสาเพื่อเดินสายส่งไฟฟ้าหรือสายจำหน่ายไฟฟ้า
- (๒) การใช้ที่ดินปักหรือตั้งสถานีไฟฟ้าย่อยหรืออุปกรณ์อื่น
- (๓) การใช้ที่ดินที่ประกาศกำหนดเป็นเขตเดินสายไฟฟ้า

(๔) การกระทำตามมาตรา ๒๕ (๓)

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่ยินยอมตกลงในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. กำหนด หรือหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ กฟผ. นำเงินจำนวนดังกล่าวไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินในชื่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นโดยแยกฝากเป็นบัญชีเฉพาะราย และถ้ามีดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยใดเกิดขึ้นเนื่องจากการฝากเงินนั้น ให้ตกเป็นสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นนั้นด้วย

เมื่อ กฟผ. นำเงินค่าทดแทนไปวางไว้ต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินตามวรรคสองแล้ว ให้ กฟผ. มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ในกรณีหาตัวเจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พบ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสามวันติดต่อกันเพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการนำเงินค่าทดแทนไปวางต่อศาลหรือสำนักงานวางทรัพย์หรือฝากไว้กับธนาคารออมสินและวิธีการในการรับเงินค่าทดแทนดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

“ มาตรา ๓๐ ทวิ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พอใจในจำนวนเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. กำหนด ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะรับหรือไม่รับเงินค่าทดแทนที่ กฟผ. วางไว้หรือฝากไว้ ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ กฟผ. ได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม แล้ว

การฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือใช้สิ่งสาธารณทรัพย์ กบหรือดอนโรงเรือนหรือการทำลายสิ่งอื่นที่สร้างขึ้นหรือทำขึ้นหรือการดำเนินการใด ๆ ของพนักงานหรือลูกจ้างต้องระงับหรือหยุดลง

ในกรณีที่ศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าทดแทนเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ นับแต่วันที่ต้องมีการจ่าย วางหรือฝากเงินค่าทดแทนนั้น

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินหรือผู้ทรงสิทธิอื่นพอใจและได้รับเงินค่าทดแทนไปแล้ว หรือมิได้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าทดแทนต่อศาลภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือได้แจ้งเป็นหนังสือสละสิทธิไม่รับเงินค่าทดแทนดังกล่าว ผู้ใดจะเรียกร้องเงินค่าทดแทนนั้นอีกไม่ได้”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ ผู้ใดสร้างโรงไฟฟ้าที่มีกำลังผลิตรวมกันสูงกว่าสี่สิบบิกะวัตต์เพื่อใช้เอง หรือที่มีกำลังผลิตรวมกันสูงกว่าหกเมกะวัตต์เพื่อขายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชน ประสงค์จะเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของตนกับระบบไฟฟ้าของ กฟผ. การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ต้องยื่นคำขอและได้รับความเห็นชอบจาก กฟผ. ก่อน

ในการให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้ กฟผ. กำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวกับคุณภาพไฟฟ้า เทคนิคทางวิศวกรรม และความปลอดภัยของระบบไฟฟ้าเพื่อการเชื่อมโยงระบบได้

การพิจารณาคำขอของผู้สร้างโรงไฟฟ้าตามวรรคหนึ่ง ให้ กฟผ. พิจารณาโดยไม่ชักช้า

ผู้สร้างโรงไฟฟ้าที่ไม่ได้รับความเห็นชอบหรือได้รับความเห็นชอบโดยมีเงื่อนไขที่ไม่อาจรับได้ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบ หรือได้รับความเห็นชอบโดยมีเงื่อนไขที่ไม่อาจรับได้

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ แต่ถ้าผู้อุทธรณ์ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสนอคดีต่อศาลภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๓ กฟผ. จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) ลงทุนเพื่อขยายโครงการเดิมหรือริเริ่มโครงการใหม่
- (๒) เพิ่มทุนโดยตราหลักทรัพย์สินใหม่
- (๓) ลดทุน
- (๔) กู้ยืมเงินเกินสี่สิบล้านบาท
- (๕) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน
- (๖) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกินสิบล้านบาท”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่มีการตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นตามมาตรา ๒๘ หรือมาตรา ๓๐ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และอนุญาโตตุลาการยังมีได้ชี้ขาดให้เป็นอันยกเลิกอนุญาโตตุลาการนั้น และให้นำมาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๐ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ และให้ กฟผ. แจ้งการยกเลิกอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๓๐ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ประสงค์จะให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสามารถดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้า หรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว และให้มีอำนาจใช้สอยและครอบครองสิ่งสาธารณทรัพย์ เพื่อสำรวจหาแหล่งพลังงานตลอดจนสถานที่สำหรับใช้ในการผลิตหรือพัฒนาพลังงานไฟฟ้า โดยชดใช้ค่าทดแทนที่เป็นธรรม และเพื่อให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขที่เกี่ยวกับคุณภาพไฟฟ้า เทคนิคทางวิศวกรรมและความปลอดภัยของระบบไฟฟ้า ในกรณีที่เอกชนประสงค์จะเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวงหรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ประกอบกับจำเป็นต้องเพิ่มวงเงินในการกู้ยืมและในการจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ ตลอดจนให้คณะกรรมการมีอำนาจจำหน่ายทรัพย์สินออกจากบัญชีได้ทุกกรณีโดยไม่จำกัดวงเงิน ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน เพื่อให้สามารถดำเนินกิจการได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรถไฟฟ้ามหานคร พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรถไฟฟ้ามหานคร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๖

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการรถไฟฟ้า” หมายความว่า การจัดสร้าง ขยาย บูรณะ ปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษา ระบบรถไฟฟ้า การเดินรถไฟฟ้า การจัดให้มีสถานที่จอดรถ การให้บริการ การอำนวยความสะดวก และการดำเนินกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าว

“ระบบรถไฟฟ้า” หมายความว่า รถไฟฟ้า ทางรถไฟฟ้า สถานีรถไฟฟ้า ระบบพลังงาน ระบบควบคุมการเดินรถ ระบบสื่อสาร ระบบระบายอากาศ และศูนย์ซ่อมบำรุง

“รถไฟฟ้า” หมายความว่า รถที่ใช้ขนส่งคนโดยสารเป็นขบวนขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า หรือพลังงานอย่างอื่นไปตามทางรถไฟฟ้าที่ดำเนินการโดยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งมวลชน

“ทางรถไฟฟ้า” หมายความว่า รางหรือทางสำหรับรถไฟฟ้าแล่นโดยเฉพาะไม่ว่าจะจัดสร้างในระดับพื้นดิน เหนือหรือใต้พื้นดินหรือพื้นน้ำ หรือผ่านไปใ้อาคารหรือสิ่งปลูกสร้างใดๆ และให้หมายความรวมถึงเขตทาง ไหล่ทาง ทางเท้า ทางออกฉุกเฉิน อุโมงค์ สะพาน เขื่อนกันน้ำ ท่อหรือทางระบายน้ำ ท่อหรือทางระบายอากาศ กำแพงกันดิน รั้วเขต หลักระยะ หรือสิ่งอื่นใดที่จัดไว้เพื่ออำนวยความสะดวกหรือความปลอดภัยในการเดินรถไฟฟ้าด้วย

“สถานีรถไฟฟ้า” หมายความว่า อาคารและสถานที่ซึ่งใช้เป็นที่จอดรถไฟฟ้าเพื่อรับและส่งคนโดยสาร และให้หมายความรวมถึงอาณาบริเวณ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ในการให้บริการ อำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในกิจการรถไฟฟ้าด้วย

“ระบบพลังงาน” หมายความว่า สถานีไฟฟ้าย่อย สถานีปรับแรงดันไฟฟ้า เครื่องกำเนิดพลังงานไฟฟ้า สาย ราง หรืออุปกรณ์สำหรับส่งถ่ายพลังงานไฟฟ้า หรือพลังงานอย่างอื่นไปยังรถไฟฟ้า และให้หมายความรวมถึงอาคารและอุปกรณ์ของระบบดังกล่าวด้วย

“ระบบควบคุมการเดินรถ” หมายความว่า ศูนย์ควบคุมการเดินรถไฟฟ้า ระบบสัญญาณควบคุม และเครื่องหมายสัญญาณที่ติดตั้งหรือจัดให้มีขึ้น เพื่อประโยชน์และความปลอดภัยในการเดินรถไฟฟ้า และให้หมายความรวมถึงอาคารและอุปกรณ์ของระบบดังกล่าวด้วย

“ระบบสื่อสาร” หมายความว่า การติดต่อทางด้านเสียง ภาพ และข้อมูล เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินรถไฟฟ้าและคนโดยสาร และให้หมายความรวมถึงอาคารและอุปกรณ์ของระบบดังกล่าวด้วย

“ศูนย์ซ่อมบำรุง” หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบรถไฟฟ้า และอุปกรณ์เกี่ยวกับกิจการรถไฟฟ้า หรือสถานที่ที่จัดไว้สำหรับจอดพักหรือเก็บรักษารถไฟฟ้า และให้หมายความรวมถึงอาคารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องหรือมีขึ้นเพื่อกิจการดังกล่าวด้วย

“เขตรบบรถไฟฟ้า” หมายความว่า เขตที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการรถไฟฟ้า

“เขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้า” หมายความว่า เขตที่กำหนดขึ้นเพื่อรักษาความปลอดภัยแก่ระบบรถไฟฟ้าหรือคนโดยสารรถไฟฟ้า และบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตรบบรถไฟฟ้า

“ผู้ครอบครอง” หมายความว่า ผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมาย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้ง ทูน และทูนสำรอง

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนขึ้น เรียกว่า “การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “รฟม.” และ ให้ใช้ชื่อเป็นภาษาอังกฤษว่า “MASS RAPID TRANSIT AUTHORITY OF THAILAND” เรียกโดยย่อว่า “MRTA” และให้มีตราเครื่องหมายของ “รฟม.”

รูปลักษณะของตราเครื่องหมายตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ ให้ รฟม. เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการรถไฟฟ้าในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งจังหวัดอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา หรือระหว่างจังหวัดดังกล่าว

(๒) ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำโครงการและแผนงานเกี่ยวกับกิจการรถไฟฟ้าเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ทันสมัย

(๓) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับกิจการรถไฟฟ้าและธุรกิจอื่นเพื่อประโยชน์แก่ รฟม. และประชาชนในการใช้บริการกิจการรถไฟฟ้า

มาตรา ๘ ให้ รฟม. มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดก็ได้

มาตรา ๙ ให้ รฟม. มีอำนาจกระทำกิจการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพย์สินต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิหรือกระทำนิติกรรมใดๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

(๓) เรียกเก็บค่าโดยสาร ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมการใช้ทรัพย์สิน การให้บริการและความสะดวกต่างๆ ในกิจการรถไฟฟ้า

(๔) กำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการเดินรถไฟฟ้า และความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในการโดยสารรถไฟฟ้า ตลอดจนการใช้และรักษารถไฟฟ้า ทรัพย์สิน และการให้บริการและความสะดวกแก่การเดินรถไฟฟ้าและการโดยสารรถไฟฟ้า

(๕) กู้หรือขีมนเงินภายในและภายนอกราชอาณาจักร

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อใช้ในการลงทุน

(๗) จัดตั้งบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการของ รฟม. ทั้งนี้ บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดดังกล่าวจะมีคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวถือหุ้นเกินกว่าร้อยละสี่สิบเก้าของทุนจดทะเบียนของบริษัทนั้นไม่ได้

(๘) ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการของ รฟม.

(๙) ลงทุนหรือเข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่นเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการของ รฟม.

(๑๐) ให้สัมปทานกิจการรถไฟฟ้าทั้งหมดหรือบางส่วนแก่เอกชน

(๑๑) พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของ รฟม. ตามความจำเป็น เพื่อประโยชน์แก่การให้บริการกิจการรถไฟฟ้า

(๑๒) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของ รฟม.

มาตรา ๑๐ ทูนของ รฟม. ประกอบด้วย

- (๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนตามมาตรา ๘๘ เมื่อได้หักหนี้สินแล้ว
- (๒) เงินที่รัฐบาลจ่ายให้เป็นทุนประเดิม
- (๓) เงินที่รัฐบาลจัดสรรเพิ่มเติมให้เป็นคราวๆ เพื่อดำเนินงานหรือขยายกิจการ
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้
- (๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่รับโอนจากทางราชการ หรือองค์การของรัฐบาล

มาตรา ๑๑ เงินสำรองของ รฟม. ให้ประกอบด้วย เงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เผื่อขาด เงินสำรองเพื่อขยายกิจการ เงินสำรองเพื่อการไถ่ถอนหนี้ และเงินสำรองอื่นๆ ตามความประสงค์แต่ละอย่างโดยเฉพาะ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

เงินสำรองจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดยมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒ ทรัพย์สินของ รฟม. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

หมวด ๒

คณะกรรมการและผู้ว่าการ

มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการการรถไฟฟ้านครหลวงชนแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย ประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนสำนักงานประมาท ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบก ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรมการผังเมือง ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม ผู้แทนกรุงเทพมหานคร และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสี่คน ซึ่งในจำนวนนี้ต้องแต่งตั้งจากผู้แทนองค์กรพัฒนาภาคเอกชนในด้านการคุ้มครองผู้บริโภคหนึ่งคน และผู้ว่าการเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๑๔ ประธานกรรมการ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง และผู้ว่าการ ต้องมีความรู้ ความชำนาญเกี่ยวกับการบริหาร วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ การผังเมือง เศรษฐศาสตร์ การคลัง หรือนิติศาสตร์

มาตรา ๑๕ ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง นอกจากต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้ว ยังต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง
(๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญา กับ รฟม. หรือในกิจการที่กระทำให้แก่ รฟม. หรือในกิจการที่มีสภาพอย่างเดียวกันและมีลักษณะเป็นการแข่งขันกับกิจการของ รฟม. ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

(๔) เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่ รฟม. เป็นผู้ถือหุ้น หรือในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ที่มีสัญญาร่วมงานหรือสัญญาสัมปทานกับ รฟม. มาตรา ๑๖ ให้ประธานกรรมการและกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระหรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทน หรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น อยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่าประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน

ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๖ ประธานกรรมการหรือกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรงหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ รฟม. และอำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึงการออกข้อบังคับในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘
- (๒) การประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
- (๓) การบริหารและการควบคุมทางการเงิน
- (๔) การจัดแบ่งส่วนงานหรือวิธีปฏิบัติงาน
- (๕) การปฏิบัติงานของผู้ว่าการและการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนผู้ว่าการ
- (๖) การบริหารงานบุคคล การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน หรือค่าจ้าง การออกจากตำแหน่ง ถอดถอน วินัย การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนการกำหนดเงินเดือนและเงินอื่น
 - (๗) การจ่ายค่าพาหนะ เบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าล่วงเวลา เบี้ยประชุม ค่าตอบแทน และการจ่ายเงินอื่นๆ
 - (๘) กองทุนสงเคราะห์หรือการสงเคราะห์เพื่อสวัสดิการของพนักงาน ลูกจ้างและครอบครัว
 - (๙) การร้องทุกข์และการอุทธรณ์การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง
 - (๑๐) เครื่องแบบพนักงานและลูกจ้าง
 - (๑๑) การรักษาความปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ รฟม.
 - (๑๒) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในระบบรถไฟฟ้า
 - (๑๓) การกำหนดอัตราค่าโดยสาร ค่าบริการ และค่าธรรมเนียมการใช้ ทรัพย์สิน การให้บริการและความสะดวกในกิจการรถไฟฟ้า ตลอดจนวิธีการจัดเก็บค่าโดยสาร ค่าบริการและค่าธรรมเนียมดังกล่าว และกำหนดประเภทบุคคลที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องชำระค่าโดยสาร โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

ถ้าข้อบังคับใดมีข้อความจำกัดอำนาจของผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศข้อบังคับนั้นในราชกิจจานุเบกษา

การออกข้อบังคับตาม (๖) (๗) และ (๘) ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์แห่งกิจการของ รฟม. ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือที่ปรึกษาเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของ รฟม. และกำหนดค่าตอบแทนอนุกรรมการตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด และกำหนดค่าตอบแทนที่ปรึกษาโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งและกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ว่าการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ผู้ว่าการนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจแล้วยังต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓)

มาตรา ๒๒ ผู้ว่าการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๒๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๒ ผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ดาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการให้ออกด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑

มาตรา ๒๔ ผู้ว่าการมีหน้าที่บริหารกิจการของ รฟม. ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของ รฟม.

มาตรา ๒๕ ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลด คัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยแก่พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่งตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด แต่ถ้าเป็นพนักงานหรือลูกจ้างตั้งแต่ตำแหน่งที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไป จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของ รฟม. และกำหนดเงื่อนไขในการทำงานของพนักงานและลูกจ้างโดยไม่ขัดแย้งกับข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ว่าการเป็นผู้แทนของ รฟม. และเพื่อการนี้ผู้ว่าการจะมอบอำนาจให้ตัวแทนหรือบุคคลใดกระทำการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่ผู้ว่าการกระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง ย่อมไม่ผูกพัน รฟม. วันแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ผู้ว่าการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งผู้ว่าการว่างลง ให้รองผู้ว่าการผู้มีอาวุโสสูงสุดตามลำดับเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้แต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้ว่าการ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการ ในฐานะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ประธานกรรมการและกรรมการย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๙ ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ พนักงาน และลูกจ้างอาจได้รับเงินรางวัลตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ และพนักงาน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๓

การจัดสร้างระบบรถไฟฟ้า

ส่วนที่ ๑

การวางแผน สำรวจ และออกแบบเบื้องต้น

มาตรา ๓๑ ในการดำเนินการจัดสร้างกิจการรถไฟฟ้า ให้ รฟม. เสนอขอความเห็นชอบแผนงานการกำหนดเส้นทางหรือโครงการที่จะจัดสร้างกิจการรถไฟฟ้าต่อคณะกรรมการจัดระบบการจราจรทางบกเพื่อเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพพื้นที่เพื่อจัดทำโครงการที่จะจัดสร้างกิจการรถไฟฟ้าให้เป็นไปโดยเหมาะสมแก่การบริการสาธารณะ และมีความปลอดภัยแก่ประชาชน ให้ รฟม. มีอำนาจสำรวจพื้นที่เบื้องต้นภายใต้หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อ รฟม. จะดำเนินการสำรวจเบื้องต้นในเขตพื้นที่ใดให้จัดทำเป็นประกาศกำหนดพื้นที่ที่จะทำการสำรวจ ปิดไว้ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และในบริเวณที่ที่จะทำการสำรวจ

(๒) ในกรณีที่ รฟม. มีความจำเป็นต้องเข้าไปในเขตที่ดินของบุคคลใดเพื่อการสำรวจ ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินทราบวันและเวลาในการเข้าไปในเขตที่ดิน รวมทั้งการที่จะต้องดำเนินการในเขตที่ดินนั้น ทั้งนี้ การเข้าไปในเขตที่ดินของบุคคลใดให้กระทำได้ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก

(๓) ในการสำรวจ ให้ รฟม. มีอำนาจขุดเจาะที่ดินและเก็บหิน ดิน ไม้ หรือสิ่งต่างๆ อันจำเป็นแก่การสำรวจ รวมทั้งอาจตัด รานกิ่งไม้ หรือกระทำการอย่างอื่นแก่สิ่งกีดขวางแก่การสำรวจได้เท่าที่จำเป็น โดยต้องใช้ความระมัดระวังให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินน้อยที่สุด และเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อย ให้ รฟม. ปรับปรุงที่ดินให้เป็นไปในสภาพใกล้เคียงของเดิมมากที่สุด ถ้าไม่อาจดำเนินการได้หรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินต้องได้รับความเสียหายอันเกิดจากการดำเนินการดังกล่าว ให้ รฟม. จ่ายเงินค่าเสียหายเพื่อการนั้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง พนักงานต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่พนักงานหรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานตามมาตรา ๓๒ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น บุคคลนั้นมีสิทธิเรียกเงินค่าเสียหายจากรฟม. ได้ และให้ รฟม. พิจารณาจ่ายเงินค่าเสียหายให้ตามความเป็นธรรม โดยให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้มีสิทธิรับเงินค่าเสียหายมารับเงินค่าเสียหายจากรฟม. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บุคคลนั้นเรียกเงินค่าเสียหายจากรฟม.

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่ยินยอมตกลงในจำนวนเงินค่าเสียหายที่ รฟม. กำหนด หรือในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าเสียหายไม่มารับเงินค่าเสียหายภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ รฟม. นำเงินจำนวนดังกล่าวไปฝากไว้กับธนาคารออมสินหรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นรัฐวิสาหกิจโดยพลันในชื่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น โดยแยกฝากเป็นบัญชีเฉพาะราย และถ้ามีดอกเบี้ยวหรือดอกผลใดเกิดขึ้นเนื่องจากการฝากเงินนั้นให้ตกเป็นสิทธิแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น

เมื่อ รฟม. นำเงินค่าเสียหายไปฝากไว้กับธนาคารออมสินหรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามวรรคสองแล้ว ให้ รฟม. มีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบโดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าเสียหายไม่มารับเงินค่าเสียหายภายในเวลาที่กำหนดให้ประกาศในหนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายในท้องถิ่นอย่างน้อยสามวันติดต่อกัน เพื่อให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือผู้ทรงสิทธิอื่นทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการกำหนดค่าเสียหาย การนำเงินค่าเสียหายไปฝากไว้กับธนาคารออมสิน หรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นรัฐวิสาหกิจ และวิธีการในการรับเงินค่าเสียหายดังกล่าว ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๔ ในกรณีเจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นไม่พอใจในจำนวนเงินค่าเสียหาย ที่ รฟม. กำหนดตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะรับหรือไม่รับเงินค่าเสียหายที่ รฟม. ฝากไว้ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ รฟม. ได้นำเงินค่าเสียหายฝากไว้ตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง

การฟ้องคดีต่อศาลตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้การครอบครองหรือใช้อสังหาริมทรัพย์หรือ การดำเนินการใดๆ ของพนักงานหรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานต้องสะดุดหยุดลง

ในกรณีที่ศาลวินิจฉัยให้ชำระเงินค่าเสียหายเพิ่มขึ้น ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น ได้รับดอกเบี้ยในอัตราสูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินหรือธนาคารพาณิชย์ที่เป็นรัฐวิสาหกิจในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นนับแต่วันที่ฝากเงินค่าเสียหาย หรือได้รับดอกเบี้ยในอัตรา สูงสุดของดอกเบี้ยเงินฝากประเภทฝากประจำของธนาคารออมสินในจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้น นับแต่วันที่ มีการจ่ายเงินค่าเสียหาย ในกรณีที่มีการจ่ายเงินค่าเสียหายให้แก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่น แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นพอใจและได้รับเงินค่าเสียหายไปแล้ว หรือมิได้ฟ้องคดีเรียกเงินค่าเสียหายต่อศาลภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือได้แจ้งเป็นหนังสือสละสิทธิ ไม่รับเงินค่าเสียหายดังกล่าว ผู้ใดจะเรียกร้องเงินค่าเสียหายนั้นอีกไม่ได้

ส่วนที่ ๒

การใช้อสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน

มาตรา ๓๕ การใช้อสังหาริมทรัพย์เพื่อดำเนินกิจการรถไฟฟ้าโดยไม่จำเป็นต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ ถ้ามิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชน ส่วนในกรณีที่มีความจำเป็นต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์และมิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

การโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามวรรคหนึ่งโดยมิได้มีการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ให้ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียม

มาตรา ๓๖ การกำหนดที่ตั้งหรือจุดขึ้นลงสถานีรถไฟฟ้ํา ให้ รฟม. คํานึงถึงความเหมาะสมทางเทคนิค ความปลอดภัยในการเดินรถไฟฟ้ํา ความสะดวกของคนโดยสาร และค่าใช้จ่ายในการก่อสร้าง

ในกรณีที่สถานีรถไฟฟ้ํา ทางเดินคนโดยสาร หรือทางเข้าออกสถานีรถไฟฟ้ําอาจเชื่อมติดต่อกับอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นได้ และการเชื่อมติดต่อนั้นอาจทําให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์นั้นได้รับประโยชน์ รฟม. อาจจะพิจารณาอนุญาตโดยกำหนดเงื่อนไขหรือผลประโยชน์ตอบแทนให้แก่ รฟม. อย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้

ส่วนที่ ๓

การบำรุงรักษาและการป้องกันอันตรายระบบรถไฟฟ้ํา

มาตรา ๓๗ เมื่อได้ดําเนินการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อดําเนินกิจการรถไฟฟ้ําแล้ว ให้ รฟม. กำหนดเขตระบบรถไฟฟ้ําเพื่อประโยชน์ในการบำรุงรักษาและความปลอดภัยของระบบรถไฟฟ้ําและความปลอดภัยของบุคคลที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้ํา

เมื่อ รฟม. ได้กำหนดเขตระบบรถไฟฟ้ําดาวรรคหนึ่งแล้ว เพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยที่อาจมีผลกระทบต่อระบบรถไฟฟ้ําและบุคคลที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้ํา ให้ รฟม. มีอำนาจกำหนดบริเวณใกล้เคียงกับเขตระบบรถไฟฟ้ําเป็นเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้ํา

ให้รัฐมนตรีประกาศเขตระบบรถไฟฟ้ําและเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้ํา พร้อมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา และให้ รฟม. ปิดสำเนาประกาศดังกล่าว ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ว่าการอำเภอหรือกิ่งอำเภอ ที่ทำการกํานัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้านแห่งท้องที่ที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ กับให้ รฟม. จัดทำเครื่องหมายแสดงแนวเขตดังกล่าวตามระเบียบที่ผู้ว่าการกําหนด

มาตรา ๓๘ ภายในเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้ําตามมาตรา ๓๗ ให้ รฟม. มีอำนาจประกาศกําหนดเงื่อนไขในการก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่จะมีผลกระทบต่อระบบรถไฟฟ้ํา

ประกาศดาวรรคหนึ่งต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ปิดประกาศไว้ในบริเวณใกล้เคียงกับเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้ําและให้แจ้งให้ผู้มีอำนาจอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารทราบ

ในการอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่อยู่ภายในเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้า ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารพิจารณาตรวจสอบให้ถูกต้องตามประกาศตามวรรคหนึ่งก่อนอนุญาตและแจ้งให้ รฟม. ทราบด้วย

ในการพิจารณาอนุญาตตามวรรคสาม ให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารแจ้ง รฟม. เพื่อส่งผู้แทนเข้าร่วมพิจารณาด้วย

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีผู้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้า โดยมีได้รับอนุญาตหรือผู้ที่ได้รับอนุญาตมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ให้ผู้ว่าการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าการแจ้งให้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ก่อสร้าง ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารทราบเป็นหนังสือเพื่อให้ดำเนินการแก้ไขตามอำนาจหน้าที่

ถ้ามีกรณีจำเป็นเร่งด่วนเพื่อป้องกันอันตรายแก่ระบบรถไฟฟ้า ให้ผู้ว่าการมีอำนาจออกคำสั่งให้ระงับการกระทำหรือการกระทำที่จำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นกรณีฉุกเฉินในระหว่างการดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ รฟม. เห็นว่า ภายในเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้าตามมาตรา ๓๗ มีความจำเป็นต้องประกาศกำหนดให้การกระทำใดๆ ที่อาจทำให้เกิดอันตรายหรือเป็นอุปสรรคแก่ระบบรถไฟฟ้าเป็นการกระทำที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ให้ รฟม. มีอำนาจออกประกาศได้ ทั้งนี้ประกาศดังกล่าวต้องแสดงรายละเอียดและเหตุผลให้ชัดเจนเกี่ยวกับลักษณะการกระทำ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

ประกาศตามวรรคหนึ่งต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาและต้องปิดประกาศไว้ในบริเวณใกล้เคียงกับเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้า

เมื่อมีประกาศตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการดูแลรักษาระบบขนส่งมวลชนตามกฎหมายว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชนมาใช้บังคับกับการกระทำในเขตปลอดภัยระบบรถไฟฟ้าด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการอันเป็นสาธารณูปโภค มีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือการทำการใดๆ ภายในเขตระบบรถไฟฟ้า ให้หน่วยงานของรัฐนั้นทำความตกลงกับผู้ว่าการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าการก่อน

ในกรณีที่การดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณูปโภคตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยเอกชนที่ได้รับสัมปทาน รฟม. อาจเรียกเก็บค่าตอบแทนในการใช้พื้นที่เขตดังกล่าวได้

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่การสร้าง ขยาย ปรับปรุง ซ่อมแซม หรือบำรุงรักษาระบบรถไฟทำให้มีการฟ้องคดีต่อศาล การฟ้องคดีนั้นไม่เป็นเหตุให้การครอบครองอสังหาริมทรัพย์หรือใช้อสังหาริมทรัพย์ของ รฟม. ต้องสะดุดหยุดลง

หมวด ๔

สัมปทาน

มาตรา ๔๓ ในการดำเนินกิจการรถไฟตามพระราชบัญญัตินี้ รฟม. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจให้สัมปทานกิจการรถไฟทั้งหมดหรือบางส่วนแก่เอกชนก็ได้

ในกรณีที่การให้สัมปทานตามวรรคหนึ่งไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ ให้การเสนอโครงการ การดำเนินโครงการ และการกำกับดูแลและติดตามผลเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๔ ผู้รับสัมปทานต้อง

(๑) เป็นนิติบุคคลไทย

(๒) มีทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงพอ และ

(๓) มีคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๕ ในการดำเนินกิจการรถไฟของผู้รับสัมปทานต้องจัดให้บุคคลสัญชาติไทยเป็นผู้ทำงานให้มากที่สุด เว้นแต่งานใดที่มีลักษณะเฉพาะด้าน ซึ่งผู้รับสัมปทานไม่สามารถจัดหาคนไทยที่มีความรู้ความชำนาญในด้านนั้นมาทำงานได้ ผู้รับสัมปทานอาจให้ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญจากต่างประเทศมาทำงานแทนได้ แต่ผู้รับสัมปทานต้องจัดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยี และความรู้ความชำนาญให้บุคคลสัญชาติไทย สามารถทำงานแทนได้ภายในห้าปีนับแต่วันที่ได้รับสัมปทาน

มาตรา ๔๖ ให้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่ได้จัดสร้างหรือจัดหาตามสัญญาสัมปทานตกเป็นของรัฐ เมื่อ

(๑) ตรวจสอบและรับมอบงานที่ได้รับสัมปทานกิจการรถไฟทั้งหมดหรือบางส่วน

(๒) ได้รับอนุญาตให้เดินรถ ในกรณีที่เป็นการให้สัมปทานการเดินรถไฟ

(๓) เมื่อมีการเพิกถอนสัมปทานตามมาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๓

มาตรา ๔๗ ในการดำเนินการตามสัมปทานหากมีความจำเป็นต้องได้มีซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ หรือมีความจำเป็นต้องใช้อสังหาริมทรัพย์ โดยไม่จำเป็นต้องได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์นั้น และไม่สามารถดำเนินการให้ได้มาหรือได้ใช้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์โดยวิธีอื่น ให้ รฟม. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดหาอสังหาริมทรัพย์เพื่อกิจการขนส่งมวลชนแล้วแต่กรณี โดยผู้รับสัมปทานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายและค่าทดแทน ทั้งนี้ ให้กรรมสิทธิ์หรือสิทธิการใช้ในอสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของรัฐ

มาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการจัดโครงการขายการเดินรถไฟฟ้าและอำนวยความสะดวกในการจราจร ผู้รับสัมปทานต้องยินยอมและให้ความสะดวกแก่ รฟม. หรือผู้รับสัมปทานรายอื่นสามารถเชื่อมต่อหรือร่วมใช้กิจการรถไฟฟ้าที่ผู้นั้นได้รับสัมปทาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ในการกำหนดหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งปันผลประโยชน์จากค่าโดยสารในอัตราที่เป็นธรรม โดยคำนึงถึงภาระค่าใช้จ่ายและผลประโยชน์ที่พึงจะได้รับของทุกฝ่ายด้วย

มาตรา ๔๙ ภายใต้งบกับมาตรา ๓๕ (๗) การโอนสัมปทานจะกระทำได้อีกเมื่อคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การให้บริการประชาชน และผู้รับโอนมีคุณสมบัติตามมาตรา ๔๔ และต้องไม่ทำให้กิจการตามที่ได้รับสัมปทานหยุดชะงัก

ผู้โอนสัมปทานและผู้รับโอนสัมปทานตามวรรคหนึ่ง ต้องรับผิดชอบร่วมกันและแทนกันในการปฏิบัติตามสัมปทานและตามพระราชบัญญัตินี้

การโอนสัมปทาน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ได้รับอนุญาตให้โอนสัมปทาน ให้ รฟม. มีหนังสือแจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบพร้อมทั้งเหตุผลภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานสิ้นสภาพการเป็นนิติบุคคล หรือตกเป็นบุคคลล้มละลาย ให้ผู้ชำระบัญชีหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี เป็นผู้มีสิทธิแสดงเจตนาในการโอนสัมปทานตามมาตรา ๔๙

มาตรา ๕๑ ภายใต้งบกับมาตรา ๓๕ (๗) คณะกรรมการอาจพิจารณาให้เพิกถอนสัมปทานได้เมื่อปรากฏว่าผู้รับสัมปทาน

(๑) ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือข้อตกลงที่ได้รับสัมปทานจนอาจเป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าหรือความเสียหายในการให้บริการแก่ประชาชน

(๒) ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานวิธีการประกอบกิจการรถไฟฟ้าของ รฟม. จนเป็นเหตุให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน

(๓) ไม่ชำระผลประโยชน์ตามสัมปทานให้แก่ รฟม.

(๔) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ระบุในสัมปทานว่าเป็นเหตุเพิกถอนสัมปทานได้
มาตรา ๕๒ ในกรณีที่มีเหตุตามมาตรา ๕๑ เกิดขึ้น ก่อนที่จะดำเนินการเพิกถอนสัมปทาน
ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าเหตุดังกล่าวสามารถแก้ไขได้และเป็นประโยชน์แก่การให้บริการประชาชน
คณะกรรมการอาจแจ้งให้ผู้รับสัมปทานดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดเสียก่อนก็ได้
แต่ถ้าผู้รับสัมปทานไม่แก้ไข ให้คณะกรรมการดำเนินการเพื่อเพิกถอนสัมปทานตามมาตรา ๕๑ โดยไม่ชักช้า
มาตรา ๕๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ คณะรัฐมนตรีอาจมีมติดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้รับสัมปทานกระทำการหรือแก้ไขการใด

(๒) เพิกถอนสัมปทานในกรณีที่มีเหตุสำคัญอันมีอาจหลีกเลี่ยงได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติตาม (๑) ให้ รฟม. แจ้งให้ผู้รับสัมปทานกระทำการหรือแก้ไขการนั้น
ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่กระทำการหรือแก้ไขการนั้น ให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ รฟม. เป็นผู้กระทำการ
หรือแก้ไขการนั้น โดยให้ผู้รับสัมปทานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินการดังกล่าว

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีมีมติตาม (๒) ให้ รฟม. มีอำนาจเข้าครอบครองกิจการที่ให้สัมปทานได้
และให้ รฟม. จ่ายเงินค่าทดแทนให้แก่ผู้รับสัมปทานตามความเป็นจริงแต่ไม่เกินจำนวนเงินค่าทดแทน
ที่กำหนดในสัมปทาน

ในกรณีที่จะต้องจ่ายเงินค่าทดแทนตามวรรคสาม หรือในกรณีที่สัมปทานมิได้กำหนดจำนวนเงิน
ค่าทดแทนไว้ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคณะหนึ่งเพื่อกำหนดจำนวนเงินค่าทดแทนที่จะจ่าย
ให้แก่ผู้รับสัมปทาน ประกอบด้วยผู้แทนของผู้รับสัมปทาน ผู้แทน รฟม. ผู้มีความรู้ความชำนาญในการ
ประเมินราคาทรัพย์สิน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินสามคนเป็นผู้พิจารณาเสนอ
ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้คณะรัฐมนตรีวินิจฉัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว การกำหนดเงินค่าทดแทน
ของคณะกรรมการอาจกำหนดค่าเสียโอกาสให้ด้วยก็ได้

มาตรา ๕๔ ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติตามข้อบังคับของคณะกรรมการว่าด้วยการรักษาความ
ปลอดภัยในการใช้และรักษาทรัพย์สินของ รฟม. และกฎกระทรวงเกี่ยวกับความปลอดภัยของระบบ
รถไฟฟ้า คนโดยสาร และบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้า และต้องจัดให้มีการประกันภัยสำหรับ
ความเสียหาย

การจัดให้มีการประกันภัยตามวรรคหนึ่งต้องมีผู้รับประกันภัยตั้งแต่สองรายขึ้นไป

มาตรา ๕๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานหรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานมีอำนาจ
ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในบริเวณที่ประกอบกิจการรถไฟฟ้า และสถานที่ทำการของผู้รับสัมปทานในเวลาทำการ เพื่อตรวจกิจการให้เป็นไปตามสัมปทานและตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติการใดๆ หรืองดเว้นการปฏิบัติการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของบุคคลอื่น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้รับสัมปทานมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานที่สั่งตาม (๒) ต่อรัฐมนตรี โดยยื่นต่อผู้ว่าการภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับแจ้งคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

การอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานตามวรรคสาม ไม่เป็นเหตุทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่ง เว้นแต่รัฐมนตรีเห็นสมควรให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

มาตรา ๕๖ ผู้รับสัมปทาน ผู้ปฏิบัติงานให้แก่ผู้รับสัมปทาน ตัวแทน และลูกจ้างของผู้รับสัมปทานมีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๕

คนโดยสาร

มาตรา ๕๗ คนโดยสารต้องชำระค่าโดยสารตามที่คณะกรรมการประกาศ

มาตรา ๕๘ รฟม. ต้องจัดให้มีการประกันความเสียหายที่เกิดแก่ชีวิตและร่างกายของคนโดยสารตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้นำความในมาตรา ๕๔ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนทำสัญญากับผู้รับประกันภัยด้วย

ในกรณีที่มีการให้สัมปทานกิจการรถไฟฟ้า ให้ผู้รับสัมปทานมีหน้าที่จัดให้มีการประกันภัยตามวรรคหนึ่งแทน รฟม.

มาตรา ๕๙ ให้ รฟม. มีหน้าที่จัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่คนโดยสารโดยเฉพาะคนทุพพลภาพ คนสูงอายุ และเด็ก ให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมแก่การใช้บริการกิจการรถไฟฟ้า

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้าได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินกิจการของ รฟม. หรือผู้รับสัมปทาน ให้มีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงในกรณีที่มีการร้องเรียนตามวรรคหนึ่งและมีคำสั่งโดยเร็ว แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันได้รับเรื่องร้องเรียนและให้ส่ง รฟม. หรือผู้รับสัมปทานแก้ไขความเดือดร้อนของผู้ร้องเรียนภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ใดๆ ให้ รฟม. หรือผู้ได้รับสัมปทานมีหน้าที่ต้องปฏิบัติเพื่อมิให้เกิดเหตุตามที่ร้องเรียนขึ้นอีก

มาตรา ๖๑ ให้ รฟม. มีหน้าที่กำหนดมาตรการใดๆ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยแก่คนโดยสาร และบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้า ในกรณีที่เกิดความเสียหายอย่างใดอันเนื่องมาจากความบกพร่องของการกำหนดมาตรการหรือการปฏิบัติของพนักงานของ รฟม. ให้ รฟม. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อคนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้า

มาตรา ๖๒ คนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้าต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน การรักษาความสงบเรียบร้อย ความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในเขตระบบรถไฟฟ้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้ รฟม. ปิดประกาศกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งไว้ในเขตระบบรถไฟฟ้าในบริเวณที่เหมาะสมกับการใช้กฎกระทรวงนั้นเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถมองเห็นได้ชัดเจน สำหรับกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติในการโดยสารรถไฟฟ้า รฟม. ต้องจัดให้มีการเผยแพร่และปิดประกาศไว้ในบริเวณสถานีรถไฟฟ้าและในรถไฟฟ้าด้วย

มาตรา ๖๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญามีหน้าที่รักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในเขตระบบรถไฟฟ้าตามกฎกระทรวงหรือตามที่ผู้ว่าราชการมอบหมาย และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ค้นหรือจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อส่งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมาย

(๒) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่ใดๆ ที่ประกอบกิจการรถไฟฟ้ารวมถึงสถานที่ทำการของผู้รับสัมปทานในเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบกรณีที่มีเหตุว่าอาจจะมีอันตรายเกิดขึ้นกับคนโดยสารหรือบุคคลอื่นที่อยู่ในเขตระบบรถไฟฟ้า

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการกำหนด

หมวด ๖

การเงิน ภาษี และการตรวจสอบ

มาตรา ๖๔ ให้ รฟม. จัดทำงบประมาณประจำปี โดยแยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๖๕ รายได้ที่ รฟม. ได้รับจากการดำเนินการในปีหนึ่งๆ ให้ตกเป็นของ รฟม. สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงาน เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อมราคา เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแล้ว เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในกรณีที่รายได้ไม่เพียงพอสำหรับกรณีตามวรรคหนึ่ง และ รฟม. ไม่สามารถหาเงินที่อื่นได้ รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่ รฟม. เท่าจำนวนที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของ รฟม.

มาตรา ๖๖ ให้ รฟม. เปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๖๗ ให้ รฟม. วางและรักษาไว้ซึ่งระบบการบัญชีที่เหมาะสมแก่กิจการสาธารณูปโภคแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการลงรายการรับและจ่ายเงิน สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการดังกล่าว และให้มีการตรวจสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

มาตรา ๖๘ ให้ รฟม. จัดทำงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๖๙ ทุกปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินของ รฟม. ให้แล้วเสร็จภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับงบการเงินนั้น

มาตรา ๗๐ ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของ รฟม. เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ ที่ปรึกษา พนักงาน ลูกจ้าง ผู้อื่นซึ่งเป็นตัวแทนของ รฟม. และผู้รับสัมปทาน

มาตรา ๗๑ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และให้ รฟม. โฆษณารายงานประจำปีของปีที่ล่วงมาแล้ว แสดงงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้องแล้วภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองว่าถูกต้อง

หมวด ๗

การกำกับและควบคุม

มาตรา ๗๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปซึ่งกิจการของ รฟม. เพื่อการนี้จะสั่งให้คณะกรรมการ ผู้ว่าการ ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นทำรายงานหรือยับยั้งการกระทำที่ขัดต่อนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งให้ปฏิบัติการตามนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี และสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินกิจการของ รฟม. ได้

มาตรา ๗๓ ให้ รฟม. ทำรายงานปีละครั้งเสนอคณะรัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลของงานในปีที่ล่วงมาแล้วและคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะทำในภายหน้า

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่ รฟม. จะต้องเสนอเรื่องใดๆ ไปยังคณะรัฐมนตรีให้ รฟม. นำเรื่องเสนอรัฐมนตรีเพื่อเสนอไปยังคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๗๕ รฟม. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนจึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้

- (๑) ดำเนินกิจการรถไฟฟ้าในเส้นทางหนึ่งเส้นทางใด
- (๒) ขยาย ปรับปรุง หรือดำเนินการใดๆ ซึ่งมีวงเงินเกินห้าร้อยล้านบาท
- (๓) กู้ยืมเงินเกินหนึ่งร้อยล้านบาท
- (๔) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อใช้ในการลงทุน
- (๕) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์
- (๖) ให้เช่าหรือให้สิทธิใดๆ ในอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีมูลค่าเกินสิบล้านบาท
- (๗) ให้สัมปทาน ต่ออายุสัมปทาน โอนสัมปทาน หรือเพิกถอนสัมปทานกิจการรถไฟฟ้า

ทั้งหมดหรือบางส่วน

- (๘) จัดตั้งบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด
- (๙) เข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด
- (๑๐) พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของ รฟม. ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การให้บริการกิจการ

รถไฟฟ้า

- (๑๑) การจ่ายเงินค่าทดแทนและค่าเสียโอกาส ตามมาตรา ๕๓ วรรคสี่

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๖ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของ รฟม. หรือพนักงาน หรือผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับพนักงานซึ่งกระทำการตามมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๕ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๘ ผู้รับสัมปทานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๙ ผู้รับสัมปทาน ผู้ปฏิบัติงานให้แก่ผู้รับสัมปทาน ตัวแทน และลูกจ้างของผู้รับสัมปทาน ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดไม่ชำระค่าโดยสารตามอัตราที่กำหนดในมาตรา ๕๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามสิบเท่าของอัตราค่าโดยสารสูงสุด

มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการกีดขวางแก่การเดินรถไฟฟ้า ก่อให้เกิดความเสียหาย หรือความไม่สะดวกแก่การเดินรถไฟฟ้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดทำลาย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันทำให้เกิดความเสียหายหรือไร้ประโยชน์แก่ระบบรถไฟฟ้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตราย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลอื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่หมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ ทำลาย เปลี่ยนแปลง เคลื่อนย้าย หรือรื้อถอน เครื่องหมายแสดงแนวเขต หลักสำรวจ รั้ว เครื่องหมายแสดงระยะ หรือเครื่องอำนวยความสะดวกหรือความปลอดภัย ซึ่ง รฟม. ได้ติดตั้งหรือทำให้ปรากฏในเขตระบบรถไฟฟ้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเหตุให้ระบบรถไฟฟ้าถูกทำลาย เสียหาย เลื่อมค่า หรือไร้ประโยชน์ ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ ผู้ใดปิดประกาศหรือโฆษณาบนรถไฟฟ้าหรือในเขตระบบรถไฟฟ้า โดยมีได้รับอนุญาตจากผู้ว่าการต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๘๕ ผู้ใดแกล้งบอกเล่าความเท็จให้เลื่องลือหรือส่งข่าวอันเป็นเท็จจนเป็นเหตุให้การเดินรถไฟฟ้าไม่อาจกระทำได้ตามปกติหรือเกิดความล่าช้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่งทำให้เข้าใจว่าอาจเกิดอันตรายด้วยอุปกรณ์ วัตถุระเบิด แก๊สพิษ หรือด้วยวิธีใดๆ ต่อความปลอดภัยของรถไฟฟ้าในระหว่างเดินรถไฟฟ้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้ที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้นด้วย

มาตรา ๘๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือเป็นความผิดที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรได้รับโทษจำคุกให้มีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๘ ให้โอนบรรดากิจการ เงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ และความรับผิดชอบของงบประมาณขององค์การรถไฟฟ้ามหานครตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรถไฟฟ้ามหานคร พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปเป็นของ รฟม.

มาตรา ๘๙ ให้ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ พนักงาน และลูกจ้างขององค์การรถไฟฟ้ามหานครตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรถไฟฟ้ามหานคร พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นผู้ว่าการ รองผู้ว่าการ พนักงานและลูกจ้างของ รฟม. แล้วแต่กรณีตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่างๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิม

และให้นับเวลาการทำงานของบุคคลดังกล่าวในองค์การรถไฟฟ้ามหานครต่อเนื่องกันด้วย สำหรับผู้ว่าการให้ถือว่าเป็นวาระการดำรงตำแหน่งวาระแรกตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจจะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้าม วิธีการแต่งตั้ง กำหนดเงินเดือนหรือค่าจ้าง เงื่อนไขการปฏิบัติงาน วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ผู้ว่าการ และพนักงานเป็นอย่างอื่นแตกต่างจากพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจในเรื่องดังกล่าวแทนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกัน

มาตรา ๕๑ ให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานองค์การรถไฟฟ้ามหานครซึ่งจดทะเบียนแล้ว ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. ๒๕๓๐ ยังคงอยู่ต่อไป โดยให้ รฟม. ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้มีฐานะเป็นนายจ้าง

มาตรา ๕๒ ให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประธานกรรมการ หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของ รฟม. แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๓ บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศใดๆ ขององค์การรถไฟฟ้ามหานคร ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการออกข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง หรือประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การรถไฟฟ้ามหานคร พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติที่ยังไม่เพียงพอต่อการจัดทำ จัดการและการให้บริการขนส่งมวลชนด้วยระบบรถไฟฟ้า รวมทั้งการดูแลรักษาความปลอดภัยสาธารณะ ทำให้องค์การรถไฟฟ้ามหานครมีข้อจำกัดในการใช้อำนาจตามกฎหมาย และไม่สามารถให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับการขนส่งมวลชนโดยระบบรถไฟฟ้าได้ทวีความจำเป็นยิ่งขึ้น อย่างมากทั้งในปัจจุบันและอนาคต สมควรปรับปรุงอำนาจหน้าที่ขององค์การรถไฟฟ้ามหานครให้สามารถดำเนินการรถไฟฟ้ามหานครให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
การสื่อสารแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งการสื่อสารแห่งประเทศไทย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการ
สื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติ
มาตรา ๔ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ จะให้ใช้บังคับเมื่อใด ให้
รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน
หนึ่งร้อยห้าสิบนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓ ภายใต้งบกับมาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกพระราช
บัญญัติทุนไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๕๑๔

มาตรา ๔ พระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗
พระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ และ
บรรดากฎและข้อบังคับที่ได้ออกตามพระราชบัญญัตินั้นในส่วน
ที่ว่าด้วยการไปรษณีย์และการโทรคมนาคม ให้คงใช้บังคับต่อไป
ทั้งนี้ เว้นแต่ที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์แห่งการนำพระราชบัญญัติและกฎข้อบังคับ
ดังกล่าวในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ ให้คำบางคำในพระราชบัญญัติ
กฎ และข้อบังคับนั้น มีความหมายดังต่อไปนี้

(๑) ในพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

คำว่า “กรม” และ “กรมไปรษณีย์โทรเลข” ในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๗ มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ มาตรา ๗๘ และมาตรา ๘๑ ให้หมายความถึง “การสื่อสารแห่งประเทศไทย”

คำว่า “กรม” ในมาตรา ๕๔ ให้หมายความถึง “ผู้ว่าการ”

คำว่า “รัฐบาล” ในมาตรา ๑๗ ให้หมายความถึง “การสื่อสารแห่งประเทศไทย”

คำว่า “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๒๒ ให้หมายความถึง “คณะกรรมการ”

คำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๘ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๗ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๕๑ ให้หมายความถึง “คณะกรรมการ”

คำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๘ มาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๘ ให้หมายความถึง “ผู้ว่าการ”

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

คำว่า “เจ้าพนักงาน” “พนักงานเจ้าหน้าที่” และ “เจ้าพนักงานไปรษณีย์” ให้หมายความถึง “พนักงาน”

(๒) ในพระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๕๑๗

คำว่า “กรม” และ “กรมไปรษณีย์โทรเลข” ในมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๓๘ ให้หมายความถึง “การสื่อสารแห่งประเทศไทย”

คำว่า “รัฐบาล” ในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ ให้หมายความถึง “การสื่อสารแห่งประเทศไทย”

คำว่า “รัฐมนตรี” ในมาตรา ๑๑ ให้หมายความถึง “คณะกรรมการ”

คำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ให้หมายความถึง “ผู้ว่าการด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

คำว่า “อธิบดี” ในมาตรา ๑๑ ให้หมายความถึง “ผู้ว่าการ”

คำว่า “เจ้าพนักงาน” “พนักงานโทรเลข” “พนักงานโทรศัพท์” “เจ้าหน้าที่โทรเลข” และ “เจ้าหน้าที่โทรศัพท์” ให้หมายความถึง “พนักงาน”

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

“การสื่อสารแห่งประเทศไทย” หมายความว่า การสื่อสารแห่งประเทศไทยที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างการสื่อสารแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานการสื่อสารแห่งประเทศไทย

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการการสื่อสารแห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการการสื่อสารแห่งประเทศไทย

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้ง ทูต และเงินสำรอง

มาตรา ๗ ให้จัดตั้งการสื่อสารขึ้น เรียกว่า “การสื่อสารแห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์แก่รัฐและประชาชน และดำเนินธุรกิจอื่นเกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม และธุรกิจอื่นที่ต่อเนื่องใกล้ชิดเกี่ยวกัน หรือซึ่งเป็นประโยชน์แก่กิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม ทั้งนี้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนิติบุคคลอื่น โดยเฉพาะ

มาตรา ๘ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๙ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยจัดตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดภายในหรือภายนอกราชอาณาจักรก็ได้ ส่วนการจัดตั้งสำนักงานสาขาหรือตัวแทนภายนอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีก่อน

มาตรา ๑๐ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๘

(๑) ถ้อยกรรมสิทธิ์ ครอบครองที่ดินและทรัพย์สินอื่น ๆ มีทรัพย์สินต่าง ๆ สร้าง ซ่อม ซ้ำ ให้เช่า ให้เช่าซื้อ ยืม ให้ยืม จัดหา จำหน่าย ทำการแลกเปลี่ยน โอนและรับโอนด้วยประการใด ๆ ซึ่งที่ดิน ทรัพย์สินอื่นหรือสิทธิทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ และดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องใช้บริการและความสะดวกต่าง ๆ ของกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม

(๒) ให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม

(๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าเช่า ค่าดำเนินการต่าง ๆ และค่าบริการอื่น ๆ ของกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม และจัดระเบียบเกี่ยวกับวิธีชำระค่าต่าง ๆ ดังกล่าว

(๔) จัดระเบียบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้บริการไปรษณีย์และโทรคมนาคมและความสะดวกต่าง ๆ ของกิจการไปรษณีย์และโทรคมนาคม

(๕) กู้ ยืม เบิกเงินเกินบัญชีจากธนาคาร ออกพันธบัตร หรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน ให้กู้ ให้ยืมเงิน โดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือด้วยทรัพย์สิน

เล่ม ๖๗ ตอนที่ ๑๖๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

(๖) ร่วมการงานหรือสมทบกับบุคคลอื่น
เพื่อประโยชน์แห่งกิจการขส่งการสื่อสารแห่งประเทศไทย รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล
ใด ๆ

มาตรา ๑๑ ทูของการสื่อสารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

(๑) ทูประเดิมตามมาตรา ๑๒

(๒) เงินและทรัพย์สินอื่นที่รับโอนตาม

มาตรา ๑๓

(๓) เงินที่ได้รับจากงบประมาณแผ่นดิน
ที่จ่ายให้ภายหลังเพื่อดำเนินงานหรือขยายกิจการ

มาตรา ๑๒ ให้โอนเงินทุนไปรษณีย์ทั้งหมดตามพระราช-
บัญญัติทุนไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๕๐๕ รวมตลอดถึงสิทธิหน้าที่และ
ความผูกพันต่าง ๆ ที่มีอยู่ในวันที่มาตรานี้ใช้บังคับ ไปเป็นของ
การสื่อสารแห่งประเทศไทย เว้นแต่เงินทุนไปรษณีย์ที่ได้จัดสรร
เป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๐
สำหรับสำนักงานเลขานุการกรม กองสื่อสารระหว่างประเทศ
กองแผนงาน และสำนักงานบริหารความถี่วิทยุ กรมไปรษณีย์
โทรเลข

เล่ม ๔๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ให้พระราชบัญญัติทุนไผ่ไปรษณีย์ พ.ศ. ๒๕๐๔ ยังคงใช้บังคับกับทุนไผ่ไปรษณีย์ที่มีได้โอนไปเป็นของการสื่อสารแห่งประเทศไทยตามวรรคหนึ่ง จนกว่าจะสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๐

เงินทุนไผ่ตามวรรคสอง ที่ยังคงเหลืออยู่เมื่อวันสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๒๐ ให้ส่งคืนคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการ และลูกจ้างของกรมไปรษณีย์โทรเลข นอกจากสำนักงานเลขานุการกรม กองสื่อสารระหว่างประเทศ กองแผนงาน และสำนักงานบริหารความถี่วิทยุ ไปเป็นของการสื่อสารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๑๔ ทรัพย์สินของการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งใช้เพื่อดำเนินการและเพื่อประสิทธิภาพแห่งการไปรษณีย์และโทรคมนาคมสาธารณะ ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๕ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าราชการ และพนักงาน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

เล่ม ๕๖ ตอนที่ ๕๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

มาตรา ๑๖ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้รับสิทธิและ
หน้าที่ต่าง ๆ บรรดาที่กฎหมายให้ไว้แก่กรมไปรษณีย์โทรเลข
ในส่วนที่ว่าด้วยการให้บริการและการปฏิบัติการด้านไปรษณีย์
และโทรคมนาคม

มาตรา ๑๗ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้รับยกเว้น
จากการเสียภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๘ เงินสำรองของการสื่อสารแห่งประเทศไทย
ให้ประกอบด้วยเงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เพื่อขาด เงินสำรอง
เพื่อไถ่ถอนหนี้ และเงินสำรองอื่น ๆ เพื่อความประสงค์แต่ละ
อย่างโดยเฉพาะ ตามที่คณะกรรมการจะเห็นสมควร

มาตรา ๑๙ เงินสำรองธรรมดาจะนำออกใช้ได้ก็แต่โดย
มติของคณะกรรมการ ด้วยความเห็นชอบจากรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยเปิดบัญชีเงิน
ฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทยหรือธนาคารอื่น ตามระเบียบ
ของกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๒

การกำกับ การควบคุม และการจัดการ

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแล
โดยทั่วไปซึ่งกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย และเพื่อ

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ประโยชน์ในการนี้ รัฐมนตรีที่อำนาจเรียกประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าการ พนักงาน หรือลูกจ้าง
มาชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือให้ทำรายงานเสนอ
มาตรา ๒๒ เรื่องที่จะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตาม
ความในพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย
ไทยคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการการสื่อสารแห่งประเทศไทย” ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน รองประธาน
กรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าห้าคน แต่
ไม่เกินเจ็ดคน รวมทั้งผู้ว่าการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

กรรมการต้องเป็นผู้มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับการ
ไปรษณีย์หนึ่งคน การโทรคมนาคมหนึ่งคน การเศรษฐกิจ
หนึ่งคน กฎหมายหนึ่งคน และการบริหารธุรกิจหนึ่งคน

มาตรา ๒๔ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการ
รองประธานกรรมการ และกรรมการของการสื่อสารแห่ง
ประเทศไทย

มาตรา ๒๕ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ
และกรรมการ ต้องมีคุณสมบัติตาม (๑) และ (๒) และไม่มี

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๖๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ลักษณะต้องห้ามตาม (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗)
ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๕) เป็นข้าราชการการเมืองหรือดำรงตำแหน่งในทางการเมือง
- (๖) เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง
- (๗) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับการสื่อสารแห่งประเทศไทย หรือในกิจการที่กระทำให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยทางอ้อม

มาตรา ๒๖ ให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งคราวละสามปี ในกรณีที่มีการแต่งตั้งซ่อม หรือเพิ่มเติมกรรมการที่ได้รับแต่งตั้ง

เดิม ๘๓ ตอนที่ ๑๔๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ซ่อมหรือเพิ่มเติมขึ้นนั้น ให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนด
เวลาของกรรมการชุดนั้น

เมื่อครบกำหนดตามวาระดังกล่าวในวรรคหนึ่ง หากยังมี
ได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการ รอง
ประธานกรรมการ และกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น
รักษาการในตำแหน่งต่อไปจนกว่าคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นใหม่
จะเข้ารับหน้าที่

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการ
ที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๒๗ ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ
และกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระตามมาตรา ๒๖ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือน

ไร้ความสามารถ

(๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการเกินสาม

ครั้งต่อเนื่องกัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม
ตามมาตรา ๒๕

มาตรา ๒๘ ให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดเงินผลประโยชน์
ตอบแทนของประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และ
กรรมการ

ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่า
การ และพนักงานอาจได้รับเงินรางวัลตามระเบียบที่คณะ
รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๙ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ ให้
คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่วางนโยบาย และควบคุมดูแล
โดยทั่วไปซึ่งกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย โดยอำนาจ
หน้าที่เช่นว่านี้ ให้รวมถึง

(๑) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติ
การให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(๒) ออกระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการ
บริหารงานต่าง ๆ

(๓) ออกระเบียบหรือข้อบังคับการประชุม

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

(๔) ออกระเบียบหรือข้อบังคับในกิจการที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยไปรษณีย์

(๕) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การตัดเงินเดือน การลดขั้นเงินเดือน การถอดถอน ระเบียบวินัย การลงโทษและการอุทธรณ์ การลงโทษของพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนกำหนดจำนวนอัตราตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นๆ ของพนักงานและลูกจ้าง

(๖) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าเช่า ค่าดำเนินการต่าง ๆ และค่าบริการอื่นๆ

(๗) กำหนดอัตราเงินสะสมของผู้ว่าการและพนักงาน และวางระเบียบการจ่ายเงินสะสม

ระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงานตาม (๒) ถ้ามีข้อความจำกัดอำนาจผู้ว่าการในการทำนิติกรรมไว้ประการใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับเอกสาร และหรือการบริหารธุรกิจ

เดิม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ส่วนท้องถิ่นรวมทั้งกรุงเทพมหานคร หรือดำรงตำแหน่งในทาง
การเมือง รวมทั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

(๑) เป็นกรรมการพรรคการเมือง หรือ
เจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๒) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับการ
สื่อสารแห่งประเทศไทย หรือในกิจการที่กระทำให้แก่การสื่อสาร
แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยทางอ้อม

มาตรา ๓๒ ผู้ว่าการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการให้ออก

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือน
ไร้ความสามารถ

(๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการเกิน
สามครั้งต่อเนื่องกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือขาดคุณสมบัติ หรือมี
ลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๓๑

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

ให้ผู้ว่าการได้รับเงินเดือนตามที่คณะกรรมการกำหนด

การแต่งตั้ง และการกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้ว่าการ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๑ ผู้ว่าการต้องมีคุณสมบัติตาม (๑) (๒) และ (๓) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถทำงานให้แก่การสื่อสารแห่งประเทศไทยได้เต็มเวลา
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๖) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำรวมถึงข้าราชการการเมือง ลูกจ้างของกระทรวง ทบวงกรมหรือทบวงการเมืองซึ่งมีฐานะเทียบเท่า พนักงาน

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕

มติของคณะกรรมการให้ผู้ว่าการออกจากตำแหน่งตาม (๓) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมดนอกจากผู้ว่าการ และต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๓ ให้ผู้ว่าการเป็นผู้บริหารกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทยให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด และให้มีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง

ผู้ว่าการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๓๔ ให้ผู้ว่าการมีอำนาจ

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อนขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตลอดจนลงโทษทางวินัยแก่พนักงาน และลูกจ้าง ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของการสื่อสารแห่งประเทศไทย โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อระเบียบข้อบังคับที่คณะกรรมการวางไว้

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

มาตรา ๓๕ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้ว่าการเป็นผู้กระทำการในนามของการสื่อสารแห่งประเทศไทย และเป็นผู้แทนของการสื่อสารแห่งประเทศไทย และเพื่อการนี้ผู้ว่าการอาจมอบอำนาจให้ตัวแทนของการสื่อสารแห่งประเทศไทยที่ได้ตั้งขึ้นตามมาตรา ๕ หรือบุคคลใด ๆ ปฏิบัติกิจการเฉพาะอย่างแทนได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๖ เครื่องแบบและเครื่องหมายพนักงาน มีลักษณะ ชนิด และประเภทเป็นอย่างไรใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๗ ผู้ใดแต่งเครื่องแบบ หรือประดับเครื่องหมายพนักงาน โดยไม่มีสิทธิเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ หรือแต่งเลียนเครื่องแบบ เครื่องหมายของพนักงาน เพื่อให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าตนเป็นพนักงาน มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๓

ความสัมพันธ์กับรัฐบาล

มาตรา ๓๘ ในการดำเนินกิจการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย ให้คำนึงถึงประโยชน์ของรัฐและของประชาชน

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

มาตรา ๓๘ การสื่อสารแห่งประเทศไทยจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อน จึงจะดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ได้
คือ

(๑) กระทำกิจการใด ๆ ตามที่กำหนดไว้ใน
มาตรา ๓๐ (๕) และ (๖) ครั้งหนึ่งเป็นจำนวนเงินเกินกว่า
ห้าล้านบาท

(๒) จำหน่ายอสังหาริมทรัพย์อันมีราคาเกิน
หนึ่งล้านบาท

(๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าเช่า ค่า
ดำเนินธุรกิจต่าง ๆ และค่าบริการอื่น ๆ

มาตรา ๔๐ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทย จัดทำงบประมาณประจำปีโดยให้แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการ
สำหรับงบลงทุนให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาและ
ให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อ
ทราบ

มาตรา ๔๑ รายได้จากการสื่อสารแห่งประเทศไทยได้รับจาก
การดำเนินกิจการให้ตกเป็นของ การสื่อสารแห่งประเทศไทย
สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

เล่ม ๘๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๘

รายได้ที่ได้รับในปีหนึ่ง เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายสำหรับค่านิน
งาน ค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น ค่าบำรุงรักษา ค่าเสื่อม
ราคา และเงินสมทบกองทุนสำหรับจ่ายสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงาน
ในการสื่อสารแห่งประเทศไทย เงินสำรองธรรมดาซึ่งตั้งไว้เพื่อ
ขาด เงินสำรองขยายงาน และเงินลงทุนตามที่ได้รับ ความ
เห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วเหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้
ของรัฐ

แต่ถ้ารายได้มีจำนวนไม่พอสำหรับรายจ่ายดังกล่าว นอก
จากเงินสำรองที่ได้ระบุไว้ในวรรคสอง และการสื่อสารแห่ง
ประเทศไทยไม่สามารถหาเงินจากทางอื่น รัฐพึงจ่ายเงินให้แก่
การสื่อสารแห่งประเทศไทยเท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๔๒ ให้คณะกรรมการทำรายงานปีละครั้งเสนอ
รัฐมนตรี รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของการสื่อสารแห่ง
ประเทศไทยในปีที่ล่วงแล้ว พร้อมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบาย
ของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า

การทำรายงานตามวรรคหนึ่งต้องให้แล้วเสร็จและเสนอ
รัฐมนตรีได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๖๔ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๓๕

หมวด ๔

การอุทธรณ์ และการสงเคราะห์

มาตรา ๔๓ ให้พนักงานและลูกจ้างมีสิทธิอุทธรณ์เกี่ยวกับการลงโทษได้ตามระเบียบ หรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๔ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยจัดให้มีกองทุนสำหรับจ่ายสงเคราะห์ผู้ปฏิบัติงานในการสื่อสารแห่งประเทศไทยในกรณีพ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์

การจัดให้มีกองทุนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง การกำหนดประเภทของผู้ที่พึงได้รับการสงเคราะห์จากกองทุน และหลักเกณฑ์การสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๕

การบัญชี การสอบ และการตรวจ

มาตรา ๔๕ ให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยวางและถือไว้ซึ่งระบบการบัญชีอันถูกต้องแยกตามประเภทงานส่วนที่สำคัญ มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ และมีสมุดบัญชีลงรายการ

(๑) การรับและจ่ายเงิน

(๒) สินทรัพย์และหนี้สิน

ซึ่งแสดงการงานที่เป็นอยู่ตามจริง และตามที่ควรตามประเภทงาน พร้อมด้วยข้อความอันเป็นเหตุที่มาของรายการนั้น ๆ

มาตรา ๔๖ หุบที้ ให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจบัญชี รวมทั้งการเงินของการสื่อสารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๔๗ ผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ของการสื่อสารแห่งประเทศไทย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถาม ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ผู้ว่าราชการ พนักงาน และลูกจ้าง การสื่อสารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๔๘ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลของการสอบบัญชี เสนอคณะรัฐมนตรี ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี และให้การสื่อสารแห่งประเทศไทยโฆษณารายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุน ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองว่า ถูกต้องแล้วภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๘ ในระหว่างเตรียมการโอนกิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ข้าราชการและลูกจ้าง เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๓ ให้ กรมไปรษณีย์โทรเลขยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมี ประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒

มาตรา ๕๐ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๒ แล้ว ให้ข้าราชการและลูกจ้างของกรมไปรษณีย์โทรเลขมีฐานะ เป็นพนักงานและลูกจ้างของการสื่อสารแห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันที่กำหนดในประกาศนั้น โดยให้ได้รับเงินเดือนเท่ากับจำนวน ที่ได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าผู้ว่าการจะได้บรรจุและ แต่งตั้งพนักงานและลูกจ้างดังกล่าวตามมาตรา ๓๔ (๑)

การออกจากราชการของข้าราชการกรมไปรษณีย์โทรเลข ตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการออกจากประจำการเพราะเล็ก หรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

การออกจากงานของลูกจ้างกรมไปรษณีย์โทรเลขตามวรรค หนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะยุบเลิกหรือตัดทอน ตำแหน่ง และให้ได้รับเงินบำเหน็จตามระเบียบว่าด้วยบำเหน็จ ลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๑๘

เล่ม ๕๓ ตอนที่ ๑๑๕ ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ กันยายน ๒๕๑๕

มาตรา ๕๑ บรรดาผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินกิจการใด ๆ ตามพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ และพระราชบัญญัติโทรเลขและโทรศัพท์ พุทธศักราช ๒๔๗๗ ให้คงมีสิทธิดำเนินกิจการนั้นได้ต่อไปตามเงื่อนไขและในเวลาที่ได้รับอนุญาต

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระบบการบริหารงานไปรษณีย์ และโทรเลขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สามารถขยายงานและสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้ทันที่ โดยแยกงานในส่วนที่ว่าด้วยการให้บริการและการปฏิบัติการด้านไปรษณีย์ และโทรคมนาคม มาจัดตั้งเป็นการสื่อสารแห่งประเทศไทยมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้

กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติ

ทุนรัฐวิสาหกิจ

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยทุนรัฐวิสาหกิจ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ไม่ใช่บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึง ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ เลขานุการ และบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกัน กับตำแหน่งดังกล่าวด้วย

มาตรา ๔ ในกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายที่จะนำทุนบางส่วนหรือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจใด มาเปลี่ยนแปลงสภาพเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทให้กระทำได้ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็น ประธานกรรมการ รัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสิบห้าคน ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินหกคนเป็นกรรมการ ให้ปลัดกระทรวงการคลังเป็น กรรมการและเลขานุการ และให้ผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรง คุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรง คุณวุฒิใหม่

มาตรา ๗ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ ให้แต่งตั้งโดยระบุดัวบุคคล

มาตรา ๘ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ พ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) คณะรัฐมนตรีให้ออก
- (๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๒) ได้รับหรือเคยได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับ ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๔) เป็นหรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันได้รับแต่งตั้งเคยเป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีประโยชน์ได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้น

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งคนแทน

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๑ กรรมการตามมาตรา ๕ ที่ไม่ใช่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ถ้าเป็นหรือภายในระยะเวลาสามปีก่อนวันที่ได้รับแต่งตั้งเคยเป็นผู้ถือหุ้นหรือกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการ หรือที่ปรึกษาการเงิน ที่ปรึกษาการจัดการจำหน่ายหุ้น หรือผู้ทำหน้าที่จัดจำหน่ายหุ้น หรือมีส่วนได้เสียในนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องกับกิจการของรัฐวิสาหกิจที่จะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของบริษัท ให้แจ้งกรณีดังกล่าวต่อคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจเป็นหนังสือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตนเข้าปฏิบัติหน้าที่หรือนับแต่วันที่มิกรณีดังกล่าวเกิดขึ้น

มาตรา ๑๒ ภายในระยะเวลาสามปีนับแต่พ้นจากตำแหน่ง กรรมการตามมาตรา ๕ จะเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นกรรมการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ ที่ปรึกษาการเงิน หรือที่ปรึกษาการจัดการจำหน่ายหุ้นหรือผู้ทำหน้าที่จัดจำหน่ายหุ้น หรือได้รับเงินหรือประโยชน์ใดๆ เป็นพิเศษนอกเหนือจากธุรกิจหรือการงานตามปกติของนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้รับสัมปทาน ผู้ร่วมทุน หรือบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีของข้าราชการประจำที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการและแนวทางให้ดำเนินการนำทุนบางส่วนหรือทั้งหมดของรัฐวิสาหกิจมาเปลี่ยนสภาพเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัท

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นและการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทตามที่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทเสนอตามมาตรา ๒๑

(๓) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดรัฐมนตรีที่จะกำกับดูแลในด้านนโยบายของบริษัทที่จะจดทะเบียนจัดตั้งตาม (๒)

(๔) เสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๖

(๕) กำกับดูแลให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

(๗) พิจารณาเรื่องอื่นๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๔ การประชุมคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุมในเรื่องนั้น แต่ถ้าที่ประชุมขอให้อยู่ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นก็ให้อยู่ในที่ประชุมได้ เพื่อการนั้นเท่านั้น ในระหว่างที่กรรมการผู้นั้นต้องออกจากที่ประชุมให้ถือว่า คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ใช่ผู้ที่ต้องออกจากที่ประชุม

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจมีอำนาจเชิญผู้แทนจากหน่วยงานหรือนุคคลใดทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนมาให้ข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นได้

มาตรา ๑๖ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติในหลักการให้เปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจใดเป็นหุ้นในรูปแบบของบริษัทแล้ว ให้มีคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงหรือทบวงที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวงนั้น เป็นผู้กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจที่จะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ อธิบดีกรมทะเบียนการค้า ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจนั้น ผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจนั้นหนึ่งคน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสามคน ซึ่งจะแต่งตั้งตามความเหมาะสมของการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นหุ้นเป็นกรรมการ และผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งตามวรรคหนึ่งพิจารณาแต่งตั้งกรรมการซึ่งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนพนักงาน โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นจะต้องแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านการเงินและการบัญชี และในกิจการหรือการดำเนินการของรัฐวิสาหกิจที่จะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นอย่างน้อยด้านละหนึ่งคน ส่วนผู้แทนพนักงานนั้นจะต้องแต่งตั้งจากนายกสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานที่คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้นเสนอในกรณีที่รัฐวิสาหกิจนั้นไม่มีสมาคมพนักงานรัฐวิสาหกิจ

ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทแต่งตั้งบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเลขานุการตามที่เห็นสมควร ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือบุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกันกับตำแหน่งดังกล่าว

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๖ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ดาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก
- (๕) มีลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕

มาตรา ๑๘ ให้นำมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี แง่ข้อห้ามมิให้เป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นกรรมการหรือผู้มีอำนาจในการจัดการในบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทตามมาตรา ๑๒ มิให้ใช้บังคับกับกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทซึ่งเป็นผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือผู้แทนพนักงานของรัฐวิสาหกิจ

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทมีหน้าที่เสนอแนะรายละเอียดเกี่ยวกับบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทนั้น ตามหลักการและแนวทางที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติตามมาตรา ๑๓ (๑) ทั้งนี้ โดยให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ส่วนที่จะโอนให้แก่บริษัทที่จะจัดตั้งขึ้น และส่วนที่จะให้ตกเป็นของกระทรวงการคลัง
- (๒) กำหนดพนักงานที่จะให้เป็นลูกจ้างของบริษัท
- (๓) กำหนดทุนเรือนหุ้นหรือทุนจดทะเบียนสำหรับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท จำนวนหุ้น และมูลค่าของหุ้นแต่ละหุ้น ตลอดจนรายการต่างๆ ที่เป็นส่วนของผู้ถือหุ้น

(๔) กำหนดชื่อของบริษัท

(๕) กำหนดโครงสร้างการบริหารงานบริษัท รายชื่อกรรมการบริษัท และผู้สอบบัญชีในวาระเริ่มแรก

(๖) จัดทำหนังสือบริคณห์สนธิและข้อบังคับของบริษัท

(๗) จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาดำเนินการตามมาตรา ๒๖

(๘) จัดทำร่างพระราชกฤษฎีกาเพื่อกำหนดเงื่อนไขเวลาขุดเลิกรัฐวิสาหกิจ ในกรณีมีการโอนกิจการของรัฐวิสาหกิจไปทั้งหมด

(๙) จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งอย่างน้อยต้องมีการรับฟังความคิดเห็นในเรื่องตาม (๑) (๒) (๓) และ (๘)

(๑๐) พิจารณาเรื่องอื่นๆ ตามที่คณะรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจมอบหมาย รัฐวิสาหกิจหนึ่งจะเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นและจัดตั้งเป็นบริษัทเดียวหรือหลายบริษัทก็ได้ และในกรณีที่จะมีการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของหลายบริษัทนั้น จะกระทำในคราวเดียวกันหรือไม่ก็ได้ หรือรวมกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของหลายรัฐวิสาหกิจมาจัดตั้งเป็นบริษัทเดียวหรือหลายบริษัทก็ได้

ข้อมูลข่าวสารที่คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทจัดทำขึ้นให้เปิดเผยต่อสาธารณชนในวันแต่กรณีที่อยู่ในระหว่างดำเนินการและอาจทำให้รัฐเสียประโยชน์

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนก็ได้

คณะอนุกรรมการต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้สำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๕ และให้นำมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับแก่คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทรายงานรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดตั้งบริษัทตามมาตรา ๑๕ คือคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจเพื่อพิจารณา

คณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจอาจแก้ไขเพิ่มเติมข้อเสนอของคณะกรรมการเตรียมการจัดตั้งบริษัทได้ตามที่เห็นสมควร แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้เปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นหุ้นและจัดตั้งบริษัทต่อไป

มาตรา ๒๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้เปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจใดเป็นหุ้นและจัดตั้งบริษัทแล้วให้นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือนายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี จัดทะเบียนบริษัทนั้นตามรายละเอียดที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมใด ๆ อันเกี่ยวแก่การนั้น

ให้หุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนตามวรรคหนึ่งเป็นหุ้นที่มีการชำระค่าหุ้นเต็มมูลค่าแล้ว และให้กระทรวงการคลังถือหุ้นดังกล่าวไว้ทั้งหมด

การจดทะเบียนตามวรรคหนึ่งมิให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพและการจัดตั้งบริษัทมาใช้บังคับ

เมื่อมีการจดทะเบียนบริษัทตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้การดำเนินกิจการของบริษัทเป็นไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด แล้วแต่กรณี เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ และให้รายการต่างๆ เกี่ยวกับบริษัทที่ได้จดทะเบียนไว้มีผลบังคับใช้ได้ต่อไป จนกว่าจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๒๓ ในระหว่างที่กระทรวงการคลังยังมีได้โอนหุ้นที่ถืออยู่ให้แก่บุคคลอื่น มิให้นำบทบัญญัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด ในส่วนที่ว่าด้วยจำนวนผู้ถือหุ้นและจำนวนหุ้นที่ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะพึงถือไว้ได้มาใช้บังคับ และให้ถือว่าความเห็นของกระทรวงการคลังอันเกี่ยวกับบริษัทนั้นเป็นมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น

ความเห็นของกระทรวงการคลังที่แจ้งไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนบริษัทมหาชนจำกัดให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๔ ในวันที่จดทะเบียนบริษัทตามมาตรา ๒๒ ให้บรรดากิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ และสินทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติโอนไปเป็นของบริษัท หรือเป็นของกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี

ในกรณีหนี้ที่โอนไปเป็นของบริษัทตามวรรคหนึ่ง เป็นหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกันอยู่แล้ว ให้กระทรวงการคลังค้ำประกันหนี้หนี้้นต่อไป โดยอาจเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการค้ำประกันก็ได้ เว้นแต่จะมีการตกลงกับเจ้าหนี้ให้ลดหรือปลดเปลื้องภาระการค้ำประกันของกระทรวงการคลังนั้น

สิทธิตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงสิทธิตามสัญญาเช่าที่ดินที่เป็นที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจมีอยู่ในวันจดทะเบียนบริษัทนั้นด้วย

ส่วนสิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุหรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่รัฐวิสาหกิจเคยมีอยู่ตามกฎหมายที่ราชพัสดุหรือกฎหมายอื่น ให้บริษัทมีสิทธิในการใช้ที่นั้นต่อไปตามเงื่อนไขเดิม แต่ต้องจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายได้แผ่นดินตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

มาตรา ๒๕ ในวันที่จดทะเบียนบริษัทตามมาตรา ๒๒ ให้บรรดาพนักงานตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นลูกจ้างของบริษัทที่จัดตั้งขึ้นโดยการเปลี่ยนทุนของรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทนั้น

ให้พนักงานความวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง และสิทธิประโยชน์ต่างๆ ไม่น้อยกว่าที่เลขได้รับอยู่เดิม กับให้ถือว่าเวลาการทำงานของพนักงานดังกล่าวในรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นเวลาการทำงานในบริษัท โดยไม่ถือว่าการเปลี่ยนสภาพจากรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นบริษัทนั้นเป็นการเลิกจ้าง

ให้กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับพนักงานของรัฐวิสาหกิจเดิมที่เปลี่ยนสภาพเป็นบริษัทยังคงอยู่ต่อไป โดยให้บริษัทมีฐานะเป็นนายจ้างร่วมกับรัฐวิสาหกิจเดิมหรือแทนรัฐวิสาหกิจเดิม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจที่มีการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของบริษัทหรือกฎหมายอื่นมีบทบัญญัติให้อำนาจรัฐวิสาหกิจดำเนินการใดๆ ค่อมุคคล ทรัพย์สิน หรือสิทธิของบุคคล หรือมีบทบัญญัติให้การดำเนินการของรัฐวิสาหกิจนั้นได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการใด หรือได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องใด หรือมีบทบัญญัติให้สิทธิพิเศษแก่รัฐวิสาหกิจนั้น เป็นกรณีเฉพาะ หรือมีบทบัญญัติคุ้มครองกิจการ พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ ให้ถือว่าบทบัญญัตินั้นมีผลใช้บังคับต่อไป โดยบริษัทมีฐานะอย่างเดียวกับรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายดังกล่าว แต่อำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ที่วันนั้นอาจจำกัดหรืองดได้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาและอาจกำหนดในพระราชกฤษฎีกาให้อำนาจนั้นเป็นของคณะกรรมการคณะหนึ่งคณะใดตามที่จะกำหนด หรือจะให้แต่งตั้งโดยคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ และให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการออกพระราชกฤษฎีกาให้บริษัทกมมีอำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์เพียงเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินงานที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยคำนึงถึงความ เป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ การควบคุมให้การใช้อำนาจทางกฎหมายเป็นไปโดยถูกต้อง และ การรักษาประโยชน์ของรัฐประกอบด้วย โดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติหรือให้กรณีใด จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการความวรรคหนึ่งก่อนก็ได้ และคณะกรรมการนโยบายทุนรัฐวิสาหกิจ ต้องเสนอแนะให้ทบทุนแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลง ของธุรกิจประเภทนั้นอยู่เสมอ

ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจที่มีการเปลี่ยนทุนเป็นหุ้นของบริษัทได้ทำสัญญาที่มีข้อกำหนดให้บุคคล ผู้เป็นคู่สัญญาได้มีสิทธิในการดำเนินการใด ให้ถือว่าคู่สัญญาดังกล่าวมีสิทธิตามกฎหมายที่จะดำเนินการตามสัญญานั้นต่อไป จนกว่าสัญญาจะสิ้นสุด แม้ต่อมาจะมีกฎหมายกำหนดให้กิจการนั้นต้อง จัดให้มีการแข่งขันโดยเสรีก็ตาม

อำนาจของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง อำนาจของรัฐมนตรีผู้กำกับดูแล อำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ตามวรรคหนึ่งและวรรคสามเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อมีการตรากฎหมายว่าด้วยการดำเนินกิจการที่บริษัทตามวรรคหนึ่งหรือคู่สัญญาตามวรรคสามดำเนินการอยู่ โดยกิจการของบริษัทหรือของคู่สัญญาดังกล่าว แล้วแต่กรณี ต้องอยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้นตามหลักการแห่งความเท่าเทียมกัน อย่างเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจและในกรณีที่มีกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้กิจการนั้นต้องได้รับอนุญาตหรือสัมปทาน หรือต้องดำเนินการใดๆ ถ้าบริษัทหรือคู่สัญญาดังกล่าวมีคำขอให้อนุญาตหรือให้สัมปทาน หรือให้ดำเนินการดังกล่าวได้ สำหรับกรณีของคู่สัญญาให้มีสิทธิดังกล่าวได้เท่าระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามสัญญา เว้นแต่คู่สัญญาจะยินยอมสละสิทธิดังกล่าว หรือคณะรัฐมนตรีมีมติให้สิทธิดังกล่าวสิ้นสุดลงโดยชัดแจ้งค่าเสียหายให้ตามความเป็นธรรม

อำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ตามวรรคหนึ่งให้สิ้นสุดลงเมื่อบริษัทนั้นสิ้นสภาพการเป็นรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง มีอำนาจวางหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการใช้อำนาจต่างๆ ของบริษัทที่เกิดจากการเปลี่ยนทุนรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง รวมทั้งวางหลักเกณฑ์และเงื่อนไข เพื่อให้การดำเนินการของบริษัทมีคุณภาพและอัตราค่าบริการหรือราคาที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายทั้งผู้ประกอบการและผู้บริโภค

ให้รัฐมนตรีผู้กำกับดูแลตามมาตรา ๑๓ (๓) มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย จัดตั้งรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง และมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทที่เกิดจากการเปลี่ยนทุนรัฐวิสาหกิจเป็นหุ้นของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดโดยคณะกรรมการตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีมติคณะรัฐมนตรียุบเลิกรัฐวิสาหกิจใด ให้ถือว่ากฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจนั้นเป็นอันยกเลิกตามเงื่อนไขเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นเพื่อการนั้น

ในกรณีที่บริษัทใดมีอำนาจ ได้รับยกเว้น มีสิทธิพิเศษ หรือได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๒๖ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจที่ถูกยกเลิกคงใช้บังคับต่อไปตามระยะเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๒๙ เมื่อได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ ให้รัฐบาล รายงานสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบโดยมิชักช้า

มาตรา ๓๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ ประกอบกับมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๑ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายที่จะเป็นเครื่องมือของรัฐเมื่อมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนสถานะของรัฐวิสาหกิจจากรูปแบบเดิมที่เป็นรัฐวิสาหกิจประเภทองค์การของรัฐ ตามที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นให้เป็นรูปแบบบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด แต่ยังคงมีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจประเภทหนึ่ง โดยมีการเปลี่ยนทุนจากรัฐวิสาหกิจเดิมเป็นทุนของบริษัทที่รัฐถือหุ้นทั้งหมด และยังคงให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดิม รวมทั้งให้พนักงานมีฐานะเป็นเช่นเดียวกับที่เคยเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจเดิม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินกิจการและเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่จะแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นองค์กรธุรกิจอย่างเต็มรูปแบบให้กระทำได้โดยสะดวก เมื่อได้มีการเตรียมการในรายละเอียดเกี่ยวกับการแปรรูปรัฐวิสาหกิจเรียบร้อยแล้ว โดยการกระจายหุ้นที่รัฐถือไว้ให้แก่ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการลงทุนและการบริหารจัดการในกิจการที่รัฐวิสาหกิจเดิมดำเนินการอยู่ได้ต่อไปในอนาคต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ
ปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕
เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม
พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕
- (๔) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๕

- (๕) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๕
 (๖) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๕
 (๗) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๕
 (๘) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๖
 (๙) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๓๖
 (๑๐) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๓๗
 (๑๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๓๗
 (๑๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๓๘
 (๑๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๓๘
 (๑๔) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๓๙
 (๑๕) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๔๑
 (๑๖) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๔๑
 (๑๗) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๒
 (๑๘) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๔๒
 (๑๙) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๒
 (๒๐) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒
 (๒๑) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๔๒
 (๒๒) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
 (๒๓) พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๔๔

มาตรา ๔ ให้นำกรรณบัตรรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้มีกระทรวง และส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกระทรวง ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักนายกรัฐมนตรี
- (๒) กระทรวงกลาโหม
- (๓) กระทรวงการคลัง
- (๔) กระทรวงการต่างประเทศ
- (๕) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
- (๖) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- (๗) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- (๘) กระทรวงคมนาคม
- (๙) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๑๐) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๑๑) กระทรวงพลังงาน
- (๑๒) กระทรวงพาณิชย์
- (๑๓) กระทรวงมหาดไทย
- (๑๔) กระทรวงยุติธรรม
- (๑๕) กระทรวงแรงงาน
- (๑๖) กระทรวงวัฒนธรรม
- (๑๗) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (๑๘) กระทรวงศึกษาธิการ
- (๑๙) กระทรวงสาธารณสุข
- (๒๐) กระทรวงอุตสาหกรรม

หมวด ๑

สำนักนายกรัฐมนตรี

มาตรา ๖ สำนักนายกรัฐมนตรี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี รับผิดชอบการบริหารราชการทั่วไป เสนอแนะนโยบายและวางแผนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และความมั่นคง และราชการเกี่ยวกับการงบประมาณ ระบบราชการ การบริหารงานบุคคล กฎหมายและการพัฒนากฎหมาย การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติราชการ การปฏิบัติภารกิจพิเศษ และราชการอื่นตามที่มิกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรีหรือส่วนราชการที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือที่มีได้อยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๗ สำนักนายกรัฐมนตรี มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- (๒) กรมประชาสัมพันธ์
- (๓) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี

- (๔) สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี
- (๕) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
- (๖) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
- (๗) สำนักงบประมาณ
- (๘) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
- (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมวด ๒

กระทรวงกลาโหม

มาตรา ๘ กระทรวงกลาโหม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายในและภายนอก การรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ สนับสนุนการพัฒนาประเทศ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงกลาโหม

มาตรา ๙ การจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหมให้เป็นไปตามกฎหมาย ขอบบังคับ และระเบียบแบบแผนว่าด้วยการนั้น

หมวด ๓

กระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๐ กระทรวงการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินการคลังแผ่นดิน การประเมินราคาทรัพย์สิน การบริหารพัสดุภาครัฐ กิจการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ภาษีอากร การรับผูกกร กิจการหารายได้ของรัฐมีอำนาจดำเนินการได้แต่ผู้เดียวตามกฎหมายและไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการอื่น การบริหารหนี้สาธารณะ การบริหารและการพัฒนาธุรกิจและหลักทรัพย์ของรัฐ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลังหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๑ กระทรวงการคลัง มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมธนารักษ์
- (๔) กรมบัญชีกลาง
- (๕) กรมศุลกากร
- (๖) กรมสรรพสามิต
- (๗) กรมสรรพากร
- (๘) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
- (๙) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
- (๑๐) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

หมวด ๔

กระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๑๒ กระทรวงการต่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการต่างประเทศ และราชการอื่นตามที่ได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการต่างประเทศหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ

มาตรา ๑๓ กระทรวงการต่างประเทศ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการกงสุล
- (๔) กรมพิธีการทูต
- (๕) กรมยุโรป
- (๖) กรมวิเทศสหการ
- (๗) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
- (๘) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (๙) กรมสารนิเทศ

- (๑๐) กรมองค์การระหว่างประเทศ
- (๑๑) กรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้
- (๑๒) กรมอาเซียน
- (๑๓) กรมเอเชียตะวันออก
- (๑๔) กรมเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา

หมวด ๕

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรา ๑๔ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การกีฬา การศึกษาด้านกีฬา นันทนาการ และราชการอื่นตามที่ กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง การท่องเที่ยวและกีฬา

มาตรา ๑๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ
- (๔) สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว

หมวด ๖

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

มาตรา ๑๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาสังคม การสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคในสังคม การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ และความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัว และชุมชน และราชการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็น อำนาจหน้าที่ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

- มาตรา ๑๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้
- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
 - (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
 - (๓) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
 - (๔) สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว
 - (๕) สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ

หมวด ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรา ๑๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเกษตรกรรม การป่าไม้ การจัดหาแหล่งน้ำและพัฒนาระบบชลประทาน ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ส่งเสริมและพัฒนา ระบบสหกรณ์ รวมตลอดทั้งกระบวนการผลิตและสินค้าเกษตรกรรม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมาย กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเกษตร และสหกรณ์

- มาตรา ๑๕ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้
- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
 - (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
 - (๓) กรมชลประทาน
 - (๔) กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
 - (๕) กรมประมง
 - (๖) กรมปศุสัตว์
 - (๗) กรมป่าไม้
 - (๘) กรมพัฒนาที่ดิน
 - (๙) กรมวิชาการเกษตร
 - (๑๐) กรมส่งเสริมการเกษตร
 - (๑๑) กรมส่งเสริมสหกรณ์
 - (๑๒) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(๑๓) สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

(๑๔) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมวด ๘

กระทรวงคมนาคม

มาตรา ๒๐ กระทรวงคมนาคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการขนส่ง ธุรกิจการขนส่ง การวางแผนจราจร และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงคมนาคมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงคมนาคม

มาตรา ๒๑ กระทรวงคมนาคม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
- (๔) กรมการขนส่งทางบก
- (๕) กรมการขนส่งทางอากาศ
- (๖) กรมทางหลวง
- (๗) กรมทางหลวงชนบท
- (๘) สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

หมวด ๙

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๒ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสงวนอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดการการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มาตรา ๒๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

- (๓) กรมควบคุมมลพิษ
- (๔) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (๕) กรมทรัพยากรธรณี
- (๖) กรมทรัพยากรน้ำ
- (๗) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- (๘) กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (๙) กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- (๑๐) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมวด ๑๐

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรา ๒๔ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ส่งเสริม พัฒนา และดำเนินกิจการเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การอุดมศึกษา และการสถิติ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรา ๒๕ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมไปรษณีย์โทรเลข
- (๔) กรมอุดมศึกษา
- (๕) สำนักงานสถิติแห่งชาติ

หมวด ๑๑

กระทรวงพลังงาน

มาตรา ๒๖ กระทรวงพลังงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดหา พัฒนาและบริหารจัดการ พลังงาน และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของกระทรวงพลังงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพลังงาน

มาตรา ๒๗ กระทรวงพลังงาน มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
- (๔) กรมธุรกิจพลังงาน
- (๕) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- (๖) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

หมวด ๑๒
กระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๒๘ กระทรวงพาณิชย์ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้า ธุรกิจบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา และราชการอื่นตามที่มิได้กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์หรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงพาณิชย์

มาตรา ๒๙ กระทรวงพาณิชย์ มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการค้าต่างประเทศ
- (๔) กรมการค้าภายใน
- (๕) กรมการประกันภัย
- (๖) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- (๗) กรมทรัพย์สินทางปัญญา
- (๘) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า
- (๙) กรมส่งเสริมการค้าส่งออก

หมวด ๑๓
กระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๓๐ กระทรวงมหาดไทย มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมของสังคม การส่งเสริมและพัฒนาการเมือง

การปกครอง การพัฒนาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค การปกครองท้องถิ่น การส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและพัฒนาชุมชน การทะเบียนราษฎร ความมั่นคงภายใน กิจการสาธารณสุข และการพัฒนาเมือง และราชการอื่นตามที่มิได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๓๑ กระทรวงมหาดไทย มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการปกครอง
- (๔) กรมการพัฒนาชุมชน
- (๕) กรมที่ดิน
- (๖) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๗) กรมโยธาธิการและผังเมือง
- (๘) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

หมวด ๑๔

กระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๓๒ กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม เสริมสร้างและอำนวยความยุติธรรมในสังคม และราชการอื่นตามที่มิได้มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงยุติธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงยุติธรรม

มาตรา ๓๓ กระทรวงยุติธรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมคุมประพฤติ
- (๔) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (๕) กรมบังคับคดี
- (๖) กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
- (๗) กรมราชทัณฑ์

- (๘) กรมสอบสวนคดีพิเศษ
- (๙) สำนักงานกิจการยุติธรรม
- (๑๐) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์
- ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาที่ตรงต่อรัฐมนตรี
- (๑๑) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

หมวด ๑๕

กระทรวงแรงงาน

มาตรา ๓๔ กระทรวงแรงงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารและคุ้มครองแรงงาน พัฒนาฝีมือแรงงาน ส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำ และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงแรงงานหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงแรงงาน

มาตรา ๓๕ กระทรวงแรงงาน มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการจัดหางาน
- (๔) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน
- (๕) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
- (๖) สำนักงานประกันสังคม

หมวด ๑๖

กระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๓๖ กระทรวงวัฒนธรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรม และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงวัฒนธรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

มาตรา ๓๗ กระทรวงวัฒนธรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี

- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการศาสนา
- (๔) กรมศิลปากร
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
- (๖) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

หมวด ๑๓

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรา ๓๘ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวางแผน ส่งเสริม และพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรา ๓๙ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมวิทยาศาสตร์บริการ
- (๔) สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ

หมวด ๑๔

กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๔๐ กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษา ทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา ส่งเสริมและประสานงานการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬาเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ ของกระทรวงศึกษาธิการหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๔๑ การจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๑๕
กระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๔๒ กระทรวงสาธารณสุข มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกัน ควบคุม และรักษาโรคภัย การฟื้นฟูสมรรถภาพของประชาชน และราชการอื่นตามที่มิบัญญัติกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุขหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๔๓ กระทรวงสาธารณสุข มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมการแพทย์
- (๔) กรมควบคุมโรค
- (๕) กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
- (๖) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์
- (๗) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ
- (๘) กรมสุขภาพจิต
- (๙) กรมอนามัย
- (๑๐) สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

หมวด ๒๐
กระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรา ๔๔ กระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรม การส่งเสริมการลงทุน การพัฒนาผู้ประกอบการ และราชการอื่นตามที่มิบัญญัติกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรมหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรา ๔๕ กระทรวงอุตสาหกรรม มีส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานรัฐมนตรี
- (๒) สำนักงานปลัดกระทรวง
- (๓) กรมโรงงานอุตสาหกรรม

- (๔) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
 - (๕) กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
 - (๖) สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย
 - (๗) สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม
 - (๘) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อรัฐมนตรี
- (๙) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

หมวด ๒๑

ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง

มาตรา ๔๖ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มีดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักราชเลขาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเลขานุการในพระองค์พระมหากษัตริย์
- (๒) สำนักพระราชวัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการพระราชวัง ตลอดจนดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ของพระมหากษัตริย์
- (๓) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการพระพุทธศาสนา ส่งเสริมพัฒนาพระพุทธศาสนาและดูแลรักษาศาสนสมบัติตามกฎหมายว่าด้วยคณะสงฆ์ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
- (๔) สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
- (๕) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการวิจัย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
- (๖) ราชบัณฑิตยสถาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการค้นคว้า วิจัย และเผยแพร่ทางวิชาการ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
- (๗) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อย และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(๔) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและคณะกรรมการธุรกรรม และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

(๕) สำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญาทั้งปวง ดำเนินคดีแพ่ง และให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ และอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี

ส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง (๘) และ (๙) มีฐานะเป็นกรม อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๑ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันทั้งปวงของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ ไปเป็นของกระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ โดยกิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ และภาระผูกพันของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นใด จะโอนไปเป็นของส่วนราชการใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

มาตรา ๔๒ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวง ทบวง กรม และส่วนราชการอื่นที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ ไปเป็นข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกระทรวง กรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

มาตรา ๔๓ บรรดาอำนาจหน้าที่ที่มีบทกฎหมายกำหนดให้เป็นของส่วนราชการที่ถูกยุบเลิกตามมาตรา ๓ หรือของรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่ง หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการนั้น ให้โอนไปเป็นของส่วนราชการ หรือของรัฐมนตรี ผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ในการโอนอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการ ตามกฎหมายใด หรือแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้สอดคล้องกับ การโอนอำนาจหน้าที่และเจตนารมณ์ของกฎหมายดังกล่าว ให้กระทำได้โดยการตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาไว้ส่วนราชการที่ถูกโอนอำนาจหน้าที่ไป รัฐมนตรีผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการนั้น ยังคงมีอำนาจหน้าที่เดิมต่อไป เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการให้มีความต่อเนื่องกันก็ได้

ให้ถือว่าพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวนี้อาจมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบรรดาบทกฎหมายในส่วนที่ เกี่ยวข้องด้วย

มาตรา ๕๐ ให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง มหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมของกระทรวงที่ถูกยุบเลิก ตามมาตรา ๓ และรัฐมนตรีช่วยว่าการของกระทรวงดังกล่าว เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง พณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวง แรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และรัฐมนตรีช่วยว่าการ ที่เกี่ยวข้องของกระทรวงตามมาตรา ๕ ตามลำดับ จนกว่าจะมีประกาศพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีใหม่

มาตรา ๕๑ ในระหว่างที่ยังมิได้จัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ให้กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนราชการยกเว้นในกระทรวงตามที่พระราชบัญญัติ ปฏิรูปกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติไว้สำหรับกระทรวงศึกษาธิการ เว้นแต่ส่วนราชการใดของกระทรวงศึกษาธิการที่พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติไว้ให้อยู่ในสังกัดของกระทรวง ทบวง กรมอื่นแล้ว

ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ มีฐานะเป็นกรมอยู่ในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๕๒ ให้ทบวงมหาวิทยาลัยและส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งถูกยกเลิกโดยมาตรา ๓ ยังคงเป็นทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากระทรวงและส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยต่อไป และให้มีรัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และข้าราชการในทบวงมหาวิทยาลัย และในส่วนราชการที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายต่อไป ทั้งนี้ จนกว่าจะมีการจัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๕๓ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนกิจการอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกรมวิเทศสหการ และบรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมวิเทศสหการ ไปเป็นของส่วนราชการหนึ่งส่วนราชการใดของกระทรวงการต่างประเทศ หรือของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในส่วนราชการดังกล่าว แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งขึ้นใช้บังคับแล้ว ให้ถือว่ากรมวิเทศสหการเป็นอันยุบเลิก

มาตรา ๕๔ ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนกิจการอำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของกรมทางหลวงชนบท และบรรดาอำนาจหน้าที่ของผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมทางหลวงชนบท ไปเป็นของกรมทางหลวง หรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในกรมทางหลวง หรือไปเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา ในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวจะกำหนดให้การกำหนดรายละเอียดบางกรณีเป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรีหรือประกาศของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องก็ได้

เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งขึ้นใช้บังคับแล้ว ให้ถือว่ากรมทางหลวงชนบทเป็นอันยุบเลิก

มาตรา ๕๕ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลเสนอกฎหมายปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ให้สอดคล้องกับภารกิจของทหารตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๕๖ ภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลเสนอกฎหมายเพื่อโอนภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีใช้ภารกิจหลักในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด ไปเป็นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่เกี่ยวข้องและเพื่อลดภารกิจในพื้นที่ตามลำดับความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรักษาความสงบเรียบร้อยและการป้องกันและปราบปรามผู้กระทำความผิด

มาตรา ๕๗ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐบาลเสนอกฎหมายจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และกรมสำรวจและทำแผนที่พลเรือน ขึ้นในกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรา ๕๘ ให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ งบประมาณ ข้าราชการและลูกจ้างของกรมไปรษณีย์โทรเลขตามบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เสมือนสำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม และเมื่อมีการโอนแล้วให้ถือว่ากรมไปรษณีย์โทรเลขเป็นอันยุบเลิก

มาตรา ๕๙ ภายใต้บังคับวรรคสอง ให้กระทรวง กรม และส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรมตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ยังคงมีอำนาจหน้าที่และการจัดระเบียบราชการเช่นเดิมต่อไป เว้นแต่กระทรวงกลาโหม สำนักราชเลขาธิการ สำนักพระราชวัง สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ราชบัณฑิตยสถาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานอัยการสูงสุด ให้มีอำนาจหน้าที่และการจัดระเบียบราชการตามพระราชบัญญัตินับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๘ ใช้บังคับสำหรับกระทรวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรมแห่งใดแล้ว ให้กระทรวง กรม หรือส่วนราชการนั้น มีอำนาจหน้าที่และการจัดระเบียบราชการตามพระราชบัญญัตินับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวใช้บังคับเป็นต้นไป

ในการจัดระเบียบราชการระยะแรก ถ้ากระทรวงใดสมควรมีกลุ่มภารกิจให้ตรากฎกระทรวงกำหนดให้มีกลุ่มภารกิจใช้บังคับพร้อมกับพระราชกฤษฎีกาตามวรรคสอง

ในกรณีที่มีการจัดระเบียบราชการของกระทรวงใดเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ถ้ากระทรวงนั้นมีตำแหน่งรองปลัดกระทรวงและผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ระบบราชการนั้นเป็นกลไกสำคัญของประเทศ ในอันที่จะผลักดันให้แนวทางการบริหารประเทศตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมายต่างๆ รวมทั้งการดำเนินการตามแผนนโยบายของรัฐเกิดผลสำเร็จเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชนส่วนรวม การจัดกลไกของระบบราชการจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องปรับแก้ให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นไปของสังคม ซึ่งที่ผ่านมาแม้ว่าจะมีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการหลายครั้ง แต่ยังคงให้มีการปฏิบัติราชการตามโครงสร้างการบริหารที่ไม่แตกต่างจากรูปแบบเดิม ซึ่งเป็นผลให้การทำงานของข้าราชการเป็นไปด้วยความล่าช้าเพราะมีขั้นตอนการปฏิบัติงานค่อนข้างมาก และส่วนราชการต่างๆ มิได้กำหนดเป้าหมายร่วมกันและจัดกลไกการปฏิบัติงานให้มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานเกิดความซ้ำซ้อนและกระทบต่อการให้บริการแก่ประชาชน แนวทางแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องมีการปรับปรุงระบบราชการทั้งระบบ โดยการปรับอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการขึ้นใหม่ และปรับปรุงการบริหารงานโดยการจัดส่วนราชการที่ปฏิบัติงานสัมพันธ์กันรวมไว้เป็นกลุ่มงานเดียวกัน ซึ่งจะเป็พื้นฐานที่สำคัญในการปรับระบบการทำงานในรูปกลุ่มภารกิจ เพื่อให้สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการที่มีความเกี่ยวข้องกันให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีเอกภาพ และเกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในส่วนงานที่ซ้ำซ้อนกัน เมื่อจัดส่วนราชการใหม่ให้สามารถปฏิบัติงานได้แล้วจะมีผลทำให้แนวทางความรับผิดชอบของส่วนราชการต่างๆ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งจะสามารถปรับปรุงการทำงานของข้าราชการให้มีประสิทธิภาพในระยะต่อไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บริหารราชการแผ่นดิน และเป็นกรณีที่ไม่สามารถย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่นในกระทรวงนั้นหรือกระทรวงอื่นที่เหมาะสมได้ ให้ตำแหน่งรองปลัดกระทรวงและผู้ช่วยปลัดกระทรวงดังกล่าวยังคงมีต่อไปได้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๐ ให้รัฐบาลรายงานค่าใช้จ่ายประจำและอัตราของข้าราชการและลูกจ้างของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคเปรียบเทียบกับก่อนพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีและสองปีของการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ

รองนายกรัฐมนตรี

พระราชบัญญัติ

ปีโตรเลียม

พ.ศ. ๒๕๑๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

เป็นปีที่ ๒๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียม
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นใน
ส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้ง
กับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการปีโตรเลียม” หมายความว่า การสำรวจ ผลิต
เก็บรักษา ขนส่ง ขายหรือจำหน่ายปีโตรเลียม

“ปีโตรเลียม” หมายความว่า น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ
ก๊าซธรรมชาติเหลว สารพลอยได้ และสารประกอบไฮโดรคาร์
บอนอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และอยู่ในสภาพอิสระ ไม่ว่า
จะมีลักษณะเป็นของแข็ง ของหนืด ของเหลว หรือก๊าซ และ
ให้หมายความรวมถึงบรรดาไฮโดรคาร์บอนหนักที่อาจนำขึ้นมา

จากแหล่งโดยตรง โดยใช้ความร้อนหรือกรรมวิธีทางเคมี แต่
ไม่หมายความรวมถึงถ่านหิน หินน้ำมัน หรือหินอื่นที่สามารถ
นำมากลั่นเพื่อแยกเอาน้ำมันด้วยการใช้ความร้อนหรือกรรมวิธี
ทางเคมี

“น้ำมันดิบ” หมายความว่า น้ำมันแรดิบ แอสฟัลท์ โอโซ
เคอไรท์ ไฮโดรคาร์บอน และบิทูเมนทุกชนิดที่เกิดขึ้นโดย
ธรรมชาติ ไม่ว่าในสภาพของแข็ง ของหนืด หรือของเหลว

“น้ำมันดิบที่ส่งออก” หมายความว่า น้ำมันดิบที่ผู้รับ
สัมปทานส่งออกนอกราชอาณาจักร น้ำมันดิบที่ผู้รับสัมปทาน
ขายให้แก่บุคคลซึ่งซื้อเพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร และให้
หมายความรวมถึงน้ำมันดิบที่ผู้รับสัมปทานขายหรือจำหน่ายให้
แก่โรงงานในราชอาณาจักรเฉพาะส่วนที่ผลิตภัณฑ์จากการกลั่น
นั้นส่งออกนอกราชอาณาจักรตามมาตรา ๘๕ (๑) ด้วย

“ก๊าซธรรมชาติ” หมายความว่า ไฮโดรคาร์บอนที่มีสภาพ
เป็นก๊าซทุกชนิด ไม่ว่าชั้นหรือแหล่ง ที่ผลิตได้จากหลุมน้ำมัน
หรือหลุมก๊าซ และให้หมายความรวมถึงก๊าซที่เหลือจากการ
แยกไฮโดรคาร์บอนในสภาพของเหลวหรือสารพลอยได้ออกจาก
ก๊าซชั้นด้วย

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

“ก๊าซธรรมชาติเหลว” หมายความว่า ไฮโดรคาร์บอนที่มีสภาพเป็นของเหลว หรือที่มีความดันไอสูงซึ่งผลิตขึ้นมาได้พร้อมกับก๊าซธรรมชาติ หรือได้มาจากการแยกออกจากก๊าซธรรมชาติ

“สารพลอยได้” หมายความว่า ก๊าซอื่นเล็กน้อย คาร์บอนไดออกไซด์ กำมะถัน และสารอื่นที่ได้จากการผลิตปิโตรเลียม

“สำรวจ” หมายความว่า ดำเนินการตามมาตรฐานในการค้นหาปิโตรเลียม โดยใช้วิธีการทางธรณีวิทยา ธรณีฟิสิกส์ และอื่นๆ และให้หมายความรวมถึงเจาะเพื่อทดสอบชั้นหินเพื่อให้ทราบว่าปิโตรเลียมอยู่หรือไม่เพียงใด เพื่อกำหนดวงเขตแหล่งสะสมปิโตรเลียม หรือเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างอื่นอันเป็นสาระสำคัญที่จำเป็นแก่การผลิตปิโตรเลียมด้วย

“ผลิต” หมายความว่า ดำเนินการใดๆ เพื่อนำปิโตรเลียมขึ้นจากแหล่งสะสม และให้หมายความรวมถึงใช้กรรมวิธีใด ๆ เพื่อทำให้ปิโตรเลียมอยู่ในสภาพที่จะขายหรือจำหน่ายได้ แต่ไม่หมายความรวมถึงกลั่นหรือประกอบอุตสาหกรรมเคมีปิโตรเลียม

“เก็บรักษา” หมายความว่า ดำเนินการใด ๆ เพื่อรวมและรักษาปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

“ขนส่ง” หมายความว่า ดำเนินการใด ๆ เพื่อนำปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้จากแหล่งผลิตไปยังสถานที่เก็บรักษา สถานที่ขายหรือจำหน่าย สถานที่รับซื้อ และสถานที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึงขนส่งปิโตรเลียมนั้นระหว่างสถานที่ดังกล่าวด้วย

“ขาย” หมายความว่า รวมถึงแลกเปลี่ยนและโอนโดยมีค่าตอบแทนด้วย

“จำหน่าย” หมายความว่า ส่งน้ำมันดิบไปยังโรงกลั่นน้ำมันหรือสถานที่เก็บรักษาเพื่อการกลั่นน้ำมันของผู้รับสัมปทาน นำปิโตรเลียมไปใช้ในกิจการใด ๆ ของผู้รับสัมปทานโดยไม่มีการขาย หรือโอนปิโตรเลียมโดยไม่มีค่าตอบแทน

“ราคาตลาด” หมายความว่า ราคาในตลาดเปิดเผยแพร่ หากไม่มีราคดังกล่าว หมายความว่า ราคาที่พึงคิดกันระหว่างบุคคลซึ่งเป็นอิสระต่อกันโดยไม่มีความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการ

“ราคาประกาศ” หมายความว่า ราคาที่ประกาศตามมาตรา ๕๘

“แปลงสำรวจ” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดขึ้นสำหรับการสำรวจปิโตรเลียม

ฉบับพิเศษ หน้า ๖

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

“พื้นที่ผลิต” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดขึ้นสำหรับการผลิตปิโตรเลียม

“ราชอาณาจักร” หมายความว่า รวมถึงเขตไหล่ทวีปที่เป็นสิทธิของประเทศไทย ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปและตามสัญญากับต่างประเทศด้วย

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัด และนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัทจำกัด ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปิโตรเลียม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่การประกอบกิจการปิโตรเลียมทั่วราชอาณาจักร

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่กระทรวง ทบวง กรม ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียม แต่ถ้ากระทรวง

ฉบับพิเศษ หน้า ๗

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

ทบวง กรมใดผลิตบีโตรเลียมจากแหล่งบีโตรเลียมที่มีสมรรถนะ
เชิงพาณิชย์ ให้นำบทบัญญัติหมวด ๘ ว่าด้วยค่าภาคหลวงมา
ใช้บังคับ

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดทำลาย คัดแปลง เคลื่อนย้าย
ถอน หรือทำให้หลุด ซึ่งเครื่องหมายกำหนดเขตแปลงสำรวจ
หรือพื้นที่ผลิต หรือเครื่องหมายหลักฐานการแผนที่ที่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ได้นำมาติดตั้ง บั๊ก หรือฝังไว้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต
เป็นหนังสือจากอธิบดี

มาตรา ๘ หนังสือหรือคำสั่งที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการ
ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำไปส่งในเวลาระหว่างพระอาทิตย์
ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของผู้รับ หรือส่งโดย
ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ถ้าไม่สามารถจะส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วยเหตุ
ใด ๆ ให้ส่งโดยวิธีปิดหนังสือหรือคำสั่งไว้ ณ ที่เห็นได้ง่ายที่
ประตูบ้าน สำนักงาน ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ของผู้รับ หรือ
จะส่งโดยวิธีข้อความในหนังสือหรือคำสั่งนั้นลงโฆษณาใน
หนังสือพิมพ์ก็ได้

เมื่อได้ส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้น
ไปเจ็ดวันแล้ว ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหนังสือหรือคำสั่งนั้น
แล้ว

ฉบับพิเศษ หน้า ๘

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

มาตรา ๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในบริเวณที่ที่ประกอบกิจการปิโตรเลียมและสถานที่ทำการของผู้รับสัมปทานในเวลาทำการเพื่อตรวจกิจการปิโตรเลียมให้เป็นไปตามสัมปทานและตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับสัมปทานงดเว้นการปฏิบัติใด ๆ ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

(๓) นำปิโตรเลียม หิน ดิน และสิ่งที่ได้จากการสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียมในปริมาณพอสมควร ไม่เป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ

ผู้รับสัมปทานมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งตาม (๒) ต่ออธิบดีภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับคำสั่งคำสั่งของอธิบดีให้เป็นที่ยุติ

การอุทธรณ์คำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคสองไม่เป็นเหตุทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่ง เว้นแต่อธิบดีเห็นสมควรให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๐ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๑ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามความหมายในประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามสัมปทานหรือพระราชบัญญัตินี้ และการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้น ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน หรือทำให้ทบวงการเมืองใดต้องกระทำการเพื่อบำบัดบับัดป้องความเสียหายเช่นว่านั้น ผู้รับสัมปทานต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายและค่าใช้จ่ายในการบำบัดบับัดป้องความเสียหายดังกล่าวตามจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนด แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิผู้เสียหายที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้รับสัมปทานเพราะการละเมิดนั้น

มาตรา ๑๓ สิทธิในการถือสัมปทานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกกฎกระทรวง

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๐

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจ ผลิต และ
อนุรักษ์ปิโตรเลียม

(๒) กำหนดเขตปลอดภัย และเครื่องหมายในบริเวณที่
มีสิ่งติดตั้งและกวดอุปกรณ์ที่ใช้ในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

(๓) กำหนดวิธีการให้ความคุ้มครองแก่คนงานและ
ความปลอดภัยแก่บุคคลภายนอก

(๔) กำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราช
บัญญัตินี้

(๕) กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

คณะกรรมการปิโตรเลียม

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “ คณะ
กรรมการปิโตรเลียม ” ประกอบด้วยปลัดกระทรวงพัฒนาการ
แห่งชาติเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรม
สรรพากร ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการคลัง

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และบุคคลซึ่งคณะรัฐมนตรี
แต่งตั้งอีกไม่เกินหกคน เป็นกรรมการ

บุคคลซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนที่แต่งตั้งต้องไม่เป็นข้าราชการในหลวงราชการ
ที่มีกรรมการโดยตำแหน่งสังกัดอยู่

คณะกรรมการจะแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งหรือบุคคล
อื่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการก็ได้

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ตามบท
บัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้มีหน้าที่ให้คำปรึกษา คำ
แนะนำ และความเห็นแก่รัฐมนตรีในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การให้สัมปทาน
- (๒) การต่อระยะเวลาสำรวจปิโตรเลียม
- (๓) การต่อระยะเวลาผลิตปิโตรเลียม
- (๔) การขยายอายุสัมปทาน
- (๕) การอนุญาตให้ผู้รับสัมปทานรับบริษัทอื่นเข้าร่วม
ประกอบกิจการปิโตรเลียม
- (๖) การอนุญาตให้โอนสัมปทาน
- (๗) การเพิกถอนสัมปทาน

(๘) การสั่งให้ผู้รับสัมปทานจัดหาปีโตรเลียมเพื่อใช้ใน
ราชอาณาจักร

(๙) การห้ามส่งปีโตรเลียมออกนอกราชอาณาจักร

(๑๐) การสั่งให้ผู้รับสัมปทานเสีค่าภาคหลวงเป็นปีโตร
เลียม

(๑๑) การรับชำระค่าภาคหลวงเป็นเงินตราต่างประเทศ

(๑๒) เรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่
ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการซึ่ง
แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่งไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้ง
เพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่ง
เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้วนั้น

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ
อีกได้

มาตรา ๑๘ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา
๑๗ วรรคหนึ่ง กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง
เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก

(๔) เป็นบุคคลไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดหุโทษ

มาตรา ๑๘ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๒๐ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ คณะกรรมการ
มีอำนาจแต่งตั้งอนุกรรมการเพื่อให้ทำการหรือพิจารณาเรื่อง
ใด ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งหน้าที่ของคณะกรรมการ ตลอดจน
เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความ
เห็นได้

ให้นำความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับแก่
การประชุมคณะอนุกรรมการ

หมวด ๓

การสำรวจและผลิตปีโตรเลียม

มาตรา ๒๒ รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจ

- (๑) ให้สัมปทานตามมาตรา ๒๓
- (๒) ต่ระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมตามมาตรา ๒๕
- (๓) ต่ระยะเวลาผลิตปีโตรเลียมตามมาตรา ๒๖
- (๔) อนุญาตให้ผู้รับสัมปทานรับบริษัทอื่นเข้าร่วม
ประกอบกิจการปีโตรเลียมตามมาตรา ๔๗
- (๕) อนุญาตให้โอนสัมปทานตามมาตรา ๕๐

มาตรา ๒๓ บีโตรเลียมเป็นของรัฐ ผู้ใดสำรวจหรือผลิต บีโตรเลียมในที่ใดไม่ว่าที่นั้นเป็นของตนเองหรือของบุคคลอื่น ต้องได้รับสัมปทาน

การขอสัมปทานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

แบบสัมปทานให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ผู้ขอสัมปทานต้อง

(๑) เป็นบริษัท และ

(๒) มีทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่ายบีโตรเลียม

พินกรรมที่ผู้ขอสัมปทานไม่มีลักษณะครบถ้วนตาม (๒) ต้องมีบริษัทอื่นซึ่งรัฐบาลเชื่อถือและมีลักษณะตาม (๒) และ มีความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการกับผู้ขอสัมปทาน รับรองที่จะให้ทุน เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพียงพอที่จะสำรวจ ผลิต ขาย และจำหน่ายบีโตรเลียม

มาตรา ๒๕ ระยะเวลาสำรวจบีโตรเลียมตามสัมปทานให้มีกำหนดไม่เกินแปดปีนับแต่วันให้สัมปทาน

ถ้าผู้รับสัมปทานได้ปฏิบัติตามสัมปทานทุกประการและขอต่อระยะเวลาสำรวจบีโตรเลียมก่อนสิ้นระยะเวลาสำรวจ

ปีใดที่ปีใดไม่น้อยกว่าหกเดือน ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับการ
ต่อระยะเวลาสำรวจปีใดที่ปีใดภายใต้ข้อผูกพันในด้านปริมาณ
เงิน ปริมาณงาน หรือทั้งปริมาณเงินและปริมาณงานที่จะตกลง
กันอีกครั้งหนึ่งเป็นเวลาไม่เกินสี่ปี แต่ถ้าผู้รับสัมปทานขอ
สำรวจปีใดที่ปีใดไม่เกินห้าปี ไม่มีสิทธิได้รับการต่อระยะเวลา
สำรวจปีใดที่ปีใดอีก

มาตรา ๒๖ ระยะเวลาผลิตปีใดที่ปีใดตามสัมปทานให้มี
กำหนดไม่เกินสามสิบปี นับแต่วันถัดจากวันต้นระยะเวลา
สำรวจปีใดที่ปีใด แม้จะมีการผลิตปีใดที่ปีใดในระหว่างระยะ
เวลาสำรวจปีใดที่ปีใดด้วยก็ตาม

ถ้าผู้รับสัมปทานได้ปฏิบัติตามสัมปทานทุกประการและขอ
ต่อระยะเวลาผลิตปีใดที่ปีใดก่อนสิ้นระยะเวลาผลิตปีใดที่ปีใด
ไม่น้อยกว่าหกเดือน ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับการต่อระยะเวลา
ผลิตปีใดที่ปีใดภายใต้ข้อกำหนด ข้อผูกพัน และเงื่อนไขที่ให้
อยู่ทั่วไปในขณะนั้นได้อีกครั้งหนึ่งเป็นเวลาไม่เกินสิบปี

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่การสำรวจหรือผลิตปีใดที่ปีใด
หรือการเก็บรักษาหรือขนส่งปีใดที่ปีใดเฉพาะส่วนที่กระทบ
กระเทือนต่อการสำรวจหรือผลิตปีใดที่ปีใดในแปลงสำรวจ
แปลงใดต้องหยุดชะงักลงเป็นส่วนใหญ่เพราะเหตุสุดวิสัย ถ้าผู้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

รับสัมปทานประสงค์จะขอขยายอายุสัมปทาน ให้แจ้งต่อกรม
ทรัพยากรธรณีภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบถึงเหตุสุดวิสัยนั้น
ในกรณีเช่นนี้ ให้รัฐมนตรีขยายอายุสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวข้อง
แปลงสำรวจ แปลงนั้นออกไปเท่ากับระยะเวลาที่ผู้รับสัมปทาน
สามารถพิสูจน์ได้ว่าการสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียมต้องหยุด
ชะงักลงเพราะเหตุสุดวิสัย

มาตรา ๒๘ ในการให้สัมปทาน รัฐมนตรีมีอำนาจให้ผู้ขอ
สัมปทานได้รับสัมปทานไม่เกินรายละเอียดสำรวจ เว้นแต่ใน
กรณีที่รัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควร อาจให้ผู้ขอสัมปทานได้รับ
สัมปทานเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งแปลงสำรวจ แต่เมื่อรวมพื้นที่ของ
แปลงสำรวจทั้งหมดแล้วต้องไม่เกินห้าหมื่นตารางกิโลเมตร

ผู้ขอสัมปทานต้องกำหนดเขตพื้นที่ที่จะขอสำหรับแปลง
สำรวจที่มีใช้ในทะเลตามหลักเกณฑ์ที่กรมทรัพยากรธรณี
กำหนด และให้มีพื้นที่ไม่เกินแปลงละหนึ่งหมื่นตารางกิโลเมตร

เขตพื้นที่แปลงสำรวจในทะเลให้รวมพื้นที่เกาะที่อยู่ใน
แปลงสำรวจนั้นด้วย และให้เป็นไปตามที่กรมทรัพยากรธรณี
กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

มาตรา ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดแปลงสำรวจและพื้นที่ผลิต อธิบดีมีอำนาจสั่งพนักงานเจ้าหน้าที่ทำการรังวัด กำหนดเขตหรือตรวจสอบเขตได้

มาตรา ๓๐ ผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติตามข้อผูกพันทั้งในด้านปริมาณเงิน และปริมาณงานสำหรับการสำรวจปีโตรเลียมตามที่กำหนดในสัมปทาน

มาตรา ๓๑ ในการกำหนดข้อผูกพันตามมาตรา ๓๐ ให้แบ่งระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมออกเป็นสามช่วง ดังต่อไปนี้

ช่วงที่หนึ่ง ได้แก่ระยะเวลาสามปีแรกแห่งระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม ในกรณีที่ระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมไม่ถึงสามปี ได้แก่ระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมในสัมปทาน

ช่วงที่สอง ได้แก่ระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมที่เหลือจากช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่ง

ช่วงที่สาม ถ้ามีการต่อระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม ได้แก่ระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมที่ได้รับการต่อขึ้น

ในกรณีที่มีการขยายอายุสัมปทานตามมาตรา ๒๗ ในช่วงข้อผูกพันช่วงใด ให้ขยายช่วงข้อผูกพันช่วงนั้นออกไปเท่ากับระยะเวลาที่ขยายอายุสัมปทานนั้น

มาตรา ๓๒ เมื่อสิ้นช่วงข้อผูกพันช่วงหนึ่งๆ ตามมาตรา ๓๑ หรือในกรณีที่มีการคืนพื้นที่แปลงสำรวจที่แปลงในช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่ง ถ้าผู้รับสัมปทานยังปฏิบัติตามข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดหรือปีใดในแปลงสำรวจแปลงใดไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในสัมปทาน ผู้รับสัมปทานต้องจ่ายเงินส่วนที่ยังมิได้ใช้จ่ายไปในช่วงข้อผูกพันช่วงนั้นให้แก่กรมทรัพยากรธรณีภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นช่วงข้อผูกพันหรือวันคืนพื้นที่แปลงสำรวจแปลงนั้น แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๓ การโอนข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดหรือปีใดในแปลงสำรวจแปลงหนึ่งไปรวมกับข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดหรือปีใดในแปลงสำรวจอีกแปลงหนึ่งจะกระทำมิได้เว้นแต่มีเหตุอันสมควร และได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้ว

มาตรา ๓๔ ในการสำรวจปีใดหรือปีใดในแปลงสำรวจแปลงใดในช่วงข้อผูกพันช่วงใด ถ้าผู้รับสัมปทานได้ใช้จ่ายหรือได้กระทำไปเกินข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดหรือปีใดในแปลงสำรวจแปลงนั้นในช่วงข้อผูกพันช่วงนั้น ให้มีสิทธิหักปริมาณเงิน ปริมาณงาน หรือทั้งปริมาณเงิน และปริมาณงานส่วนที่เกินออกจากข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดหรือปีใดในแปลงสำรวจแปลงนั้นในช่วงข้อผูกพันช่วงต่อไปได้

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีการเพิกถอนสัมปทานในช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่ง ถ้าผู้รับสัมปทานยังปฏิบัติตามข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีโตรเลียมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในสัมปทาน ผู้รับสัมปทานต้องจ่ายเงินส่วนที่ยังมิได้ใช้จ่ายไปในช่วงข้อผูกพันช่วงนั้นให้แก่กรมทรัพยากรธรณีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งเพิกถอนสัมปทานมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๓๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ ผู้รับสัมปทานต้องคืนพื้นที่แปลงสำรวจแปลงหนึ่ง ๆ ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อครบห้าปีนับแต่วันเริ่มระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม ต้องคืนพื้นที่รอยละเก้าสิบของพื้นที่แปลงสำรวจแปลงนั้น

(๒) เมื่อสิ้นระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม และระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมนั้นมิได้รับการต่อ ต้องคืนพื้นที่ที่เหลือจาก (๑)

(๓) เมื่อสิ้นระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม และระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมนั้นได้รับการต่อ ต้องคืนพื้นที่รอยละยี่สิบห้าของพื้นที่แปลงสำรวจแปลงนั้น

(๔) เมื่อสิ้นระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมที่ได้รับการต่อ ต้องคืนพื้นที่ที่เหลือทั้งหมด

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณพื้นที่ที่ต้องคืนตามมาตรฐาน ให้หักพื้นที่ผลิติดอกจากพื้นที่แปลงสำรวจแปลงนั้นก่อน และการคืนพื้นที่ตามมาตรฐานให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กรมทรัพยากรธรณีกำหนด

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามให้ถูกต้องตามวรรค หนึ่ง ให้กรมทรัพยากรธรณีกำหนดพื้นที่ที่ต้องคืนแทนผู้รับ สัมปทาน และเมื่อได้แจ้งให้ผู้รับสัมปทานทราบแล้ว ให้ถือว่า พื้นที่ที่กำหนดนั้นเป็นพื้นที่ที่คืนตามมาตรฐาน

มาตรา ๓๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และ มาตรา ๔๐ ผู้รับสัมปทานมีสิทธิกินพื้นที่แปลงสำรวจทั้งแปลง หรือบางส่วนในเวลาใด ๆ ก็ได้

พื้นที่ที่คืนตามวรรคหนึ่งแล้วให้นำไปหักออกจากพื้นที่ที่ ต้องคืนตามมาตรา ๓๖ ได้

ในการคืนพื้นที่แปลงสำรวจบางส่วนตามมาตรานี้ให้นำ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง มาใช้ บังคับ

มาตรา ๓๘ ผู้รับสัมปทานซึ่งใช้สิทธิกินพื้นที่แปลงสำรวจ ทั้งแปลงหรือบางส่วนในช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่ง ไม่มีสิทธิ

ได้รับการลดหย่อนในการปฏิบัติตามข้อผูกพันสำหรับการสำรวจ
ปีใดก็ตามในแปลงสำรวจแปลงนั้นในช่วงข้อผูกพันช่วงที่แก้ไข

ในกรณีที่มีการคืนพื้นที่แปลงสำรวจแปลงใดทั้งแปลงใน
ช่วงข้อผูกพันช่วงที่หนึ่งตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับสัมปทานพ้นจาก
ข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดก็ตามในแปลงสำรวจแปลงนั้น
ในช่วงข้อผูกพันช่วงหลังจากนั้น

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานใช้สิทธิคืนพื้นที่แปลง
สำรวจในช่วงข้อผูกพันช่วงที่สองหรือช่วงที่สาม ถ้าเป็นการ
คืนพื้นที่ทั้งหมดที่เหลืออยู่ของแปลงสำรวจแปลงใด ให้ผู้รับ
สัมปทานพ้นจากข้อผูกพันทั้งหมดสำหรับการสำรวจปีใดก็ตาม
ที่ผู้รับสัมปทานยังมีได้ปฏิบัติไปในแปลงสำรวจแปลงนั้น

มาตรา ๔๐ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานใช้สิทธิคืนพื้นที่แปลง
สำรวจบางส่วนระหว่างเริ่มปีที่สี่ถึงสิ้นปีที่เก้านับแต่วันเริ่มระยะ
เวลาสำรวจปีใดก็ตามในแปลงสำรวจแปลงใด ถ้าพื้นที่ที่คืนไม่
เกินพื้นที่ที่ต้องคืนตามมาตรา ๓๖ ผู้รับสัมปทานไม่มีสิทธิได้รับ
การลดหย่อนในการปฏิบัติตามข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใด
ก็ตามในแปลงสำรวจแปลงนั้นในช่วงข้อผูกพันที่ใช้สิทธิคืนพื้นที่
แต่ถ้าพื้นที่ที่คืนเกินพื้นที่ที่ต้องคืนตามมาตรา ๓๖ ให้ผู้รับ
สัมปทานมีสิทธิได้รับการลดหย่อนในการปฏิบัติตามข้อผูกพัน

สำหรับการสำรวจปีใดเลยที่ยังคงเหลืออยู่ในแปลงสำรวจ
แปลงนั้น ในช่วงข้อผูกพันที่ใช้สิทธิกินพื้นที่ตามอัตราส่วนของ
พื้นที่ดินเกินพื้นที่ที่ต้องกินตามมาตรา ๓๖ กับพื้นที่ที่ผู้รับ
สัมปทานยังถืออยู่ก่อนกิน หักด้วยพื้นที่ที่ต้องกินตามมาตรา ๓๖
หรือตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่ยังเหลืออยู่ในช่วงข้อผูกพัน
ช่วงนั้นกับระยะเวลาทั้งสิ้นของช่วงข้อผูกพันช่วงนั้น สุดแต่
อัตราใดจะน้อยกว่า

เมื่อได้กินพื้นที่แปลงสำรวจตามมาตรา ๓๖ แล้ว ถ้าผู้รับ
สัมปทานใช้สิทธิกินพื้นที่แปลงสำรวจบางส่วนหลังจากสิ้นปีที่ทำ
นับแต่วันเริ่มระยะเวลาสำรวจปีใดเลยในแปลงสำรวจแปลง
นั้น ให้ผู้รับสัมปทานมีสิทธิได้รับการลดหย่อนในการปฏิบัติตาม
ข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดเลยที่ยังคงเหลืออยู่ในแปลง
สำรวจแปลงนั้นในช่วงข้อผูกพันที่ใช้สิทธิกินพื้นที่ตามอัตราส่วน
ของพื้นที่ที่กินกับพื้นที่ที่ผู้รับสัมปทานยังถืออยู่ ถ้ามิได้มีการ
ใช้สิทธิกินพื้นที่ในขณะนั้น หรือตามอัตราส่วนของระยะเวลาที่
ยังเหลืออยู่ในช่วงข้อผูกพันช่วงนั้นกับระยะเวลาทั้งสิ้นของช่วง
ข้อผูกพันช่วงนั้น สุดแต่อัตราใดจะน้อยกว่า

มาตรา ๔๑ ในระหว่างระยะเวลาสำรวจปีใดเลย ผู้รับ
สัมปทานจะผลิตปีใดเลยก็ได้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

มาตรา ๔๒ ก่อนผลิตปีโตรเลียมจากที่ใดที่หนึ่งในแปลงสำรวจ ผู้รับสัมปทานต้องแสดงว่าได้พบหลุมปีโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์และได้กำหนดพื้นที่ผลิตถูกต้องแล้ว และเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีโดยอนุมัติของรัฐมนตรีแล้ว จึงจะผลิตปีโตรเลียมจากพื้นที่ผลิตนั้นได้

การกำหนดสมรรถนะเชิงพาณิชย์ของหลุมปีโตรเลียมและการกำหนดพื้นที่ผลิต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๓ ในระหว่างระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม ถ้าผู้รับสัมปทานได้พัฒนาแหล่งปีโตรเลียมในแปลงสำรวจแปลงใดในวงจำกัดผูกพันช่วงใด ผู้รับสัมปทานมีสิทธินำค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแหล่งปีโตรเลียม ไปคำนวณเป็นค่าใช้จ่ายตามข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีโตรเลียมในแปลงสำรวจแปลงนั้นในช่วงข้อผูกพันช่วงนั้นได้

มาตรา ๔๔ ถ้าผู้รับสัมปทานไม่สามารถแสดงว่าได้พบหลุมปีโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์ ในแปลงสำรวจแปลงใด หรือมิได้กำหนดพื้นที่ผลิตตามมาตรา ๔๒ ให้ถือว่าสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวกับแปลงสำรวจแปลงนั้นสิ้นอายุเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียม

มาตรา ๔๕ เมื่อสิ้นระยะเวลาสำรวจปีโตรเลียมในแปลงสำรวจแปลงใด และผู้รับสัมปทานได้รับสิทธิผลิตปีโตรเลียมในแปลงสำรวจแปลงนั้นแล้ว ผู้รับสัมปทานมีสิทธิสงวนพื้นที่ในแปลงสำรวจแปลงนั้นไว้ได้ไม่เกินร้อยละสิบสองครึ่งของพื้นที่เดิมของแปลงสำรวจแปลงนั้น จนกว่าสิ้นระยะเวลาผลิตปีโตรเลียมหรือจนกว่าผู้รับสัมปทานกินพื้นที่ที่สงวนไว้ก่อนครบกำหนดเวลาดังกล่าว และให้ผู้รับสัมปทานมีสิทธิสำรวจปีโตรเลียมในพื้นที่ที่สงวนไว้นั้นได้

ในการสงวนพื้นที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้รับสัมปทานเสียค่าสงวนพื้นที่ล่วงหน้าเป็นรายปี และให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานพบปีโตรเลียมในเขตพื้นที่ที่สงวนไว้และประสงค์จะผลิตปีโตรเลียมให้นำมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับ

มาตรา ๔๖ ผู้รับสัมปทานซึ่งชำระค่าสงวนพื้นที่สำหรับปีโตรเลียม มีสิทธิได้รับค่าสงวนพื้นที่ในปีก่อนคืนเท่ากับจำนวนค่าใช้จ่ายที่เสียไปในการสำรวจปีโตรเลียมในพื้นที่ที่สงวนไว้ในปีนั้นได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินค่าสงวนพื้นที่ที่ได้ชำระไปแล้ว

การขอรับค่าสงวนพื้นที่คืนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๗ ผู้รับสัมปทานอาจรับบริษัทอื่นเข้าร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมตามสัมปทานได้เมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ในกรณีเช่นนี้ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมแต่ละรายต้องชำระค่าภาคหลวง ภาษีเงินได้ และเงินอย่างอื่น และปฏิบัติตามข้อผูกพันที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการปิโตรเลียมในส่วนที่เป็นของตน

ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมทุกรายต้องรับผิดชอบร่วมกัน และแทนกันในการปฏิบัติตามสัมปทานและตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายหนึ่งไม่ต้องรับผิดชอบในการชำระภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในส่วนที่เป็นของผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายอื่น

ในกรณีที่ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายใดไม่ชำระภาษีเงินได้ที่ตนมีหน้าที่ต้องเสีย ให้รัฐมนตรีแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ร่วมประกอบกิจการปิโตรเลียมรายอื่นทุกรายทราบ และถ้ามิได้มีการชำระภาษีเงินได้ดังกล่าวนั้นภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ ให้ถือเป็นอีกเหตุหนึ่งที่จะเพิกถอนสัมปทานได้ด้วย

มาตรา ๔๘ ผู้รับสัมปทานมีสิทธิโอนสัมปทานทั้งหมด หรือเฉพาะที่เกี่ยวกับแปลงสำรวจแปลงใดแปลงหนึ่ง พื้นที่ผลิต หรือพื้นที่ที่สงวนไว้เขตใดเขตหนึ่งให้แก่บริษัทอื่นโดยไม่ต้อง ขอรับอนุญาตในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บริษัทผู้รับสัมปทานถือหุ้นในบริษัทผู้รับโอน สัมปทานนั้นเกินร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลง กะแนนได้

(๒) บริษัทผู้รับโอนสัมปทานถือหุ้นในบริษัทผู้รับ สัมปทานเกินร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ได้ หรือ

(๓) มีบริษัทที่สามถือหุ้นเกินร้อยละห้าสิบของหุ้นที่มี สิทธิออกเสียงลงคะแนนได้ทั้งในบริษัทผู้รับสัมปทานและบริษัท ผู้รับโอนสัมปทาน

การโอนตามวรรคหนึ่งผู้รับสัมปทานต้องแจ้งเป็นหนังสือ ให้รัฐมนตรีทราบพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าการโอนได้เป็นไป โดยถูกต้องตามมาตรานี้ และการโอนนั้นจะให้ผลนับแต่วันใด ให้ผู้รับสัมปทานระบุไว้ในหนังสือนั้นด้วย

มาตรา ๔๙ ผู้โอนสัมปทานและผู้รับโอนสัมปทานตาม
มาตรา ๔๘ ต้องรับผิดชอบร่วมกันและแทนกันในการปฏิบัติตาม
สัมปทานและตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๐ นอกจากกรณีตามมาตรา ๔๘ ผู้รับสัมปทาน
อาจโอนสัมปทานทั้งหมด หรือเฉพาะที่เกี่ยวกับแปลงสำรวจ
แปลงใดแปลงหนึ่ง พืชผลผลิต หรือพื้นที่ที่สงวนไว้เขตใดเขต
หนึ่งให้แก่บริษัทอื่นได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

ผู้รับโอนสัมปทานตามวรรคหนึ่งต้องมีลักษณะตามมาตรา
๒๔ และจำนวนและพื้นที่แปลงสำรวจที่ผู้รับโอนสัมปทานมีอยู่
แล้วและที่จะรับโอนต้องไม่เกินที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ วรรค
หนึ่ง

มาตรา ๕๑ รัฐมนตรีมีอำนาจเพิกถอนสัมปทาน เมื่อผู้รับ
สัมปทาน

- (๑) ไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันสำหรับการสำรวจปีใดเลย
- (๒) ไม่ปฏิบัติตามวิธีการปฏิบัติงานปีใดเลย
- (๓) ไม่ชำระค่าภาคหลวง
- (๔) ไม่ชำระภาษีเงินได้ หรือ
- (๕) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ใน
สัมปทานว่าเป็นเหตุเพิกถอนสัมปทานได้

มาตรา ๕๒ เมื่อมีเหตุที่จะเพิกถอนสัมปทานเกิดขึ้นและเหตุนี้รัฐมนตรีเห็นว่าอาจแก้ไขได้ ให้รัฐมนตรีแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับสัมปทานทราบถึงเหตุนี้ และกำหนดให้ผู้รับสัมปทานแก้ไขภายในเวลาที่เห็นสมควร ถ้าผู้รับสัมปทานไม่สามารถแก้ไขได้ภายในเวลาที่กำหนดโดยมีเหตุอันสมควร ให้ขออนุญาตขยายเวลาออกไปได้เท่าที่จำเป็นก่อนครบกำหนดเวลานั้นไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้ารัฐมนตรีเห็นสมควรให้มีอำนาจขยายเวลาออกไปได้ไม่เกินระยะเวลาที่ผู้รับสัมปทานขอขยาย ถ้าผู้รับสัมปทานไม่แก้ไขภายในเวลาที่กำหนดหรือไม่สามารถแก้ไขภายในเวลาที่ขยายออกไป ให้รัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนสัมปทานโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่มีเหตุที่จะเพิกถอนสัมปทานเกิดขึ้นและเหตุนี้รัฐมนตรีเห็นว่าไม่อาจแก้ไขได้ ให้รัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนสัมปทานโดยไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง

คำสั่งเพิกถอนสัมปทานให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้รับสัมปทานได้รับคำสั่ง เว้นแต่ผู้รับสัมปทานจะดำเนินการตามมาตรา ๕๓

มาตรา ๕๓ ข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการที่รัฐมนตรีสั่งให้ผู้รับสัมปทานแก้ไข เหตุที่จะสั่งเพิกถอนสัมปทานตามมาตรา ๕๒

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๐

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

และข้อพิพาทที่เกี่ยวกับปัญหาที่ว่าได้มีการปฏิบัติตามสัมปทานหรือไม่ ถ้าไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ดำเนินการระงับโดยอนุญาโตตุลาการตามวิธีการที่กำหนดในสัมปทาน

ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานไม่ยอมปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ หรือไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการภายในเวลาที่กำหนด ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิหรือประโยชน์ทั้งหมดหรือบางส่วนหรือเพิกถอนสัมปทานได้

หมวด ๔

การเก็บรักษาและขนส่งปิโตรเลียม

มาตรา ๕๔ ผู้รับสัมปทานมีสิทธิเก็บรักษาและมีสิทธิขนส่งปิโตรเลียม

การเก็บรักษาและการขนส่งปิโตรเลียมให้ เป็นไปตามข้อกำหนดในสัมปทาน

มาตรา ๕๕ ในกรณีจำเป็นเพื่อป้องกันอันตรายเป็นการด่วน พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้รับสัมปทานมีอำนาจผ่านหรือเข้าไปในที่ดินหรือสถานที่ของบุคคลใดเพื่อ ตรวจ ซ่อมแซม หรือแก้ไขท่อส่งปิโตรเลียมในเวลาใดๆ ได้ แต่ต้องแจ้งให้เจ้าของ

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

หรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินหรือสถานที่นั้นทราบโดยเร็วที่สุด
:ทำที่จะทำได้

ถ้าการผ่านหรือเข้าไปในที่ดินหรือสถานที่ตามวรรคหนึ่ง
เป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย เจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองหรือผู้
ทรงสิทธิอื่นใด ในที่ดินหรือสถานที่นั้นมีสิทธิเรียกค่าเสียหายจาก
พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้รับสัมปทาน และถ้าไม่สามารถตกลง
กันได้ถึงจำนวนค่าเสียหายได้ ให้มอบข้อพิพาทให้อธิบดีศาลาการ
วินิจฉัยโดยนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
แพ่งมาใช้บังคับ

หมวด ๕

การขายและจำหน่ายปิโตรเลียม

มาตรา ๕๖ ภายใต้บังคับหมวดนี้ ผู้รับสัมปทานมีสิทธิ
ขายและจำหน่ายปิโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้

มาตรา ๕๗ ในการขายน้ำมันดิบที่ผลิตได้เพื่อใช้ภายใน
ราชอาณาจักร ให้ผู้รับสัมปทานขายในราคาคงต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ยังไม่มีผู้รับสัมปทานส่งน้ำมันดิบที่ผลิต
ได้ออกนอกราชอาณาจักรเป็นประจำ ให้ขายไม่เกินราคาน้ำมัน

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๒

เล่ม ๔๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

ดิบที่สั่งซื้อจากต่างประเทศส่งถึง โรงกลั่นน้ำมันภายในราชอาณาจักร

(๒) ในกรณีที่มีผู้รับสัมปทานส่งน้ำมันดิบที่ผลิตได้ออกนอกราชอาณาจักรเป็นประจำ ให้ขายไม่เกินราคาเฉลี่ยที่ได้รับจริงสำหรับน้ำมันดิบที่ผู้รับสัมปทานทุกรายส่งออกนอกราชอาณาจักรในเดือนประคิตินที่ที่แล้วมา ในการนี้อธิบดีอาจให้ผู้รับสัมปทานส่งหลักฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับราคาที่ได้รับจริง ณ จุดส่งออกด้วยก็ได้

(๓) ในกรณีที่น้ำมันดิบที่ผลิตได้ที่พระราชอาณาจักรมีปริมาณถึงสิบเท่าขึ้นไป ของความต้องการใช้ภายในราชอาณาจักร ให้ขายในราคาที่มีกำไรตามสมควร โดยคำนึงถึงข้อตกลงที่เทียบเคียงกันได้ในประเทศผู้ผลิตน้ำมันดิบรายใหญ่

การกำหนดราคาตามมาตรานี้ให้คำนึงถึงความแตกต่างของคุณภาพ ค่าขนส่งและกรณีแวดล้อมที่เกี่ยวข้องทั้งหมดด้วย

มาตรา ๕๘ ในการขายก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้เพื่อใช้ภายในราชอาณาจักร ให้ผู้รับสัมปทานขายในราคาดังต่อไปนี้

(๑) ราคาที่ตกลงกับคณะกรรมการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี แต่ราคาที่ตกลงกันนั้นต้องไม่สูงกว่าราคาเฉลี่ย

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

ของก๊าซธรรมชาติที่ส่งออกนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง ความแตกต่างของคุณภาพและค่าขนส่งด้วย

(๒) ในกรณีที่ก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้ทั่วราชอาณาจักร มีปริมาณมากกว่าความต้องการใช้ภายในราชอาณาจักร ให้ขาย ในราคาที่มีกำไรตามสมควร โดยคำนึงถึงกรณีแวดล้อมที่ เกี่ยวข้องทั้งหมด และข้อตกลงที่เทียบเคียงกันได้ในประเทศผู้ ผลิตก๊าซธรรมชาติรายใหญ่

มาตรา ๕๕ ก่อนส่งน้ำมันดิบออกนอกราชอาณาจักร เว้น แต่ส่งออกเพื่อการวิเคราะห์หรือทดลอง ผู้รับสัมปทานต้อง ประกาศราคาเอฟ โอ บี ณ จุดที่ส่งออก ตามชนิดความถ่วง จำเพาะและคุณภาพ

ราคาที่ประกาศตามวรรคหนึ่งต้องกำหนดและเปลี่ยนแปลง เป็นครั้งคราว ตามวิธีกำหนดคุณภาพที่ทันสมัยที่สุด ทั้งนี้ โดย คำนึงถึงราคาประกาศของน้ำมันดิบที่เทียบเคียงกันในอ่าว เปอร์เซีย ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของจุดที่ส่งออกและจุดที่รับซื้อ รวมทั้งช่องทางที่จำหน่ายได้ในตลาดและค่าขนส่งด้วย

มาตรา ๖๐ เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควร อาจสั่งให้ ผู้รับสัมปทานจัดหาปิโตรเลียมที่มีคุณภาพเหมาะสมเพื่อให้มี ปริมาณเพียงพอกับความต้องการใช้ภายในราชอาณาจักรตาม

ราคาที่กำหนดในมาตรา ๕๗ ได้ โดยผู้รับสัมปทานต้องจัดหา
ปีโตรเลียมดังกล่าวตามอัตราส่วนของปีโตรเลียมที่ตนผลิต ได้
กับปีโตรเลียมที่ผลิต ได้ที่ราชอาณาจักรในรอบหกเดือนที่แล้ว
มา

ในกรณีที่รัฐมนตรีสั่งให้ผู้รับสัมปทานเสียดำภาคหลวงเป็น
ปีโตรเลียมสำหรับปีโตรเลียมที่มีได้ส่งออกตามมาตรา ๘๓ และ
ต่อมาได้มีการส่งปีโตรเลียมนั้นออกนอกราชอาณาจักร ในกรณี
เช่นนี้ การสั่งให้ผู้รับสัมปทานจัดหาปีโตรเลียม ตามวรรคหนึ่ง
เพื่อทดแทนปีโตรเลียมนั้นจะกระทำมิได้

ในการสั่งให้ผู้รับสัมปทานจัดหาปีโตรเลียมตามวรรคหนึ่ง
รัฐมนตรีต้องแจ้งเป็นหนังสือกำหนดเดือนเริ่มต้นสำหรับการ
จัดหาปีโตรเลียมให้ผู้รับสัมปทานทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสาม
เดือน และจะกำหนดเดือนสิ้นสุดสำหรับการจัดหาปีโตรเลียมไว้
ด้วยก็ได้ ในกรณีที่รัฐมนตรีมิได้กำหนดเดือนสิ้นสุดดังกล่าว
ให้รัฐมนตรีบอกเลิกการจัดหาปีโตรเลียม ได้เมื่อแจ้งเป็นหนังสือ
ให้ผู้รับสัมปทานทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามเดือน

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับความปลอดภัย
ของประเทศหรือเพื่อให้มีปีโตรเลียมเพียงพอกับความต้องการ
ใช้ภายในราชอาณาจักร ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศห้ามส่ง

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

ปีโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทานผลิตได้ทั้งหมดหรือบางส่วนออก
นอกราชอาณาจักร หรือห้ามส่งไป ณ ที่ใดเป็นการชั่วคราวได้

ในกรณีที่มีการประกาศห้ามส่งปีโตรเลียมที่ผู้รับสัมปทาน
ผลิตได้บางส่วน ให้รัฐมนตรีห้ามผู้รับสัมปทานส่งปีโตรเลียม
ที่ผลิตได้ออกตามอัตราส่วนของปีโตรเลียมที่ตนผลิตได้กับ
ปีโตรเลียมที่ผลิตได้ทั่วราชอาณาจักรในรอบหกเดือนที่แล้วมา

การประกาศตามมาตรานี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่มีการห้ามส่งปีโตรเลียมออกเพื่อให้
มีปีโตรเลียมเพียงพอกับความต้องการใช้ภายในราชอาณาจักร
ตามมาตรา ๖๑ ถ้าผู้รับสัมปทานร้องขอ ให้รัฐมนตรีจัดให้มีผู้
ซื้อปีโตรเลียมที่ห้ามส่งนั้นในราคาตามมาตรา ๕๗ หรือมาตรา
๕๘ แล้วแต่กรณี

หมวด ๖

ประโยชน์ สิทธิ และหน้าที่ของผู้รับสัมปทาน

มาตรา ๖๓ การให้สัมปทานตามพระราชบัญญัตินี้ไม่ค้ำ
สิทธิการให้สัมปทานหรือการอนุญาตตามกฎหมายอื่นเพื่อให้ได้
มาซึ่งทรัพย์สินากรธรรมชาติอื่นใดเว้นแต่ปีโตรเลียม

มาตรา ๖๔ ให้ผู้รับสัมปทานได้รับหลักประกันว่า

(๑) รัฐจะไม่บังคับโอนทรัพย์สินและสิทธิในการประกอบกิจการปิโตรเลียมของผู้รับสัมปทานมาเป็นของรัฐ เว้นแต่เป็นการโอนตามข้อกำหนดในสัมปทาน

(๒) รัฐจะไม่จำกัดการตั้งปิโตรเลียมออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่กรณีตามมาตรา ๖๑

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการประกอบกิจการปิโตรเลียม ให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้ผู้รับสัมปทานถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ แม้ว่าจะเกินกำหนดที่พึงจะมีได้ตามกฎหมายอื่น

ผู้รับสัมปทานโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ได้มาตามวรรคหนึ่งได้เมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ

การอนุญาตของคณะกรรมการตามมาตรา ๖๕ หรืออธิบดีแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับสัมปทานทราบ

มาตรา ๖๖ ผู้รับสัมปทานมีสิทธิประกอบกิจการปิโตรเลียมในแปลงสำรวจและพื้นที่ผลิตที่ได้รับสัมปทาน แต่ในกรณีที่ที่ดินในแปลงสำรวจหรือพื้นที่ผลิตที่ผู้รับสัมปทานมีความจำเป็นต้องใช้ในการประกอบกิจการปิโตรเลียม รวมทั้งที่ดินนอกแปลงสำรวจหรือพื้นที่ผลิตดังกล่าวที่ผู้รับสัมปทานมีความจำเป็นต้อง

ใช้ในการเก็บรักษาหรือขนส่งปีโตรเลียมเป็นที่ดินที่บุคคลหรือส่วนราชการเป็นเจ้าของ มีสิทธิครอบครองหรือมีหน้าที่ดูแลตามกฎหมาย ให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ราษฎรมิได้ใช้ประโยชน์ร่วมกัน ผู้รับสัมปทานมีสิทธิผ่านเข้าออกและใช้ในการก่อสร้างใด ๆ ได้โดยไม่ต้องขออนุญาตและไม่ต้องเสียค่าทดแทน

(๒) ในกรณีที่ดินที่ส่วนราชการใดเป็นเจ้าของ มีสิทธิครอบครองหรือมีหน้าที่ดูแลตามกฎหมาย ผู้รับสัมปทานต้องขออนุญาตต่อส่วนราชการนั้น

(๓) ในกรณีที่ดินที่บุคคลใดเป็นเจ้าของ หรือมีสิทธิครอบครอง ผู้รับสัมปทานต้องทำความตกลงกับบุคคลนั้น

มาตรา ๖๗ ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานมีความจำเป็นต้องเข้าไปในที่ดินที่บุคคลใดเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิครอบครองเพื่อสำรวจปีโตรเลียม ให้ขออนุญาตเจ้าของหรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินนั้นก่อน

ถ้าเจ้าของหรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่งไม่อนุญาต และพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่ามีความจำเป็นต้องเข้าไปสำรวจปีโตรเลียมในที่ดินนั้นและการไม่อนุญาตนั้นไม่มีเหตุอัน

สมควรเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้เจ้าของหรือผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินนั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวันว่าจะเข้าไปสำรวจปีโตรเลียมในที่ดินนั้นแล้ว ให้ผู้รับสัมปทานเข้าไปสำรวจปีโตรเลียมในที่ดินนั้นในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

ถ้าการเข้าไปในที่ดินตามวรรคสองเป็นเหตุให้เกิดความเสียหาย เจ้าของผู้มีสิทธิครอบครองหรือผู้ทรงสิทธิอื่นใดในที่ดินนั้นมีสิทธิเรียกค่าเสียหายจากผู้รับสัมปทาน และถ้าไม่สามารถตกลงกันถึงจำนวนค่าเสียหายได้ ให้มอบข้อพิพาทให้อินญาโตตุลาการวินิจฉัย โดยนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในกิจการปีโตรเลียม ให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

มาตรา ๖๙ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพียงเท่าที่กฎหมายมิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ผู้รับสัมปทานและผู้รับจ้าง ซึ่งได้ทำสัญญาจ้างเหมาโดยตรงกับผู้รับสัมปทานมีสิทธินำช่างฝีมือและผู้เชี่ยวชาญ รวมตลอดถึงคู่สมรสและบุตรที่อยู่ในอุปการะซึ่งเป็นคนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรตาม

ความจำเป็นในการประกอบกิจการปีโตรเลียมได้ตามจำนวนและระยะเวลาที่คณะกรรมการมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ แม้ว่าจะเกินอัตราจำนวนคนเข้าเมืองและระยะเวลาตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ผู้รับสัมปทานมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๗๐ ผู้รับสัมปทานและผู้รับจ้าง ซึ่งได้ทำสัญญาจ้างเหมาโดยตรงกับผู้รับสัมปทานมีสิทธินำเครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องใช้ โครงก่อสร้าง ยานพาหนะ ส่วนประกอบ อุปกรณ์ และวัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในการประกอบกิจการปีโตรเลียมเข้ามาในราชอาณาจักรได้ โดยให้ได้รับยกเว้นการเสียอากรขาเข้าตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรและภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร แต่ของดังกล่าวต้องเป็นของที่คณะกรรมการมีคำสั่งเห็นชอบว่าจำเป็นในการประกอบกิจการปีโตรเลียม

ผู้รับสัมปทานมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของคณะกรรมการต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำสั่ง

มาตรา ๗๑ ในการประกอบกิจการปีโตรเลียม ให้ผู้รับสัมปทานได้รับยกเว้นการเสียภาษีอากร และเงินที่ราชการส่วน

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

กลาง ราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บ
ทุกชนิด เว้นแต่

(๑) ภาษีเงินได้ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปีโตร
เลียม

(๒) ค่าภาคหลวงไม้ ค่าบำรุงป่า และค่าธรรมเนียม
ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้และกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ

(๓) ค่าภาคหลวง และค่าธรรมเนียมตามพระราช
บัญญัตินี้

(๔) ค่าธรรมเนียมเพื่อตอบแทนบริการตามกฎหมายอื่น
มาตรา ๑๒ เพื่อประ โยชน์ในการอนุรักษ์ปีโตรเลียมหรือ
การปฏิบัติงานปีโตรเลียมที่ดี ในกรณีที่ผู้รับสัมปทานหลายราย
มีพื้นที่ผลิตคาบเกี่ยวกันในแหล่งสะ สมปีโตรเลียมแหล่งเดียว
กัน รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้รับสัมปทานดังกล่าวร่วมกันผลิต
ปีโตรเลียมได้

มาตรา ๑๓ ในการสำรวจหรือผลิตปีโตรเลียม ถ้าพบ
โบราณวัตถุ ซากสิ่งค่าบรรพ์ หรือแร่ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ
หรือทางการศึกษาในชั้นธรณีวิทยา ผู้รับสัมปทานต้องรายงาน
ให้กรมทรัพยากรธรณีทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันพบ

มาตรา ๗๔ ในการประกอบกิจการปีโตรเลียมในทะเล ผู้รับสัมปทานต้องไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนโดยปราศจากเหตุอันสมควรต่อการเดินเรือ การเดินอากาศ การอนุรักษ์ทรัพยากรมีชีวิตในทะเล หรือการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และต้องไม่ทำการอันเป็นการกีดขวางต่อการวางสายเคเบิลหรือท่อใต้น้ำ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่สายเคเบิลหรือท่อใต้น้ำ

มาตรา ๗๕ ในการประกอบกิจการปีโตรเลียม ผู้รับสัมปทานต้องป้องกันโดยมาตรการอันเหมาะสมตามวิธีการปฏิบัติงานปีโตรเลียมที่ดีเพื่อมิให้ที่ใดโสโครกด้วยน้ำมัน โคลน หรือสิ่งอื่นใด

ในกรณีที่ที่ใดเกิดความโสโครกด้วยน้ำมัน โคลน หรือสิ่งอื่นใดเนื่องจากการประกอบกิจการปีโตรเลียมโดยผู้รับสัมปทาน ผู้รับสัมปทานต้องบำบัดป้องกันความโสโครกนั้นโดยเร็วที่สุด

มาตรา ๗๖ ผู้รับสัมปทานต้องรายงานผลการประกอบกิจการปีโตรเลียมต่อกรมทรัพยากรธรณีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนด

รายงานตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นความลับและมีให้เปิดเผยจนกว่าพ้นสองปี นับแต่วันที่สัมปทานสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอนแล้วแต่กรณี เว้นแต่

(๑) เป็นการเปิดเผยในการปฏิบัติราชการแก่ส่วนราชการหรือบุคคลซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ

(๒) เป็นการนำข้อสนเทศจากรายงานนั้นไปใช้ในการเรียบเรียงและเผยแพร่รายงานหรือบันทึกทางวิทยาศาสตร์ เทคนิค หรือสถิติ โดยได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีแล้ว แต่ทั้งนี้ต้องหลีกเลี่ยงการเปิดเผยข้อสนเทศด้านพาณิชย์ให้มากที่สุด หรือ

(๓) ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้รับสัมปทานให้เปิดเผยได้ แต่การให้หรือไม่ให้ความยินยอมของผู้รับสัมปทานต้องกระทำโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๑๑ ผู้รับสัมปทานต้องเสนองบประมาณค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการปีใดต่อกรมทรัพย์สินทางพาณิชย์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กรมทรัพย์สินทางพาณิชย์กำหนด

มาตรา ๑๒ ผู้รับสัมปทานเป็นสิทธิเก็บรักษาเงินตราต่างประเทศและนำหรือส่งเงินออกนอกราชอาณาจักรเป็นเงินตราต่างประเทศได้ เมื่อเงินนั้นเป็นเงินที่ได้มาจากการประกอบกิจการปีใดก็ตาม

มาตรา ๗๕ อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่นใช้ประโยชน์จาก น้ำในหลุมเจาะใดๆ ที่ผู้รับสัมปทานไม่ต้องการใช้ในการประกอบ กิจการปิโตรเลียม แต่ส่วนราชการนั้นต้องให้ค่าทดแทนที่เป็น ธรรมสำหรับค่าวัสดุที่ผู้รับสัมปทานยังสามารถนำไปใช้ ประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้รับสัมปทาน

มาตรา ๗๖ ในการประกอบกิจการปิโตรเลียม ไม่ว่าสิทธิ สார்วจหรือผลิตปิโตรเลียมตามสัมปทานจะสิ้นอายุแล้วหรือไม่ ผู้รับสัมปทานต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามหลักเทคนิคและวิธี การปฏิบัติงานปิโตรเลียมที่ดี สำหรับการประกอบกิจการปิโตร เลียมและการอนุรักษ์ทรัพยากรปิโตรเลียม

มาตรา ๗๗ ผู้รับสัมปทาน ตัวแทน และลูกจ้างของผู้รับ สัมปทานมีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๘

ค่าภาคหลวง

มาตรา ๘๒ ให้ผู้รับสัมปทานเสียค่าภาคหลวงสำหรับปิโตร เลียมที่ขายหรือจำหน่าย แต่ไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงสำหรับ ปิโตรเลียมดังต่อไปนี้

(๑) ปีโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง

(๒) ปีโตรเลียมที่ผลิตและใช้ไปในสภาพเดิมในราชอาณาจักรเพื่อการวิเคราะห์ ทดลอง ดำรวจ ผลิต อนุรักษ์ เก็บรักษา และขนส่งปีโตรเลียม

(๓) ปีโตรเลียมที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรเพื่อการวิเคราะห์และทดลอง

(๔) ก๊าซธรรมชาติที่โอนโดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่ผู้รับสัมปทานรายอื่น เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรปีโตรเลียมเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดี

(๕) ก๊าซธรรมชาติที่จำเป็นต้องเผาทิ้งระหว่างการผลิตปีโตรเลียม

กรณีตาม (๒) ถึง (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนด

มาตรา ๘๓ ให้ผู้รับสัมปทานเสียค่าภาคหลวงเป็นตัวเงิน แต่รัฐมนตรีอาจสั่งให้ผู้รับสัมปทานเสียค่าภาคหลวงเป็นปีโตรเลียมแทนทั้งหมดหรือบางส่วนตามประเภทและชนิดของปีโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงนั้นได้

ในการส่งตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีต้องแจ้งเป็นหนังสือ กำหนดว่าจะให้ผู้รับสัมปทานเสียค่าภาคหลวงเป็นปีโตรเลียม

สำหรับปี โตรเลียมที่ส่งออกหรือปี โตรเลียมที่มีได้ส่งออกหรือ ทั้งสองอย่าง และกำหนดเดือนเริ่มนับสำหรับการเสียค่าภาคหลวงเป็นปี โตรเลียมให้ผู้รับสัมปทานทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า หกเดือน และจะกำหนดเดือนสิ้นสุดสำหรับการเสียค่าภาคหลวง เป็นปี โตรเลียมไว้ด้วยก็ได้ ในกรณีที่รัฐมนตรีมิได้กำหนดเดือน สิ้นสุดดังกล่าว ให้รัฐมนตรีบอกเลิกรับชำระค่าภาคหลวงเป็น ปี โตรเลียมได้เมื่อแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้รับสัมปทานทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าหกเดือน

มาตรา ๘๔ ให้ผู้รับสัมปทานเสียค่าภาคหลวงดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เสียเป็นตัวเงิน ให้เสียในอัตราร้อยละ สิบสองครึ่งของมูลค่าปี โตรเลียมที่ขายหรือจำหน่าย หรือ

(๒) ในกรณีที่เสียเป็นปี โตรเลียม ให้เสียเป็นปริมาณ ที่มีมูลค่าเท่ากับหนึ่งในเจ็ดของมูลค่าปี โตรเลียมที่ขายหรือ จำหน่าย แต่ถ้าเป็นกรณีน้ำมันดิบที่ส่งออก ให้เสียเป็นปริมาณ ที่มีมูลค่าเท่ากับหนึ่งในเจ็ดของปริมาณน้ำมันดิบที่ส่งออกคูณ ด้วยราคาประกาศ และหารด้วยราคามาตรฐานตามกฎหมาย ว่าด้วยภาษีเงินได้ปี โตรเลียม

มาตรา ๘๕ ในการคำนวณมูลค่าปี โตรเลียมสำหรับเสีย ค่าภาคหลวงให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๖

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

(๑) สำหรับปริมาณ ให้ถือเอาปริมาณบีโตรเลียมที่มี
อุณหภูมิ ๖๐ องศาเรนไฮต์ และความดัน ๓๕.๗ ปอนด์ต่อ
หนึ่งตารางนิ้วเป็นเกณฑ์

(๒) สำหรับราคา ให้ถือราคาดังต่อไปนี้

- (ก) น้ำมันดิบที่ส่งออก ให้ถือราคาประกาศ
- (ข) น้ำมันดิบที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวงสำหรับ
น้ำมันดิบที่มีได้ส่งออก ให้ถือราคาตลาด
- (ค) น้ำมันดิบที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวงสำหรับ
น้ำมันดิบที่ส่งออก ให้ถือราคามาตรฐาน
ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้บีโตรเลียม
- (ง) บีโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวงเฉพาะ
ส่วนที่มีใช้น้ำมันดิบ ให้ถือราคาตลาด
- (จ) บีโตรเลียมนอกจาก (ก) ถึง (ง) ให้ถือ
ราคาที่ขายได้จริงในกรณีที่มีการขาย และ
ให้ถือราคาตลาดในกรณีที่มีการจำหน่าย
สำหรับก๊าซธรรมชาติเหลวและสารพลอย
ได้ให้หักค่าใช้จ่ายในการใช้กรรมวิธีใด ๆ
ในโรงงานเพื่อทำให้ก๊าซธรรมชาติเหลวหรือ

สารพลอย ได้อยู่ในสภาพที่จะขายหรือ
จำหน่าย ได้ออกจากราคาที่ขาย ได้จริงหรือ
ราคาตลาดแล้วแต่กรณี

ทั้งนี้ ให้คิดมูลค่าปีโตรเลียม ณ สถานที่ขายหรือจำหน่าย
ในราชอาณาจักรที่อธิบดีและผู้รับสัมปทานจะได้ตกลงกัน แต่
สำหรับน้ำมันดิบที่ส่งออก ให้คิดมูลค่า ณ สถานที่ส่งออก และ
ในกรณีที่สถานที่ขายหรือจำหน่ายปีโตรเลียมตาม (จ) แตกต่าง
ไปจากสถานที่ขายหรือจำหน่ายที่ได้ตกลงกัน ให้ปรับปรุงราคา
โดยคำนึงถึงความแตกต่างของค่าขนส่งระหว่างสถานที่ขายหรือ
จำหน่ายนั้นกับสถานที่ขายหรือจำหน่ายที่ได้ตกลงกันแล้วด้วย

มาตรา ๘๖ เพื่กประโยชน์ในการคำนวณมูลค่าปีโตรเลียม
ตามมาตรา ๘๕ ถ้าจำเป็นต้องคำนวณเงินตราต่างประเทศเป็น
เงินตราไทย ให้คำนวณตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีราคาประกาศ ให้คำนวณเงินตราต่างประเทศ
เป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยในรอบระยะเวลา
สามเดือนที่มีการชำระค่าภาคหลวงตามมาตรา ๘๗ โดยคิดจาก
อัตราแลกเปลี่ยนถั่วเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อเงินตรา
ต่างประเทศที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(๒) ในกรณีอื่น ให้คำนวณเงินตราต่างประเทศหรือ สิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศที่ได้รับตามอัตรา แลกเปลี่ยนที่ได้ขายเงินตราต่างประเทศนั้น ถ้ามิได้มีการขาย เงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเงินตราต่างประเทศหรือสิทธิ เรียกร้องนั้นตามอัตราแลกเปลี่ยนแล้วเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่ง เดือนก่อนเดือนที่ได้รับ โดยถือจากอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย ราชวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อเงินตราต่างประเทศที่ธนาคารแห่ง ประเทศไทยได้คำนวณไว้

มาตรา ๘๗ ในกรณีที่ให้เสียค่าภาคหลวงเป็นตัวเงิน ให้ผู้ รับสัมปทานชำระเป็นรายรอบระยะเวลาสามเดือนประติทิน ซึ่ง เริ่มต้นในเดือนมกราคม เมษายน กรกฎาคม และตุลาคม

ค่าภาคหลวงสำหรับปีใดที่ชำระหรือจำหน่ายในรอบ ระยะเวลาสามเดือนใดให้ถือเป็นค่าภาคหลวงสำหรับรอบระยะ ระยะเวลาสามเดือนนั้น และให้ผู้รับสัมปทานชำระต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ภายในเดือนถัดไป ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนดพร้อม กับยื่นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงตามที่อธิบดีกำหนด โดยแสดงรายการครบถ้วนตามแบบนั้น และยื่นเอกสารประกอบ ตามที่อธิบดีกำหนดด้วย

ผู้รับสัมปทานจะยื่นคำขอชำระค่าภาคหลวงเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลใดก็ได้ เมื่อรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควร จะอนุมัติให้ชำระเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลนั้นตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๘๘ ผู้ซึ่งดำเนินกิจการโรงกลั่นน้ำมัน หากส่งผลิตภัณฑ์ที่กลั่นจากน้ำมันดิบที่ผลิตได้ในประเทศออกนอกราชอาณาจักร ให้เสียค่าภาคหลวงดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ากิจการโรงกลั่นน้ำมันเป็นของผู้รับสัมปทานหรือเป็นบุคคลซึ่งมีความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการกับผู้รับสัมปทาน ให้ผู้รับสัมปทานเสียค่าภาคหลวงสำหรับน้ำมันดิบที่กลั่นเป็นผลิตภัณฑ์ส่งออกนอกราชอาณาจักรนั้นเสมือนหนึ่งเป็นน้ำมันดิบที่ส่งออกแต่อย่างเดียว

(๒) ถ้ากิจการโรงกลั่นน้ำมันเป็นของบุคคลอื่น ให้บุคคลนั้นเสียค่าภาคหลวงสำหรับน้ำมันดิบที่กลั่นเป็นผลิตภัณฑ์ส่งออกนอกราชอาณาจักร เป็นจำนวนเท่ากับความแตกต่างระหว่างรายได้ขงรัฐที่พึงได้รับจากผู้รับสัมปทานถ้าผู้รับสัมปทานเป็นผู้ส่งน้ำมันดิบออกเอง กับรายได้ขงรัฐที่รัฐได้รับจากผู้รับสัมปทานเมื่อผู้รับสัมปทานขายหรือจำหน่ายน้ำมันดิบภายในราชอาณาจักรให้แก่โรงกลั่นน้ำมัน

มาตรา ๘๕ การเก็บค่าภาคหลวงตามมาตรา ๘๘ มีหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ปริมาณน้ำมันดิบที่ส่งออกในรอบระยะเวลาสามเดือน ได้แก่ ปริมาณน้ำมันดิบที่ผู้รับสัมปทานขายหรือจำหน่ายให้แก่ โรงกลั่นน้ำมันทั้งสิ้นในรอบระยะเวลาสามเดือนคูณด้วยปริมาณผลิตภัณฑ์จากโรงกลั่นที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรในรอบระยะเวลาสามเดือนนั้นหารด้วยปริมาณผลิตภัณฑ์จากการกลั่นทั้งสิ้นในรอบระยะเวลาสามเดือน แต่อธิบดีอาจตกลงกับผู้ที่จะต้องเสียค่าภาคหลวงกำหนดวิธีการคำนวณปริมาณน้ำมันดิบที่ส่งออกเป็นอย่างอื่นเพื่อให้ได้ปริมาณที่ใกล้เคียงกันมากที่สุดกับปริมาณน้ำมันดิบที่กลั่นเป็นผลิตภัณฑ์ส่งออกนอกราชอาณาจักรได้

(๒) ราคาประกาศและราคาที่ขายได้จริงให้ใช้ราคาประกาศและราคาที่ขายได้จริงของผู้รับสัมปทานซึ่งขายหรือจำหน่ายน้ำมันดิบนั้น ในกรณีที่ไม่มีราคาประกาศ ให้ใช้ราคาประกาศสำหรับน้ำมันดิบที่มีคุณภาพอย่างเดียวกันหรือคล้ายกันของผู้รับสัมปทานรายอื่น และถ้าไม่มีราคาประกาศดังกล่าวอีก ให้อธิบดีกำหนดราคาประกาศตามมาตรา ๕๕

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๓

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

(๓) ในกรณีที่ราคาประกาศหรือราคาซื้อขาย ได้จริงมีหลายราคาในรอบระยะเวลาสามเดือน ให้ใช้ราคาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของราคาประกาศหรือราคาซื้อขายได้จริง แล้วแต่กรณี

(๔) การคำนวณความแตกต่างของรายได้ของรัฐตาม มาตรา ๘๘ (๒) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) ค่าภาคหลวงที่พึงเก็บจากน้ำมันดิบที่ขายหรือจำหน่ายให้แก่โรงกลั่นน้ำมันในรอบระยะเวลาสามเดือนใด ให้ถือเป็นค่าภาคหลวงสำหรับรอบระยะเวลาสามเดือนนั้น

ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าภาคหลวงมาใช้บังคับ

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่ให้เสียค่าภาคหลวงเป็นปีใดครั้งหนึ่ง ให้ผู้รับสัมปทานชำระเป็นรายรอบระยะเวลาสามเดือนตาม มาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง และการชำระค่าภาคหลวงสำหรับรอบระยะเวลาสามเดือนใด ให้ชำระต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาและตามวิธีการที่อธิบดีกำหนด ณ สถานที่ตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง พร้อมกับยื่นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงตาม ที่อธิบดีกำหนด โดยแสดงรายการครบถ้วนตามแบบนั้น และยื่นเอกสารประกอบตามที่อธิบดีกำหนดด้วย

ในกรณีที่ให้ผู้รับสัมปทานส่งชำระค่าภาคหลวงเป็นปีใด-
เดือนใด ณ สถานที่อื่นนอกจากสถานที่ที่อธิบดีและผู้รับสัมปทาน
ตกลงกันตามมาตรา ๘๕ วรรคสอง ผู้รับสัมปทานไม่จำเป็นต้อง
เสียค่าขนส่งเกินจำนวนที่พึงต้องเสีย

มาตรา ๘๑ อธิบดีมีอำนาจประเมินค่าภาคหลวงและเงิน
เพิ่มตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อ

(๑) ผู้รับสัมปทานมิได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียค่าภาค
หลวงภายในเวลาที่กำหนด

(๒) ผู้รับสัมปทานยื่นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวง
ไว้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดทำให้จำนวนค่าภาคหลวงที่ต้อง
เสียคลาดเคลื่อนไป

(๓) ผู้รับสัมปทานไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของอธิบดี
หรือไม่ตอบคำถามของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจตรวจสอบ
ค่าภาคหลวงโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือไม่สามารถแสดง
หลักฐานในการคำนวณค่าภาคหลวง

มาตรา ๘๒ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๘๑
อธิบดีมีอำนาจ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๓

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๓๔

(๑) จัดทำรายการลงในแบบแสดงรายการเสีค่าภาคหลวงที่เห็นว่าถูกต้องเมื่อมีได้มีการยื่นแบบแสดงรายการเสีค่าภาคหลวง

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมรายการในแบบแสดงรายการเสีค่าภาคหลวงหรือในเอกสารที่ยื่นประกอบแบบแสดงรายการเสีค่าภาคหลวงเพื่อให้ถูกต้อง

(๓) กำหนดมูลค่าของปีโตรเลียมตามราคาตลาดในเมื่อมีการจำหน่ายหรือมีการขายโดยมีค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๔) กำหนดจำนวนค่าภาคหลวงตามที่รู้เห็นหรือพิจารณาว่าถูกต้องเมื่อมีกรณีตามมาตรา ๕๑ (๓)

มาตรา ๕๑ ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๑ หรือมาตรา ๕๒ อธิบดีมีอำนาจ

(๑) ออกหนังสือเรียกผู้รับสัมปทานหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ

(๒) ออกคำสั่งให้ผู้รับสัมปทานหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องต้องตอบคำถามเป็นหนังสือส่งบัญชี หลักฐาน รายงาน หรือเอกสารอื่นอันควรแก่กรณีมาตรวจสอบได้ส่วน

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๔

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๓๔

ทั้งนี้ ต้องให้เวลาแก่ผู้รับหนังสือหรือคำสั่งไม่น้อยกว่า
เจ็ดวันนับแต่วันได้รับหนังสือหรือคำสั่งนั้น

มาตรา ๕๔ เมื่ออธิบดีได้ประเมินค่าภาคหลวงแล้ว ให้
แจ้งผลการประเมินเป็นหนังสือ ไปยังผู้รับสัมปทานพร้อมกัน
กำหนดเวลาให้ผู้รับสัมปทานชำระค่าภาคหลวงตามที่ประเมิน
ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งผลการประเมิน

ถ้าผู้รับสัมปทานไม่พอใจในผลการประเมินของอธิบดี
อาจเสนอเพื่อระงับข้อพิพาทได้ตามวิธีการที่กำหนดไว้ใน
สัมปทาน

การดำเนินการเพื่อระงับข้อพิพาทตามวรรคสองไม่เป็น
เหตุทุเลาการชำระค่าภาคหลวง

เพื่อประโยชน์ในการชำระค่าภาคหลวงในระหว่างดำเนิน
การเพื่อระงับข้อพิพาทตามวรรคสอง จำนวนค่าภาคหลวงให้
ถือตาม que ผู้รับสัมปทานแจ้งในแบบแสดงรายการเสียค่าภาค
หลวง ถ้าผู้รับสัมปทานมิได้แจ้งหรือแจ้งเมื่อพ้นเวลาที่กำหนด
ให้ถือตามที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๕๒

มาตรา ๕๕ การประเมินของอธิบดีให้กระทำได้ภายใน
กำหนดเวลาดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

(๑) ห้ามนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงในกรณีที่ผู้รับสัมปทานขึ้นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงภายในเวลาที่กำหนด

(๒) ห้ามนับแต่วันที่ผู้รับสัมปทานขึ้นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงในกรณีที่ผู้รับสัมปทานขึ้นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงเมื่อพ้นเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวง

(๓) สิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาขึ้นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงในกรณีที่ผู้รับสัมปทานมิได้ขึ้นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวง หรือขึ้นแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงที่ต้องชำระขาดไปเกินร้อยละสิบห้าของค่าภาคหลวงที่ต้องเสีย

มาตรา ๘๖ ถ้าผู้รับสัมปทานมิได้ชำระค่าภาคหลวงภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๗ หรือชำระค่าภาคหลวงขาดจากจำนวนที่ควรต้องเสีย ให้เสียเงินเพิ่มอกร้อยละสองต่อเดือนหรือเศษของเดือนของค่าภาคหลวงที่ต้องชำระหรือชำระขาดแล้วแต่กรณี

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๖

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๓๔

การคำนวณเงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งมิให้คิดทบต้น และให้เริ่มนับแต่วันสิ้นสุดแห่งกำหนดเวลาอันแบบแสดงรายการเสียค่าภาคหลวงจนถึงวันที่ชำระ

เงินเพิ่มตามมาตรานี้มิให้เกินจำนวนค่าภาคหลวงที่ต้องชำระหรือชำระขาด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๕๗ ถ้าผู้รับสัมปทานมิได้ชำระค่าภาคหลวงเป็นปีโตรเลียมภายในเวลาที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๕๐ หรือชำระค่าภาคหลวงเป็นปีโตรเลียมขาดจากจำนวนที่ต้องเสีย ผู้รับสัมปทานต้องชำระค่าภาคหลวงเป็นปีโตรเลียมจนครบจำนวนและให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละสองต่อเดือนหรือเศษของเดือนของมูลค่าปีโตรเลียมที่ต้องชำระเป็นค่าภาคหลวงหรือที่ชำระขาด แล้วแต่กรณี

การคำนวณมูลค่าของปีโตรเลียมตามวรรคหนึ่งให้อัตราการลดลงในเวลาที่ต้องเสียค่าภาคหลวง และให้กัมมาตรา ๕๖ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับ

มาตรา ๕๘ เงินเพิ่มอาจลดหรือลดลงได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๙ เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์หรือภาวะการผลิตปีโตรเลียมค่าภาคหลวงตามพระราชบัญญัตินี้อาจลดลง

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๗

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๐๔

เป็นการชั่วคราวได้ไม่เกินร้อยละสามสิบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๐๐ ในการเก็บค่าภาคหลวงจากบุคคลตามมาตรา ๘๘ (๒) รัฐมนตรีจะมอบให้กรมสรรพสามิตเก็บแทนกรมสรรพากรกรณีก็ได้

หมวด ๘

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๐๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงออกตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๓๐๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๐๔ ผู้รับสัมปทานผู้ใดผลิตน้ำใคร่เค็มโดยมิได้รับความเห็นชอบจากอธิบดี ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๘

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินสี่แสนบาท

มาตรา ๑๐๖ ผู้รับสัมปทานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๗ ผู้รับสัมปทานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๔ มาตรา ๙๖ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๙๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๑๐๘ ผู้รับสัมปทานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๐๙ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๑๐ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ให้ผู้อื่นทำเท็จ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ นำมาชานหลักฐานเท็จมาแสดง หรือกระทำการใดๆ เพื่อหลอกลวงหรือพยายามหลอกลวง การเสียค่าภาคหลวง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๑๑๑ บรรดาปีโควเดียม เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใดๆ ที่บุคคลได้มา ได้ใช้ในการ

ฉบับพิเศษ หน้า ๕๕

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๕

กระทำตามบิด หรือไว้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำ
ความผิดตามมาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๖๔ หรือมาตรา ๑๖๕ ให้รับ
โทษทัณฑ์ ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ เว้นแต่
ทรัพย์สินนั้นเจ้าของมิได้รู้เห็นหรือใจด้วยในการกระทำความผิด
นั้น

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๖๒ บทบัญญัติเกี่ยวกับการตำรวจปีใดก็ตาม
ตามพระราชบัญญัติใหม่ให้ใช้บังคับแก่การตำรวจแห่งนั้นนับ
แต่สืบตามสัญญาที่กรมตำรวจทำไว้ก่อนวันที่ ๒๓
มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๖

มาตรา ๑๖๓ ภายในหกเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ให้ผู้ถืออาชญาบัตรผูกขาดตำรวจปีใดก็ตาม และ
ผู้ถือประทวนบัตรทำเหมืองปีใดก็ตามตามพระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. ๒๕๑๐ ที่ออกให้ตามสัญญาปีใดก็ตามที่ทำไว้ก่อนวันที่
๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ ดำเนินการขอสัมปทานให้ถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัตินี้

รัฐมนตรีมีอำนาจให้สัมปทานแก่ผู้ขอสัมปทานตามวรรค
หนึ่ง โดยสัมปทานนั้นจะมีข้อความเกี่ยวกับสิทธิในการสำรวจ

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๐

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

และผลิตปีโตรเลียมตรงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาปีโตรเลียมซึ่ง
ได้กล่าวถึงในวรรคหนึ่ง และสัมปทานนั้นให้นับระยะเวลา
สำรวจและผลิตปีโตรเลียมในสัมปทานย้อนหลังไปจนถึงวัน
ออกอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจปีโตรเลียมและประทานบัตรทำ
เหมืองปีโตรเลียม และให้อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจปีโตรเลียม
และประทานบัตรทำเหมืองปีโตรเลียมนั้นสิ้นอายุในวันที่รัฐมนตรี
ให้สัมปทาน

ในกรณีที่มีผู้ได้มีการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ถือ
อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจปีโตรเลียมหรือผู้ถือประทานบัตรทำ
เหมืองปีโตรเลียม แล้วแต่กรณี หมดสิทธิ และให้อาชญาบัตร
ผูกขาดสำรวจปีโตรเลียม หรือประทานบัตรทำเหมืองปีโตรเลียม
นั้นสิ้นอายุในวันครบกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง แต่ผู้ถือ
อาชญาบัตรผูกขาดสำรวจปีโตรเลียม หรือผู้ถือประทานบัตรทำ
เหมืองปีโตรเลียมนั้นยังคงต้องรับผิดชอบตามสัญญาปีโตรเลียม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๖๑
เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

อัตราค่าธรรมเนียม

- (๑) ค่าขอสัมปทาน ฉบับละ ๑๐๐ บาท
- (๒) ค่าสงวนพื้นที่ตารางกิโลเมตร
หรือเศษของตารางกิโลเมตรละ ๖,๐๐๐ บาทต่อปี
- (๓) ค่ารังวัดตามความยาวของระยะ
ที่วัดกิโลเมตรหรือเศษของกิโล
เมตรละ ๑๘๐ บาท
- (๔) ค่าหลักเขตบนพื้นดิน หลักละ ๗๕๐ บาท

เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะส่งเสริมให้มีการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายใต้มาตรการควบคุมที่เหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่รัฐผู้ประกอบกิจการปิโตรเลียมและประชาชน แต่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการนี้โดยเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่ง
มาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕
มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจ
ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการ
กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คลื่นความถี่” หมายความว่า คลื่นวิทยุหรือคลื่นแอสเรดเจียนซึ่งเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่ต่ำกว่าสามล้านเมกะเฮิรตซ์ลงมาที่ออกแพร่กระจายในที่ว่างโดยปราศจากสื่อหน้าที่ประดิษฐ์ขึ้น

“วิทยุโทรคมนาคม” หมายความว่า วิทยุคมนาคมซึ่งเป็นการส่ง การแพร่หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ คำหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใดซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้ด้วยคลื่นความถี่

“วิทยุกระจายเสียง” หมายความว่า การส่งหรือการแพร่เสียงด้วยคลื่นความถี่เพื่อให้บุคคลทั่วไปรับได้โดยตรง

“วิทยุโทรทัศน์” หมายความว่า การส่งหรือการแพร่ภาพและเสียงด้วยคลื่นความถี่ เพื่อให้บุคคลทั่วไปรับได้โดยตรง

“โทรคมนาคม” หมายความว่า การส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมายสัญญาณ คำหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใดซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น หรือระบบอื่น

“กิจการกระจายเสียง” หมายความว่า กิจการซึ่งให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับฟังการให้บริการนั้นๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการกระจายเสียงตามที่มีกฎหมายบัญญัติหรือตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนดให้เป็นกิจการกระจายเสียง

“กิจการโทรทัศน์” หมายความว่า กิจการซึ่งให้บริการการส่งข่าวสารสาธารณะหรือรายการไปยังเครื่องรับที่สามารถรับชมการให้บริการนั้นๆ ได้ ไม่ว่าจะส่งโดยผ่านระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการโทรทัศน์ตามที่มีกฎหมายบัญญัติหรือตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนดให้เป็นกิจการโทรทัศน์

“กิจการโทรคมนาคม” หมายความว่า กิจการซึ่งให้บริการการส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ คำหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใด ซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น หรือระบบอื่น ระบบใดระบบหนึ่ง หรือหลายระบบรวมกัน หรือกิจการโทรคมนาคมตามที่มีกฎหมายบัญญัติหรือตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนดให้เป็นกิจการโทรคมนาคม

“กิจการวิทยุคมนาคม” หมายความว่า กิจการซึ่งเป็นการส่ง การแพร่ หรือการรับเครื่องหมาย สัญญาณ คำหนังสือ ตัวเลข ภาพ เสียง รหัส หรือการอื่นใด ซึ่งสามารถให้เข้าใจความหมายได้โดยระบบคลื่นความถี่ เพื่อความมุ่งหมายทางโทรคมนาคมโดยเฉพาะ

“ค่าธรรมเนียม” หมายความว่า ค่าตอบแทนการใช้คลื่นความถี่ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการ รวมทั้งค่าธรรมเนียมอื่นตามที่มิถุนบัญญัติหรือตามที่คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ หรือคณะกรรมการร่วมแล้วแต่กรณี กำหนด

“ตารางกำหนดคลื่นความถี่” หมายความว่า การกำหนดย่านความถี่วิทยุของกิจการวิทยุกระจายเสียง กิจการวิทยุโทรทัศน์และกิจการวิทยุคมนาคมสำหรับกิจการใดกิจการหนึ่งหรือหลายกิจการ หรือกิจการวิทยุดาราศาสตร์เพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

“แผนความถี่วิทยุ” หมายความว่า การกำหนดช่องความถี่วิทยุสำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียง กิจการวิทยุโทรทัศน์หรือกิจการวิทยุคมนาคมเพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

“จัดสรรความถี่วิทยุ” หมายความว่า การอนุญาตให้สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์หรือสถานีวิทยุคมนาคมใช้ความถี่วิทยุหรือช่องความถี่วิทยุตามตารางกำหนดความถี่วิทยุหรือแผนความถี่วิทยุเพื่อใช้งานภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ กรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี แต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

องค์กรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กสช.” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

ให้เลขาธิการ กสช. เป็นเลขานุการ กสช.

มาตรา ๗ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ความมั่นคง กฎหมายมหาชน หรือ กิจการท้องถิ่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มาตรา ๘ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
 (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
 (๓) ไม่เคยเป็นกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติหรือกรรมการกิจการกระจายเสียงและ กิจการโทรทัศน์แห่งชาติ

(๔) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง

(๖) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๗) ไม่คิดหาเสพติดให้โทษ

(๘) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๙) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๑๐) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปี ในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๑๑) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่า กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๒) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวย ผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๓) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา

(๑๔) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๕ ในการแต่งตั้งกรรมการ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่งมีจำนวนสิบเจ็ดคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม และผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ

(๒) ผู้แทนคณาจารย์ประจำซึ่งสอนในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ วารสารศาสตร์ หรือสื่อสารมวลชน ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่เป็นนิติบุคคล และมีการสอนระดับปริญญาในสาขาวิชาดังกล่าว สถาบันละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

(๓) ผู้แทนสมาคมวิชาชีพด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ที่เป็นนิติบุคคล สมาคมละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคทางด้านสื่อสารมวลชน หรือใช้สื่อสารมวลชนเพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ องค์กรละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการสรรหาและคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่ง เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ให้สำนักงาน กสช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ
มาตรา ๑๐ การคัดเลือกและการเลือกกรรมการ ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาเลือกบุคคลผู้มีความรู้ หรือมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ตามมาตรา ๗ รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ เป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งเสนอต่อประธานวุฒิสภาพร้อมทั้งรายละเอียดของบุคคลดังกล่าว ซึ่งจะต้องระบุให้ชัดเจน หรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมในด้านใดด้านหนึ่งตามมาตรา ๗ และความยินยอมเป็นหนังสือของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอรายชื่อตาม (๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้บุคคลซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือก หรือมีผู้ได้รับเลือกไม่ครบจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งให้นำรายชื่อของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อที่เหลืออยู่ทั้งหมดมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนเลือกอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในกรณีนี้ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้ง ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก

(๑) ในกรณีที่ไม่มีผู้ได้รับเลือกหรือมีผู้ที่ได้รับเลือกไม่ครบจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกตาม (๑) เพื่อเสนอวุฒิสภาลงมติเลือกตาม (๒) ใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ในการแต่งตั้งกรรมการครั้งแรกเมื่อได้มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกทั้งหมดประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
มาตรา ๑๑ กรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใด หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจ หรือดำเนินการในด้านสื่อสารมวลชนหรือโทรคมนาคม

(๔) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

เมื่อวุฒิสภาลเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) นายกรัฐมนตรีจะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งได้ต่อเมื่อผู้นั้นได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อถือได้ว่าคนได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตาม (๔) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกหรือเลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

มาตรา ๑๒ กรรมการจะดำรงตำแหน่งกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติในขณะเดียวกันไม่ได้

มาตรา ๑๓ กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสามปี ให้ กสท. ออกจากตำแหน่งจำนวนสามคนโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่า การออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกและเลือกกรรมการคนใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๑๔ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘
- (๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑
- (๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริต

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่า กสช. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสี่คน

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๓ และได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แล้ว หรือในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ ให้ กสช. ประชุมกันเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

มาตรา ๑๖ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๔ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และในกรณีที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้เริ่มดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

มาตรา ๑๗ การประชุมของ กสช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

วิธีการประชุม การลงมติ และการปฏิบัติงานของ กสช. หรือกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสช. กำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ กสช. อาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการด้านต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ของ กสช. เพื่อเสนอรายงานต่อ กสช. หรือดำเนินการตามที่ กสช. มอบหมาย

มาตรา ๑๘ ให้กรรมการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของกรรมการที่ยื่นต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ให้เปิดเผยให้สาธารณชนทราบโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นบัญชีดังกล่าว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๑๙ ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดให้เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการแข่งขันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๒๐ ให้ กสช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการหรือมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้ ทั้งนี้ วิธีการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ กสช. คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ด้วยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๒๒ ให้กรรมการได้รับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของกรรมการและอนุกรรมการตามมาตรา ๒๐ ให้เป็นไปตามที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๒๓ ให้ กสช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และแผนความถี่วิทยุให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

(๒) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๓) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

(๔) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข หรือค่าธรรมเนียมการอนุญาต ความ (๓) และ (๔) รวมทั้งการกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๖) ติดตามตรวจสอบและให้คำปรึกษาแนะนำการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๗) กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางด้านเทคนิคของอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๙) กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ รวมทั้งอัตราค่าธรรมเนียมการเชื่อมต่อโครงข่ายในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้เป็นธรรมต่อผู้ให้บริการและผู้ให้บริการโดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

(๑๐) กำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้รับบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ รวมถึงการกำหนดหลักเกณฑ์การรับคำร้องเรียนและพิจารณา คำร้องเรียนของผู้ใช้บริการที่รวดเร็ว ถูกต้องและเป็นธรรม

(๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยคำนึงถึงเกียรติยศ ชื่อเสียง สิทธิในครอบครัวหรือความเป็นอยู่ส่วนตัวของบุคคล ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน อันเนื่องมาจากการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๑๒) กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่โดยชอบของบุคลากรในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๑๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคุ้มครองและการกำหนดสิทธิในการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๑๔) ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์อย่างต่อเนื่อง

(๑๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กร การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของสำนักงาน กสช.

(๑๖) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กสช. รวมทั้งเงินที่จะจัดสรรเข้ากองทุนตามมาตรา ๒๗

(๑๗) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ กสช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๘) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้มีกฎหมายหรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

(๑๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กสช.

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ กสช. มีอำนาจออกระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนด

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดใดๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

มาตรา ๒๔ ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ต้องมีแนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าวด้วยเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน

ให้ กสช. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง และต้องปรับปรุงแผนแม่บทดังกล่าวเพื่อประโยชน์ในการใช้คลื่นความถี่และการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความเป็นจริงที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกระยะเวลา

ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้ กสช. รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนด

แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ต้องคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่น รวมทั้งการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม และต้องดำเนินการในลักษณะที่มีการกระจายการใช้ประโยชน์โดยทั่วถึงในกิจการด้านต่างๆ ให้เหมาะสมแก่การเป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ

มาตรา ๒๖ ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าวเพื่อประโยชน์สาธารณะระดับชาติ อย่างน้อยต้องครอบคลุมองค์ประกอบของเนื้อหาสาระดังต่อไปนี้

- (๑) การศึกษา ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- (๒) วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
- (๓) การเกษตรและการส่งเสริมอาชีพอื่น ๆ
- (๔) ความมั่นคงของรัฐ
- (๕) การกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน
- (๖) การกระจายข้อมูลข่าวสารของรัฐสภาเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐสภากับ

ประชาชน

(๗) การกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนในการเผยแพร่ และให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ในการจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าวเพื่อประโยชน์สาธารณะระดับท้องถิ่น อย่างน้อยจะต้องให้มีสถานีวิทยุกระจายเสียงประจำจังหวัดและสถานีวิทยุโทรทัศน์สำหรับการกระจายข้อมูลข่าวสารของประชาชนเพื่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและเพียงพอ

ให้ กสช. สนับสนุนให้ตัวแทนประชาชนสาขาอาชีพต่างๆ ในจังหวัดมีการรวมกลุ่มกันเพื่อเสนอแนะความเห็นแก่ กสช. ในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสช.

การจัดทำแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และการอนุญาตให้ประกอบกิจการดังกล่าว ต้องคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างผู้ประกอบการภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยจะต้องจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ ในกรณีที่ภาคประชาชนยังไม่มีความพร้อม ให้ กสช. ให้การสนับสนุน เพื่อให้ภาคประชาชนมีโอกาสใช้คลื่นความถี่ในสัดส่วนตามที่กำหนด

เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรคลื่นความถี่ให้ภาคประชาชนได้ใช้และการสนับสนุนการใช้คลื่นความถี่ของภาคประชาชน ให้ กสช. กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะของภาคประชาชนที่พึงได้รับการจัดสรรและสนับสนุนให้ใช้คลื่นความถี่ รวมทั้งลักษณะการใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับจัดสรรโดยอย่างน้อยภาคประชาชนนั้นต้องดำเนินการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ

มาตรา ๒๗ การกำหนดหลักเกณฑ์และการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์นั้น ให้คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ เป็นสำคัญ

ให้ กสช. มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ในการนี้ กสช. จะลดหย่อนหรือยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ขออนุญาตซึ่งแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ กสช. ว่าการดำเนินการของตนเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะซึ่งมิได้แสวงหากำไรในทางธุรกิจก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กสช. กำหนด

ให้ กสช. จัดสรรค่าธรรมเนียมตามวรรคสองบางส่วนแก่กองทุนพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะตามมาตรา ๓๑ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๒๘ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ได้รับใบอนุญาตจะโอนแก่กันมิได้

ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์จะต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง การแบ่งเวลาให้ผู้อื่นดำเนินรายการให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๒๙ การใช้คลื่นความถี่ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือตามกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์มิได้ประกอบกิจการซึ่งใช้คลื่นความถี่นั้นภายในระยะเวลาที่ กสช. กำหนดหรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการซึ่งใช้คลื่นความถี่ ให้ กสช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งถอนคืนการใช้คลื่นความถี่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนดหรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๐ การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และการกำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าวให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์มิได้ประกอบกิจการภายในระยะเวลาที่ กสช. กำหนด หรือประกอบกิจการอื่นนอกจากกิจการที่ได้รับอนุญาต หรือประกอบกิจการโดยฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกโดย กสช. หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการ ให้ กสช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนดหรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๓๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน กสช. เรียกว่า “กองทุนพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างทั่วถึง การวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ประกอบด้วย

- (๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
 - (๒) ค่าธรรมเนียมที่ กสช. จัดสรรให้ตามมาตรา ๒๗
 - (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
 - (๔) ดอกผลและรายได้ของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาด้านกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์
 - (๕) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน
- การบริหารกองทุนและการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กสช. กำหนด

ส่วนที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการ

กิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ

มาตรา ๓๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กสช.” เป็นหน่วยงานของรัฐมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

กิจการของสำนักงาน กสช. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคมและกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๓๓ ให้สำนักงาน กสช. มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของ กสช. และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กสช.
- (๒) รับค่าธรรมเนียมต่างๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือตามที่ กสช. กำหนด
- (๓) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อเสนอต่อ กสช.

(๔) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ การคาดคะเนความต้องการใช้บริการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ จำนวนผู้ใช้บริการในพื้นที่ต่างๆ และข้อมูลอื่นๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของ กสช. รวมทั้งช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กสช. มอบหมาย

มาตรา ๓๔ ให้ กสช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน กสช. โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน กสช. และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ กสช. พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน กสช. รวมทั้งการให้ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนอื่น

(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติงาน การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การออกจากตำแหน่ง การสั่งพักงาน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์ การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ กสช. และพนักงานของสำนักงาน กสช. รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน กสช.

(๔) การรักษาการแทนและการปฏิบัติการแทนในตำแหน่งของเลขาธิการ กสช. และพนักงานของสำนักงาน กสช. รวมทั้งการรักษาการแทนในตำแหน่งเลขาธิการ กสช. ในกรณีที่เลขาธิการ กสช. พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘

(๕) การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสช.

(๖) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสช. รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้าง

(๗) การบริหารและจัดการงบประมาณ ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงาน กสช.

(๘) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสช.

มาตรา ๓๕ ให้สำนักงาน กสช. มีเลขาธิการ กสช. คนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสช.

ในกิจการของสำนักงาน กสช. ที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการ กสช. เป็นผู้แทนของสำนักงาน กสช. เพื่อการนี้เลขาธิการ กสช. จะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ กสช. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๖ ให้ประธานกรรมการ โดยความเห็นชอบของ กสช. เป็นผู้แต่งตั้งและถอดถอน เลขาธิการ กสช.

เลขาธิการ กสช. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ในวันแต่งตั้งและต้องไม่เคยเป็น เลขาธิการ กทช. รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ รวมทั้งคุณสมบัติอื่น ตามที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๓๗ เลขาธิการ กสช. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓๗ เลขาธิการ กสช. พ้นจาก ตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง

(๗) กสช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง บกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรงหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๓๙ ให้เลขาธิการ กสช. และพนักงานของสำนักงาน กสช. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ให้เลขาธิการ กสช. เป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เลขาธิการ กสช. และพนักงานของสำนักงาน กสช. เป็นเจ้าพนักงานความประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๐ รายได้ของสำนักงาน กสช. มีดังต่อไปนี้

(๑) รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสช. และ สำนักงาน กสช.

(๒) รายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน กสช.

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงาน กสช. ตามระเบียบที่ กสช. กำหนด เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน กสช.

(๔) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้

รายได้ของสำนักงาน กสช. ตาม (๑) เมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กสช. และสำนักงาน กสช. ค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสม เงินที่จัดสรรเพื่อสมทบกองทุนพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะตามมาตรา ๓๑ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ในกรณีรายได้ของสำนักงาน กสช. มีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ กสช. และสำนักงาน กสช. รวมทั้งค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสมและไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐพึงจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน กสช. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน กสช. ให้สำนักงาน กสช. เสนอบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณที่ขอความสนับสนุนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงาน กสช. ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในการนี้คณะรัฐมนตรีอาจทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของสำนักงาน กสช. ไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้ และในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม สภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาอาจขอให้เลขาธิการ กสช. เข้าชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๔๒ ให้สำนักงาน กสช. มีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสำนักงาน กสช. ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กสช. กำหนด

ให้ทรัพย์สินของสำนักงาน กสช. ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๔๓ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงาน กสช. ได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสำนักงาน กสช. หรือที่มีผู้บริจาคให้ ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน กสช.

มาตรา ๔๔ การบัญชีของสำนักงาน กสช. ให้จัดทำตามหลักสากล ตามแบบและหลักเกณฑ์ที่ กสช. กำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงินการบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน กสช. ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้ กสช. ทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงาน กสช. ทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายใน โดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อ กสช. ตามระเบียบที่ กสช. กำหนด

มาตรา ๔๕ ให้สำนักงาน กสช. จัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ในทุกกรอบปี ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงิน และทรัพย์สินของสำนักงาน กสช. โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใดแล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อ กสช. คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

ให้สำนักงาน กสช. เป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๒

องค์กรด้านกิจการโทรคมนาคม

ส่วนที่ ๑

คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

มาตรา ๔๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเรียกโดยย่อว่า “กทช.” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกหกคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา

ให้เลขานุการ กทช. เป็นเลขานุการ กทช.

มาตรา ๔๗ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในกิจการโทรคมนาคม เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม เศรษฐกิจ ความมั่นคง กฎหมายมหาชน หรือกิจการท้องถิ่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๔๘ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

มาตรา ๔๙ ในการแต่งตั้งกรรมการให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการคณะหนึ่งมีจำนวนสิบเจ็ดคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกระทรวงคมนาคม ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ และผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

(๒) ผู้แทนคณาจารย์ประจำซึ่งสอนในสาขาวิชาโทรคมนาคมในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่เป็นนิติบุคคลและมีการสอนระดับปริญญาในสาขาวิชาดังกล่าว สถาบันละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

(๓) ผู้แทนสมาคมวิชาชีพด้านโทรคมนาคม คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรืออิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นนิติบุคคล สมาคมละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

(๔) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เป็นนิติบุคคลซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคทางด้านโทรคมนาคมหรือให้บริการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ และไม่แสวงหากำไรในทางธุรกิจ องค์กรละหนึ่งคน คัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการสรรหาและคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ให้สำนักงาน กทช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ
มาตรา ๕๐ ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔
มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒
มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับกับวิธีการเลือกและแต่งตั้งกรรมการ การดำรงตำแหน่ง
การพ้นจากตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของ กทช. โดยอนุโลม

มาตรา ๕๑ ให้ กทช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคมและแผนความถี่วิทยุให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ และตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

(๒) กำหนดลักษณะและประเภทของกิจการโทรคมนาคม

(๓) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคม

(๔) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข ค่าตอบแทนหรือค่าธรรมเนียมการอนุญาตตาม (๓) และ (๔) รวมทั้งการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม

(๖) กำหนดมาตรฐานและลักษณะพึงประสงค์ทางด้านเทคนิคในกิจการโทรคมนาคม

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเชื่อมต่อระหว่างโครงข่ายโทรคมนาคม

- (๘) กำหนดโครงสร้างอัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม รวมทั้งอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมให้เป็นธรรมต่อผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการโทรคมนาคม หรือระหว่างผู้ให้บริการกิจการโทรคมนาคม
- (๙) จัดทำแผนเลขหมายโทรคมนาคมและอนุญาตให้ผู้ประกอบการใช้เลขหมายโทรคมนาคม
- (๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคและกระบวนการรับคำร้องเรียนของผู้บริโภค
- (๑๑) กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองสิทธิในความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพของบุคคลในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม
- (๑๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคุ้มครองและการกำหนดสิทธิในการประกอบกิจการโทรคมนาคม
- (๑๓) กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำอันเป็นการผูกขาดหรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขันในกิจการโทรคมนาคม
- (๑๔) กำหนดมาตรการให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการในกิจการโทรคมนาคมและกิจการที่เกี่ยวข้อง และการกระจายบริการด้านโทรคมนาคมให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ
- (๑๕) ส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและการพัฒนาบุคลากรด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (๑๖) ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ อุตสาหกรรมโทรคมนาคม และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
- (๑๗) ออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้งองค์กร การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน และการดำเนินงานอื่นของสำนักงาน กทช.
- (๑๘) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสำนักงาน กทช. รวมทั้งเงินที่จะจัดสรรเข้ากองทุนตาม มาตรา ๕๒
- (๑๙) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของ กทช. เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สถาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย
- (๒๐) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้มีกฎหมาย หรือแก้ไขปรับปรุงหรือยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการโทรคมนาคม
- (๒๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กทช.

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ กทช. มีอำนาจออกระเบียบ
ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนด

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดใดๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป เมื่อได้
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

การดำเนินการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓)
และ (๑๔) นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้แล้ว ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย
การประกอบกิจการโทรคมนาคม

มาตรา ๕๒ การกำหนดหลักเกณฑ์และการพิจารณาออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และ
ใบอนุญาตให้ประกอบกิจการโทรคมนาคมนั้น ให้คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕
เป็นสำคัญ

ให้ กทช. มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ในการนี้ กทช. จะลดหย่อน
หรือยกเว้นค่าธรรมเนียมให้แก่ผู้ขออนุญาตซึ่งแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ กทช. ว่าการดำเนินการของคน
เป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะซึ่งมิได้แสวงหากำไรในทางธุรกิจก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กทช. กำหนด

ให้ กทช. จัดสรรค่าธรรมเนียมตามวรรคสองบางส่วนแก่กองทุนพัฒนากิจการโทรคมนาคม
เพื่อประโยชน์สาธารณะตามมาตรา ๕๖ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วย
การศึกษาแห่งชาติ

มาตรา ๕๓ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมเป็นสิทธิ
เฉพาะตัวของผู้ได้รับใบอนุญาตจะโอนแก่กันมิได้ เว้นแต่กรณีจำเป็นและเหมาะสม กทช. อาจอนุญาต
เป็นหนังสือให้มีการโอนใบอนุญาตดังกล่าวก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กทช. กำหนด

ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมจะต้องดำเนินการด้วยตนเอง
การให้ผู้อื่นร่วมใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กทช. กำหนด

มาตรา ๕๔ การใช้คลื่นความถี่ในกิจการโทรคมนาคมและการกำกับดูแลการใช้คลื่นความถี่
ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคมหรือตามกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมมิได้ประกอบกิจการซึ่งใช้
คลื่นความถี่นั้นภายในระยะเวลาที่ กทช. กำหนด หรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์
หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการซึ่งใช้คลื่นความถี่ ให้ กทช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไข
ให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งถอนคืนการใช้คลื่นความถี่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กทช. กำหนดหรือตามที่
กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๕ การประกอบกิจการโทรคมนาคมและการกำกับดูแลการประกอบกิจการโทรคมนาคม ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมมิได้ประกอบกิจการภายในระยะเวลาที่ กทช. กำหนด หรือประกอบกิจการอื่นนอกจากกิจการที่ได้รับอนุญาต หรือประกอบกิจการโดยฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกโดย กทช. หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการ ให้ กทช. ดำเนินการเพื่อให้มีมาตรการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กทช. กำหนด หรือตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา ๕๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน กทช. เรียกว่า “กองทุนพัฒนากิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนสนับสนุนให้มีการดำเนินกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างทั่วถึง การวิจัยและพัฒนาด้านโทรคมนาคม และการพัฒนาบุคลากรด้านกิจการโทรคมนาคม ประกอบด้วย

- (๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) ค่าธรรมเนียมที่ กทช. จัดสรรให้ตามมาตรา ๕๒
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (๔) ดอกผลและรายได้ของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์จากการวิจัยและพัฒนาด้านโทรคมนาคม

การวิจัยและพัฒนาด้านโทรคมนาคม

- (๕) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

การบริหารกองทุนและการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กทช. กำหนด

ส่วนที่ ๒

สำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

มาตรา ๕๗ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กทช.” เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

กิจการของสำนักงาน กทช. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๕๔ ให้สำนักงาน กทช. มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของ กทช. และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของ กทช.

(๒) รับค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายหรือตามที่ กทช. กำหนด

(๓) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมเพื่อเสนอต่อ กทช.

(๔) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบกิจการโทรคมนาคม การคาดคะเนความต้องการใช้บริการโทรคมนาคม จำนวนผู้ใช้บริการในพื้นที่ต่าง ๆ และข้อมูลอื่น ๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของ กทช. รวมทั้งช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่ กทช. มอบหมาย

มาตรา ๕๕ ให้นำความในมาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับกับการบริหารงานของสำนักงาน กทช. การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการ กทช. และการปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการ กทช. และพนักงานของสำนักงาน กทช. โดยอนุโลม

มาตรา ๖๐ รายได้ของสำนักงาน กทช. มีดังต่อไปนี้

(๑) รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กทช. และสำนักงาน กทช.

(๒) รายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน กทช.

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงาน กทช. ตามระเบียบที่ กทช. กำหนด เพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน กทช.

(๔) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้

รายได้ของสำนักงาน กทช. ตาม (๑) เมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของ กทช. และสำนักงาน กทช. ค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสม ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วม เงินที่จัดสรรเพื่อสมทบกองทุนพัฒนากิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ตามมาตรา ๕๖ และกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้ของรัฐ

ในกรณีรายได้ของสำนักงาน กทช. มีจำนวนไม่พอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ กทช. และสำนักงาน กทช. รวมทั้งค่าภาระต่างๆ ที่เหมาะสมและไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐพึงจัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินให้แก่สำนักงาน กทช. เท่าจำนวนที่จำเป็น

มาตรา ๖๑ ให้นำความในมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๔๕ มาใช้บังคับกับการได้รับงบประมาณ การจัดการทรัพย์สิน การบัญชี การตรวจสอบและประเมินผลของสำนักงาน กทช. โดยอนุโลม

หมวด ๓ การบริหารคลื่นความถี่

มาตรา ๖๒ ให้กรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ และกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติเป็นคณะกรรมการร่วม ทำหน้าที่บริหารคลื่นความถี่

ให้คณะกรรมการร่วมประชุมกันเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ

ให้เลขาธิการ กทช. เป็นเลขานุการคณะกรรมการร่วม

มาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการร่วมมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

(๒) จัดทำตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ

(๓) กำหนดการจัดสรรคลื่นความถี่ระหว่างคลื่นความถี่ที่ใช้ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๔) วินิจฉัยชี้ขาดเกี่ยวกับการกำหนดลักษณะและประเภทของกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้คลื่นความถี่เพื่อให้การใช้คลื่นความถี่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากการรบกวนซึ่งกันและกัน ทั้งในกิจการประเภทเดียวกันและระหว่างกิจการแต่ละประเภท

(๖) วินิจฉัยผลการตรวจสอบเฝ้าฟังการใช้คลื่นความถี่ เพื่อให้มีการแก้ไขปัญหาการใช้คลื่นความถี่ที่มีการรบกวนซึ่งกันและกัน

(๗) ประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

(๘) ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านการใช้คลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพ

(๙) จัดทำรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการร่วมเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

(๑๐) ดำเนินการในฐานะหน่วยงานด้านอำนาจการของรัฐบาลในกิจการสื่อสารระหว่างประเทศ กับองค์การระหว่างประเทศ รัฐบาลและหน่วยงานต่างประเทศด้านการบริหารคลื่นความถี่ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

(๑๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วม

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการร่วมมีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนด

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือข้อกำหนดใดๆ ที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖๔ ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่อย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับตารางกำหนดคลื่นความถี่ทั้งหมดที่ประเทศไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ รายละเอียดเกี่ยวกับคลื่นความถี่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม และกิจการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานในด้านการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม

ให้คณะกรรมการร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่ง และต้องปรับปรุงแผนแม่บทดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการบริหารคลื่นความถี่ให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความเป็นจริงที่มีการเปลี่ยนแปลงไปทุกระยะเวลา

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ให้คณะกรรมการร่วมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการที่ใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ และหน่วยงานของรัฐ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการร่วมกำหนด

แผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๕ การประชุมของคณะกรรมการร่วม ต้องมีกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติ และกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

วิธีการประชุม การลงมติและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการร่วมหรือกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการร่วมกำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม เว้นแต่ส่วนได้เสียนั้นเป็นส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แห่งชาติหรือกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ แล้วแต่กรณี

ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการร่วมอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการด้านต่างๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมเพื่อเสนอรายงานต่อคณะกรรมการร่วมหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการร่วมมอบหมาย

มาตรา ๖๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่วม ให้สำนักงาน กสช. และสำนักงาน กทช. มีหน้าที่ต้องให้ข้อมูลหรือร่วมดำเนินการตามที่คณะกรรมการร่วมร้องขอ

ให้สำนักงาน กทช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการร่วมอีกหน้าที่หนึ่งและให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการร่วม
- (๒) ตรวจสอบและเฝ้าฟังการใช้คลื่นความถี่
- (๓) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้คลื่นความถี่ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการวิทยุโทรคมนาคม เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการร่วม
- (๔) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นความถี่และการใช้คลื่นความถี่ในกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์และกิจการวิทยุโทรคมนาคม การคาดคะเนความต้องการใช้คลื่นความถี่และข้อมูลอื่นๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการร่วม รวมทั้งช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับข้อมูลดังกล่าว
- (๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการร่วมมอบหมาย

มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีการวิจัยผลการตรวจสอบเฝ้าฟังการใช้คลื่นความถี่แล้วพบว่ามีการใช้คลื่นความถี่ในลักษณะที่ก่อให้เกิดการรบกวนซึ่งกันและกัน หรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการที่ได้รับอนุญาต ให้คณะกรรมการร่วมแจ้งให้ กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๖๘ ให้นำความในมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมโดยอนุโลม

มาตรา ๖๕ ให้กรรมการได้รับค่าตอบแทนเป็นเบี้ยประชุมรายครั้งเฉพาะครั้งที่มาประชุมตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของกรรมการและอนุกรรมการตามมาตรา ๖๔ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนด

หมวด ๔

การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงาน

มาตรา ๗๐ เพื่อประโยชน์ในการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของสำนักงาน กสช. และเลขาธิการ กสช. หรือสำนักงาน กทช. และเลขาธิการ กทช. แล้วแต่กรณี ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสช. หรือคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงาน กทช. แล้วแต่กรณี ประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการอื่นจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมิใช่กรรมการ เลขาธิการ กสช. เลขาธิการ กทช. พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสช. หรือพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กทช. แล้วแต่กรณี รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่ กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี กำหนด

ให้กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่ก็ได้

วิธีการประชุมและการลงมติให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี กำหนด

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามที่ กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี กำหนด

มาตรา ๗๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๗๐ วรรคสอง กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗๐

(๗) กศช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง บกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๗๒ ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของสำนักงาน กศช. และเลขาธิการ กศช. หรือสำนักงาน กทช. และเลขาธิการ กทช. แล้วแต่กรณี โดยรับฟังความคิดเห็นอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน กศช. หรือสำนักงาน กทช. แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบการประเมินผลงาน

(๒) รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลต่อ กศช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี ทุกหกเดือน

(๓) ประมวลผลการประเมินและจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อ กศช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี

หมวด ๕

ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่จะต้องมีการเจรจาหรือทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารคลื่นความถี่ กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ กิจกรรมโทรคมนาคม หรือการอื่นที่เกี่ยวข้อง กศช. กทช. สำนักงาน กศช. และสำนักงาน กทช. มีหน้าที่ต้องให้ข้อมูลหรือร่วมดำเนินการภายใต้นโยบายของรัฐบาล

ให้สำนักงาน กศช. และสำนักงาน กทช. ทำหน้าที่ดูแลการบริหารคลื่นความถี่ กิจกรรมกระจายเสียง กิจกรรมโทรทัศน์ และกิจกรรมโทรคมนาคมระหว่างประเทศตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการร่วมกำหนด

มาตรา ๗๔ ให้ กศช. กทช. และคณะกรรมการร่วม จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ในด้านการบริหารคลื่นความถี่ กิจกรรมวิทยุกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติงาน รายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่นความถี่ การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี และแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายในสามเดือน นับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการ กสช. หรือเลขาธิการ กทช. แล้วแต่กรณี ชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๗๕ ในวาระเริ่มแรกให้ดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุมของรัฐสภา

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๗๖ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่แจ้งรายละเอียดคลื่นความถี่ที่ได้รับจัดสรรและรายละเอียดการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่นั้นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี กำหนด

ให้กรมประชาสัมพันธ์ กรมไปรษณีย์โทรเลข และหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นที่มีหน้าที่ในการจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาตและการกำกับดูแล หรือการควบคุมการประกอบกิจการ จัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับคลื่นความถี่และการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมให้แก่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี กำหนด

มาตรา ๗๗ บทบัญญัติมาตรา ๗๘ มาตรา ๘๑ มาตรา ๘๒ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๖ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งประธานกรรมการ และกรรมการ

มาตรา ๗๘ ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่นความถี่ การอนุญาตและการกำกับดูแลหรือการควบคุมการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม กฎหมายว่าด้วยโทรเลขและโทรศัพท์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นอำนาจหน้าที่ของ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี

การประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ของส่วนราชการและนิติบุคคลอื่นใดที่ได้รับขกเว้นไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ รวมทั้งผู้ที่ได้รับการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาจากส่วนราชการหรือนิติบุคคลดังกล่าว ให้อยู่ในการกำกับดูแลของ กสช. และจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ กสช. กำหนด

การประกอบกิจการวิทยุคมนาคมของส่วนราชการหรือนิติบุคคลอื่นใดที่ได้รับขกเว้นไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม รวมทั้งผู้ที่ได้รับการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาของส่วนราชการหรือนิติบุคคลอื่นใด ให้อยู่ในการกำกับดูแลของ กทช. และจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ กทช. กำหนด

การประกอบกิจการโทรคมนาคมของการสื่อสารแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย และนิติบุคคลอื่น รวมทั้งผู้ที่ได้รับการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาจากการสื่อสารแห่งประเทศไทย องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยหรือนิติบุคคลดังกล่าว ให้อยู่ในการกำกับดูแลของ กทช. และจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่ กทช. กำหนด

มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม การใช้อำนาจหน้าที่ของ กสช. ตามมาตรา ๒๓ วรรคสี่ หรือของ กทช. ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ ถ้ามิได้มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือในกฎหมายอื่น ให้ กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี มีอำนาจกำหนดข้อบังคับเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับของ กสช. หรือ กทช. ตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้
มาตรา ๕๐ ในวาระเริ่มแรกที่การคัดเลือกและแต่งตั้ง กสช. หรือ กทช. แล้วแต่กรณี ยังไม่แล้วเสร็จ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข และเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่นใดที่เกี่ยวกับการบริหารกลั่นความดี การจัดสรรกลั่นความดี การอนุญาต และการกำกับดูแลหรือการควบคุมการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ กฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคม กฎหมายว่าด้วยโทรเลขและโทรศัพท์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง มีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายบัญญัติจนถึงวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๑๗ แต่ในระหว่างนั้นจะพิจารณาจัดสรรกลั่นความดี ออกใบอนุญาตประกอบกิจการ หรืออนุญาตให้ประกอบกิจการเพิ่มเติมไม่ได้

มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของ กสช. กทช. หรือ คณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัตินี้ ในวาระเริ่มแรก กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี

อาจขอให้นายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐอื่นใด มาช่วยปฏิบัติงานของ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี เป็นการชั่วคราวได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่งให้ยังคงอยู่ในสังกัดเดิม แต่ให้ปฏิบัติงานขึ้นตรงกับประธานกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานที่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี กำหนด

มาตรา ๘๒ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และงบประมาณของกรมไปรษณีย์โทรเลข กระทรวงคมนาคม ไปเป็นของสำนักงาน กทช. เว้นแต่กิจการไปรษณีย์และเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ ให้โอนไปเป็นของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม

สิทธิตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงสิทธิในการใช้ที่ราชพัสดุและสาธารณสมบัติของแผ่นดินด้วย

มาตรา ๘๓ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๔ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของกรมไปรษณีย์โทรเลข กระทรวงคมนาคม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๗๗ เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม และให้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน กทช. โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม

ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน กทช. ตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่างๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน กทช. แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๘๔ ข้าราชการและลูกจ้างตามมาตรา ๘๓ ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กทช. ให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในหกสิบวัน นับแต่วันพ้นกำหนดตามมาตรา ๗๗ สำหรับผู้ไม่ได้แจ้งความจำนงภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้ดำรงตำแหน่งใดในสำนักงาน กทช. ให้เป็นไปตามอัตรากำลัง คุณสมบัติและอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างตามที่ กทช. กำหนด

ให้ออนเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำของข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน ปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานหรือลูกจ้าง ของสำนักงาน กทช. ตามวรรคสองไปเป็นของสำนักงาน กทช. นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตามมาตรา ๖๖ นี้ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะเลิก หรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

การบรรจุและแต่งตั้งลูกจ้างตามมาตรา ๖๖ นี้ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากงานเพราะทางราชการ ยุบตำแหน่งหรือทางราชการเลิกจ้างโดยไม่มีความผิด และให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

มาตรา ๘๕ ให้ออนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ และงบประมาณของ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงาน กทช. เว้นแต่ เงินงบประมาณหมวดเงินเดือน และค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ ให้ออนไปเป็นของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรี

มาตรา ๘๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๘๗ ให้ข้าราชการและลูกจ้างของกองงานคณะกรรมการ กิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรี ซึ่งดำรง ตำแหน่งอยู่ในวันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๗ เป็นข้าราชการหรือลูกจ้างในกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรี และให้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน กทช. โดยให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรี

ให้ข้าราชการหรือลูกจ้างที่ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงาน กทช. ตามวรรคหนึ่ง ได้รับเงินเดือนหรือ ค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่างๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้บรรจุและ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน กทช. แต่จะแต่งตั้งให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือน หรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๘๗ ข้าราชการหรือลูกจ้างตามมาตรา ๘๖ ซึ่งสมัครใจเปลี่ยนไปเป็นพนักงานหรือ ลูกจ้างของสำนักงาน กทช. ให้ใช้สิทธิแจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายในหกสิบวัน นับแต่วันพ้นกำหนดเวลาตามมาตรา ๘๗ สำหรับผู้ไม่ได้แจ้งความจำนงภายในระยะเวลาดังกล่าวให้ กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานรัฐมนตรี

การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการและลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้ดำรงตำแหน่งใดในสำนักงาน กทช. ให้เป็นไปตามอัตราเก่าแล้ว คุณสมบัติ และอัตราเงินเดือนหรือค่าจ้างตามที่ กทช. กำหนด

ให้ออนเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำของข้าราชการและลูกจ้างของกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสช. ตามวรรคสอง ไปเป็นของสำนักงาน กสช. นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

ให้นำความในมาตรา ๘๔ วรรคสี่และวรรคห้ามาใช้บังคับกับกรณีการบรรจุแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างของกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ให้เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสช. โดยอนุโลม

มาตรา ๘๘ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่สำนักงาน กสช. หรือสำนักงาน กทช. จะได้รับการจัดสรรงบประมาณ ให้ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี จัดทำแผนดำเนินการของตน และการบริหารกิจการของสำนักงาน กสช. หรือสำนักงาน กทช. แล้วแต่กรณี เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับการอุดหนุนจากเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนดังกล่าว

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนแก่การดำเนินการตามแผนที่ กสช. กทช. หรือคณะกรรมการร่วม แล้วแต่กรณี เสนอตามความจำเป็น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้คลื่นความถี่ที่ใช้ในการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และวิทยุโทรคมนาคม เป็นทรัพยากรสื่อสารของชาติเพื่อประโยชน์สาธารณะ และให้มีองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ ทำหน้าที่จัดสรรคลื่นความถี่และกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดของประชาชนในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ทั้งในด้านการศึกษา วัฒนธรรม ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะอื่นๆ รวมทั้งการแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ สมควรตรากฎหมายจัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่ ดังกล่าวตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ รวมทั้งกำหนดขอบเขตของการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งในด้านการจัดสรรคลื่นความถี่และวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บรรณานุกรม

- จำปี ไสตติพันธ์. คำอธิบายหลักกฎหมายนิติกรรม-สัญญา. กรุงเทพฯ : วิทยุชน, 2543.
- จุลสิงห์ วสันตสิงห์. สำนักงานอัยการสูงสุดกับการตรวจร่างสัญญาให้แก่รัฐ (ศึกษาเฉพาะกรณีสัญญาสัมปทานบริการสาธารณะ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2539.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนิติกรรมทางปกครองและสัญญาทางปกครอง. กรุงเทพฯ : วิทยุชน, 2541.
- นันทวัฒน์ บรมานันท์. หลักกฎหมายปกครองเกี่ยวกับบริการสาธารณะ. กรุงเทพฯ : วิทยุชน, 2547.
- “ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 89 ตอนที่ 15 ฉบับพิเศษ. หน้า 177-183. 27 มกราคม 2515.
- “พระราชกฤษฎีกากำหนดเงื่อนไขเวลาขเล็กกฎหมายว่าด้วยการปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2544,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 118 ตอนที่ 87 ก. หน้า 6-44. 30 กันยายน 2544.
- “พระราชบัญญัติการปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 95 ตอนที่ 152. หน้า 1-26. 28 ธันวาคม 2521.
- “พระราชบัญญัติการปีโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2537.” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 111 ตอนที่ 41 ก. หน้า 1-6. 20 กันยายน 2537.
- “พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 85 ตอนที่ 102 ฉบับพิเศษ. หน้า 1-27. 2 พฤศจิกายน 2511.
- “พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 95 ตอนที่ 40 ฉบับพิเศษ. หน้า 1-4. 5 เมษายน 2521.
- “พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 101 ตอนที่ 108 ฉบับพิเศษ. หน้า 1-2. 16 สิงหาคม 2527.
- “พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2530,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 104 ตอนที่ 164 ฉบับพิเศษ. หน้า 50-52. 19 สิงหาคม 2530.
- “พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535.” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 109 ตอนที่ 19. หน้า 1-7. 11 มีนาคม 2535.

“พระราชบัญญัติการรถไฟฟ้ายนต์มวชนแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2543,” ราชกิจจานุเบกษา.
เล่ม 117 ตอนที่ 114 ก. หน้า 1-24. 1 ธันวาคม 2543.

“พระราชบัญญัติการสื่อสารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2519,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 93 ตอนที่ 115.
หน้า 369-393. 28 กันยายน 2519.

“พระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสัมปทาน พุทธศักราช 2473,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 47
หน้า 101-118. 20 กรกฎาคม 2473.

“พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. 2542,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 29 ก.
หน้า 1-10. 21 เมษายน 2542.

“พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 128 ก.
หน้า 1-10. 16 ธันวาคม 2542.

“พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 119
ตอนที่ 99 ก. หน้า 14-34. 2 ตุลาคม 2545.

“พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 88 ตอนที่ 43 ฉบับพิเศษ.
หน้า 1-61. 23 เมษายน 2514.

“พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกชนเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. 2535,”
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 109 ตอนที่ 42. หน้า 101-108. 8 เมษายน 2535.

“พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2543,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 117 ตอนที่ 16 ก.
หน้า 1-33. 7 มีนาคม 2543.

“รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ตอนที่ 55 ก.
หน้า 1-99. 11 ตุลาคม 2540.

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร